

ఆంధ్రమిత్ర

31/751 వ తిది న ము వ క టిం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్న పట్టణము 1927-వ సం జూన్ నెల 10-వ తేది శుక్ర వారము } No. 60
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామనందనర జ్యేష్ఠమాన శుద్ధ దశమి. } సంచిక ౬౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిముందు

గొప్పగొప్ప వాతినే తలకు వేలు
యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పులమాన్యును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెగులుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చుమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో నూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు నంజీవివంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సినా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసిది.
అమృతాంజనం షిఫో
8, 7 లంబు శ్రీకృష్ణ, మద్రాసు
తేక
249, శ్రీలింగోడ్డు, ఫోల్స్, బొంబాయి.

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము.

నీచేహమునెట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరచ ప్రయత్నించుదువో, నట్లే నీశరీరస్సునూడ మరకగాకుంట్లే పరి
శుభ్రపరచ ప్రయత్నించవలసి యుండును. నీ శరీరస్సుపైగల రంధ్రములందు చుండు మున్నగు కల్మషపదార్థములకూడి
యుండిన నీవెండుకలు పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహించవలసి యుండును. ఈయందు
వగైరాలు చేరునప్పుడు నీవుపేక్ష వహించిన అతిత్వరలో నీతలయంతయు కరువుల
మయము గాగలదు. గనుక నీశరీరస్సు యిట్టి వాటికి లోనుగాకుండ కాపాడుకొ
నవలెననో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

నుపయోగించి తీరవలెను.
ఈ నూనె చుండును చేరనీయును. ఒకవేళ నీతలయందు నూనెచేరకే ప్రవేశించి
యుండిన రెండవముడుసారు లీను నెను రాముటతో నది అంతరింపవలెను. వెండుకల
కుదుళ్లలోనికి సరాసరిపోయి పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమృతమైనదినులనేక మిందు
చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూర్తీలు నీ వెండుకలను, తుమ్మెద
చక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టుపంచెలై చుండునట్లు చేయగలవు. 50,000
వందకి-పైగా దీని నుపయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్వమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము

లాసంగి యున్నారు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయిలు
సీసా రు 1-0-0 తపాలాచార్జి 0-6-0 3 సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలా చార్జి 0-12-0.

నమూనాను వాడి చూడుడు.

ను వా న న ద్రవ్య ము ల కు రా జు

ఓటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిచివుకయు, ఎందుకు పనికిమాలినవియు నగు అనేక సునానద్రవ్యములు బహారు
నందుగలవు. ఓటోదిల్ బహారు నుపయోగించిన దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్వమును, మంచి సువాస
నను అచ్చెరువందక తీరవు. మల్లె మున్నగు ఆ తైలం కేవిధముగను తీసిపోదు.
నేడే ఆర్డరును పంపుడు.

1 బొమ్మ ఓటోదిల్ బహారు	రు. 2-0-0
1/2 " " "	" 1-4-0
1 డ్రామ " "	" 0-12-0

నమూనా సీసా 0-2-0 రెండవాల పోస్టు చీట్లు పంపిన పంపబడును.

వాసనకార్డులు, డబ్బా 0-10-0 తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకము

పోలు ఏజెంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

285, జమ్మూమోడు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 2.

WANTED 3108

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full Particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.
Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
DELHI.

అయ్యర్స్ పాషాధ కర్తవ్య కరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 300

ఆంధ్రజైవజ్యోతిషావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1
2045) చార్జరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, తెనాలి

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు
రు. 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. కృష్ణులు 0-4-0
అవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275
హనుమాన్ జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

1204 5 అభి క భ వ్య ము నెలకు 1-కి రు 5-0-0

శ్రీ ముక్త్యాల సంస్థానమున 300 పుటములు వేయబడి
నది. బహుమాత్రము, వేడి, దగ్గు, క్షయ, పిట్టను పోగొట్టును.
కఫమును తగ్గించును. ఉపయోగించు విధము మరచుతో పంప
బడును. అనేకులు వాడి మెచ్చినారు. కేలబాగు ఉచితము
2126 ఆర్డరనాయనశాల, ముక్త్యాల, కృష్ణా

శ్రీకృష్ణావతార తత్వము

ఇది పురాణరాజములన్నింటినుండియు మహాభారతమున
పంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి ఎరుసగా నూటి
కై లిసి వనవరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగి
నట్లు తాత్ప్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. ప్రశ్నలకు శ్రే
ముద్రింపబడును. 350 పుటలకు దమ్మునగానుండ ఒక్కరని
కైంపుచేయించి 8 నెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు నందారాజ
లకు వీసిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోస్టు
లుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1, 5 సంపుటములు సిద్ధముగా
నున్నవి. 2208-1224

జనమంచి కేమాద్రిశర్మ

ప్రధానపండితులు మనిషివో, కైగములు; కడప.

నాగపురం సత్యగ్రహము

అవారిగారికి అభినందనములు

గొప్ప బహిరంగసభ

(స్వర్గీయుని లేఖరి)

కాకినాడపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘము

కాకినాడ, జూన్ 8:—కాకినాడ పట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ సభాపాలకసభ మొన్న సాయంత్రము జరిగినది. బంగాళా నిర్బంధితుల విడుదల నిమిత్తము సత్యాగ్రహోద్యమమును నడిపించుచున్న నాయకుడు అవారిగారు ప్రభుత్వమువారు విధించిన కఠినశిక్షను ఉత్సాహముతో స్వీకరింపుచు ధైర్యధైర్యములను దీక్షను ప్రకటించినందులకు ఆయనను అభినందించుచు సంఘమువారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానమును చేసిరి.

పౌర మహాసభ

కాకినాడపట్టణ కాంగ్రెసు సంఘ యాజమాన్యమున పెద్ద పౌరమహాసభ ఉత్సాహముతో నిన్న రాత్రి 7 గం॥ జరుపబడినది. శ్రీయుత బాలుకు సాంబమూర్తిగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు

ప్రారంభమున ఆయన ఉపన్యసింపుచు తీర్థయాత్ర సంచారమే గానుండ రాజకీయ సంచారము కూడ చేసినది గ్రహించవలసినదనియు భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమును గురించియే దేశమంతయు నాలోచించుచున్నదనియు చాలమందితో యీ విషయము చర్చింపబడినదియు చెప్పిరి. పారిద్యారములో జరిగిన కుంభమేళ ఉత్సవము వర్ణనాతీతమనియు సన్యాసులు అనేకదిగంబరులు యోగినులు వచ్చిరనియు అట్టి మహోత్సవాప్రసమమున గాని వారిని చూడ వీలుపడదనియు భారతదేశముయొక్క హిందూత్వ కారణము మనదాస్యమని అనేక సన్యాసులు అచ్చట చెప్పిరనియు నిరంతరదీక్షపరులై తపస్సుతో సుండుటచేత వారు యీ యోగిక విషయములలో పాల్గొనక పోవుట తటస్థించుచున్నదనియు పరదేశ దాస్యము పరనాగరికతా మోహము మన ఆధ్యాత్మికదీక్షకును మన ఆధ్యాత్మిక సాధనకును అటంకములని హరిద్యారములో జరిగిన ఉత్సవములలో హరిభజనలలో అందరి అభిప్రాయముగా చెప్పబడినదియు, మన ఆంధ్రులు చాలమంది అచ్చటను వెళ్లియుండిరనియు, హిందూమతము ఆక్కడ మూర్తీభవించి వికమత్యము ప్రస్ఫుటింపజేసినదియు అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

శ్రీయుత నుండపాక రంగయ్యనాయుడుగారు (మ్యూనిసిపల్ సభ్యుడు) కాకినాడపట్టణ కాంగ్రెసు కార్యదర్శియును) యీ క్రింది తీర్మానము నుపపాదించిరి. “బంగాళా నిర్బంధితుల విడుదలనిమిత్తము ఆయుధశాసన తిరస్కార సత్యాగ్రహ ఉద్యమమును ఆరంభించి నడిపించుచు గవర్నమెంటువారిచే 4 సం॥ వత్సరములు కఠినశిక్షను పొందినందులకును, వారు చూపించిన త్యాగదీక్ష భారతదేశ స్వాతంత్ర్యాభిమానమునకును యీ కాకినాడ పౌరసభవారు అవారి గారిని ఎంతయు నభినందించుచున్నారు.”

నాయుడుగారు ఉపన్యసింపుచు స్వరాజ్యోద్యమ ప్రారంభమును, బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముయొక్క దుండగములు, కాంగ్రెసుయొక్క దౌర్జన్యరాహిత్య ప్రజాశిక్షలు, బంగాళా నిర్బంధితుల విడుదలనిమిత్తము జరిపినప్రయత్నములు వీని నన్ని వీని చెప్పి, భారతదేశమునకు దౌర్జన్యరాహిత్య సత్యాగ్రహమే గొప్ప ఆయుధ మని చెప్పిరి. నాగపురములో ఆయుధశాసన తిరస్కారము సత్యాగ్రహమును గురించియు చెప్పి దీనికి బలము కలుగజేయువలసినదని హెచ్చరించిరి.

శ్రీయుత పారుపూడి సత్యనారాయణగారు (జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శి) తీర్మానమును బలపరచుచు సత్యాగ్రహోద్యమములో పాల్గొనుటకు తీవ్రహెచ్చరికనుజేసిరి. వింటర్కాగారి హర్షమెట్లు ప్రత్యుత్తరముల విమర్శించి బంగాళా నిర్బంధితుల నింకను విడుదలచేయకపోయిన అధికారులను ఖండించిరి. అందరు ముందొకయుద్యమమును లేక విధానమును ప్రజాశిక్షను పెట్టి చేసిన తర్వాతనే కాంగ్రెసు దాని మంచిచెడ్డలను చూచి అనలంబించుటయు దేశమునకు అజ్ఞానోపసంకుటయు కల్గినదియు, గాఢోపు ప్రత్యేక ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘసభలో తప్పక యీ అవారిగారి విధానము ఆమోదింపబడునను కమ్మకము గలదనియు, బహుశః నాగపురములోనే యీసంఘసభ జరుగవచ్చు

వైశ్యమాదరన్ మోటల్

(వైశ్యులకు మాత్రమే)

19, గోవిందప్పనాయకన్ పేర్, మద్రాసు (సౌందర్య మహాల్ కు ఎదుట)

ఇది ప్రత్యేకముగా వైశ్యులసౌకర్యార్థమై యేర్పాటుచేయబడినది. మిక్కిలి శుభిగాను, వైశ్యుల ఆచారవ్యవహారములకు తగినట్లును యేర్పాటుచేయబడినది. యిచ్చటికి వచ్చిన వారెల్లరును తృప్తిచెందియున్నారు. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు.

ప్రాప్తి టరు, వి. రంగయ్యశెట్టి

8438-1422

ననియు, ప్రభుత్వమువారి దౌర్జన్యపద్ధతికి సత్యము ధర్మము వీని బలముల పురస్కరింపకొన్న దౌర్జన్యరాహిత్యపద్ధతియే సర్వవిధముల అనుసరణీయమనియు, ఈసత్యాగ్రహోద్యమము బంగాళానిర్బంధితులను విడుదలజేయుటయే గాకుండ ఆయుధ శాసనచట్టము రద్దు అగుటకును భారతదేశస్వాతంత్ర్యసంపాదనమునకును పరిణమింపగలదని పరిశీతులనుబట్టి పొడగట్టుచున్నదనియు, దేశమంతయు అట్టుడికి పోయినట్లుండి సక్రమాందో శనవల్ల ఫలితము గానక చిట్టచివరకు యీ ఆఖరిమెట్టు సత్యాగ్రహము అవలంబించక తప్పనిసరి యైనదనియు, కాబట్టి దీని కందరును తోడ్పడి జయప్రదముగా గొనసాగింపవలసినదనియు కోరిరి.

శ్రీయుత పులవర్తి భీమలింగమూర్తిగారు (మ్యూనిసిపల్ సభ్యుడు) ఉపన్యసింపుచు యీనాగపుర ఉద్యమము తగినదనియు అనవరమనియు, కాని దీనికి కాంగ్రెసుయొక్క ఆమోదముండి కాంగ్రెసుద్వారా యీ అజ్ఞాత వచ్చేటట్లుగా చేయవలసినదనియు, అట్లు చేసినయెడల భారతజాతీయంతయు ఒక్కసంఘము నమ్మి దాని యాజమాన్యమున నడచుచున్నట్లు శిక్షణ కనిపించుచుండును అనియు, ఎక్కువ జయప్రదముగా గొనసాగగలదనియు చెప్పి ప్రజలయొక్క తోడ్పాటునకై, కాంగ్రెసు అజ్ఞాత విధేయులై యుండవలసినదని చక్కగా హెచ్చరించిరి.

దేశబాంధవ దువ్వూరి సుబ్బయ్యగారు దేశసేవను గురించియు ఉత్సరధారమును గురించియు శ్రీలు పురుషులను హెచ్చరించిరి.

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము

శ్రీసాంబమూర్తిగారు తీర్మానమును సభవారియెదుట బెట్టి సమ్మతులను గైకొనగా, తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడినది అని వాక్రచ్చి అంత్యోపన్యాసమును గావించిరి. అందులో నిట్లుచెప్పిరి.

అవారిగారి ప్రత్యేకమును బలపరచుట

ఇప్పుడు అవారిగారు నాగపురంజైలులో తపస్సు చేయుచున్నారు. నిరశనప్రత్యేకముచేయుచు జైలుబట్టల గట్టనని అందులో కూర్చున్నారు. అదీక్షలో నుండేకష్టము జైలుకు వెళ్లినవారికేగాని తదితరులకు గోచరింపదు. ఈయన దిగంబరుడై కూర్చుండవలసియుండుట తటస్థింపవచ్చును. జైలుబట్టలను కట్టుకొనవలసినదని జైలు అధికారులు నిర్బంధింతురు. కొట్టుట మున్నగు క్రూరములుచేసినను చేయవచ్చును. వీనికన్నిటికిని ఓర్చి యుండవలసినదీక్షను ఆయన పట్టినారు. అయితే యిప్పుడున్న ప్రశ్న యేమనగా, జైలువారిచ్చిన విదేశబట్టల ధరింపవలెనా అక్కరలేదా? దానిసహా అనిచెప్పి వారికి లొంగి వారిచ్చిన బట్టలను శిక్షపూరియగువరకును కట్టుకొనవలసినదేనా? కొంత కాలముకిందట గాంధీగారు చెప్పినదేమనగా, బుద్ధిపూర్వకముగా జైళ్లకు వెళ్ళినప్పుడు తమకివ్వబడిన బట్టలను కట్టుకోవలెననియు జైలునియములకు బద్ధులైయుండవలసినదనియు ఆయనచెప్పిరి. గాంధీగారికి యిచ్చియుండినట్లుయితే ఆయన వేసికొనియుండునా లేదా అనువిషయమునేలు. నిజముగా ఆయన తిరస్కరించుననియే నాయభిప్రాయము. ఉద్ధరునుగురించి విశేషముగా ప్రబోధించి విదేశప్రదహనమును గావించవలసినదని ప్రచారముచేసిన పురుషులు శ్రీలు అందరును జైలులో విదేశబట్టల గట్టుకొనుటకు అభిమానపడిరి. అయినప్పటికిని యిప్పుడు గాంధీగారు శాసనోల్లంఘనమును నడిపించుచుండుటలేదు కాబట్టి అవారిగారు స్వయంబాధ్యతతో జైలు బట్టల ధరింపవలసి. ప్రజలను నడిపించిన నాయకుడు గాంధీగారు జైలుకు వెళ్లినవారందరిని తనమోస్తరుగా నడుపుచున్నయెడల అనేక కష్టములుండునని యోచించియే జైలు నీయములకు బద్ధులుకావలసినదని ఆయన చెప్పిరి. జైలుబట్టల బాధ్యభజనముకూడను. ఆ భోజనములో నానాచైత్రయముండును. గాంధీగారి అబ్బగనుక ఆచైత్రగల భోజనమునే జైల్లో స్వీకరింపవలయుననియు జైలు భోజనమును జైలు దుస్తులను పొందవలయును అవారి

గారికి హక్కుగలదు. ఎందుచేతనంటే యిప్పుడు జైలుద్యమము గాంధీగారిచేత నడిపింపబడుచుండుటలేదు. అవారిగారు అవలంబించిన విధానము వుంచినట్లుకు సందేహములేదు. ఆయనదీక్ష త్యాగము దేశమును ఆక్రమించి పీరులను బయల్దేరదీయగలదు. మాక్సిమీగారు ఐర్లండు నాయకుడు 78 రోజులు నిరశనప్రత్యేకము గావించినందువల్ల అనేకులు పీరులు బయల్దేరుటకు కారణమైనది. అవారిగారియుద్యమమునందలి విశేష మేమనిన కత్తి ధరించుటయు దానిని ఎదుటివారిపై ప్రయోగింపకుండుటయు ఇం దంతకాంతిక్షణగలదో యోచింపుడు. ఇదే శాంతియుద్యమము పరరాజ్యమును నశింపుచేయుమార్గము. ఆయుధముతో యుద్ధము చేయుటకుండు తనయుక్క దీక్షను ధర్మమును ప్రజ్వలింపజేసి తన హృదయమునందుండి కల్పమును విడిచి శత్రువులను నాశనముచేయుటకు వారి హృదయములందలి కల్పమును పోగొట్టుటకు చేయునది శాంతియుద్యమము. ఈ శాంతియుద్యమమునకై అవారిగారిదీక్ష త్యాగము మాక్సిమీగారివలె నున్నవి. కాని ప్రజోద్యమముల సాగించునాయకులు తమ అనుచరులకు యిచ్చిందికలుగకుండు యీ నిరశనప్రత్యేకములు జైలుబట్టల నిరాకరించుట మున్నగునవి వ్యక్తికి సంబంధించినవే కాని అందరకును కాదని స్పష్టికరించవలసియున్నది. అట్టి విధినిబద్ధము హృదయమునందలి వేదన అగ్నిజ్వాల ప్రస్ఫుటమై ఎదుటనున్న సోదరులను పురికొల్పును.

బంగాళా నిర్బంధితులు విచారణలేకుండు కట్టిపెట్టబడుటకు గారణము నిరంకుశపరిపాలనమే. ప్రజాంగీకారము లేకుండు చేయుట నిరంకుశత్వము. స్వరాజ్యపార్టీ బలపడుచుండెన్నయుద్దేశముతో, దానిని అణచివేయవలెనను నుద్దేశముతో ఆర్డినాన్సును స్వీకరించి, అప్పటి నాయకుడైన దేశబంధు దాసుగారికి బలము లేకుండు చేయునుద్దేశముతో, దీనినిపెట్టి స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులనే నిర్బంధించిరి. కాని కుట్ర రాజద్రోహము ఇవి అన్నియు నేలు. ఇందువిషయమై గాంధీగారుకూడ స్పష్టముగా అడిగినారు. దేశబంధు దాసుగారినికూడ అరెస్టుచేయుటకు ప్రభుత్వమువారు సంకల్పించుచున్నప్పుడు, అప్పటి గాంధీగారు దాసుగారు పాక్షిచేసికొని కాంగ్రెసుయొక్క బలము స్వరాజ్యపార్టీకిచ్చినామని గాంధీగారు ప్రకటించగా, నింక దేశమంత అల్లకల్లోలము వస్తుందని ఇంక అరెస్టులను మానివేసిరి. దాసుగారిని పట్టుకొనకుండు చట్ట గాఢరకున్నారు. గాంధీగారిని అందరు స్వరాజ్యపార్టీ వారికి కాంగ్రెసు బలమును యివ్వడమేమని చర్చింపగా, శాసనోల్లంఘనము చేస్తామని నీయములలో వ్రాసి కొన్ని స్వరాజ్యపార్టీ గనుక ఆ పార్టీనే బలపరచవలసియున్నదని గాంధీగారు కాంగ్రెసును స్వరాజ్యపార్టీకి వశపరచిరి. దాసుగారు పోయినపిదప పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపార్టీలో అగ్రగణ్యుడని ఆయనతో పాక్షి జరిగినది. కాన్నూరు కాంగ్రెసులో సంపూర్ణముగా స్వరాజ్యపార్టీ వారి వశమగుటయు, కాంగ్రెసుపేరున శాసనసభల సభ్యులకు జరుగవలసినదని తీర్మానము జరుగుటయు కలిగినది. అందుమూలముననే యీ జరిగినయెన్నికలలో మనవారందరు వచ్చుటకు కారణమైనది. బంగాళానిర్బంధితులములమున కాంగ్రెసు కాన్సిల్ల పార్టీకి కాంగ్రెసు వశపరచబడినది. ఆయెన్నికలలో వచ్చినవారు అస్సెంబ్లీలో నిర్బంధితుల విడుదలచేయవలసినదని తీర్మానమును పెట్టిరి. కాని ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేయలేదు. ఎన్ని మహాప్రయత్నములైనను జరిగినవి. కాని నిష్ఫలమయ్యెను. వింటర్కా ప్రభువు విడుదల చేయునని స్పష్టముగా చెప్పియుండెను కాబట్టి యిప్పుడు శాసనసభలోనున్న స్వరాజ్యపార్టీ వాళ్ల యీనూతన ఉద్యమము నందు బాధ్యతవహించవలసియున్నది. దేశమంతయు నిద్రపోవుచుండగా, ఏ బంగాళానిర్బంధితులవల్ల తమకు కాంగ్రెసు బలమొసంగి కాన్సిల్లకు వెళ్లడము తటస్థించినదో, కాంగ్రెసుకు ముందుగనే శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభించి చూపించుటకు అవారిగారు చేసినారు. ఆయనదీక్షను త్యాగమును పురస్కరించుకొని అందరును చేసినట్లుయితే ప్రభుత్వము లొంగుబాటునకు వచ్చును. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముయొక్క బెదిరింపులకు మనత్యాగ

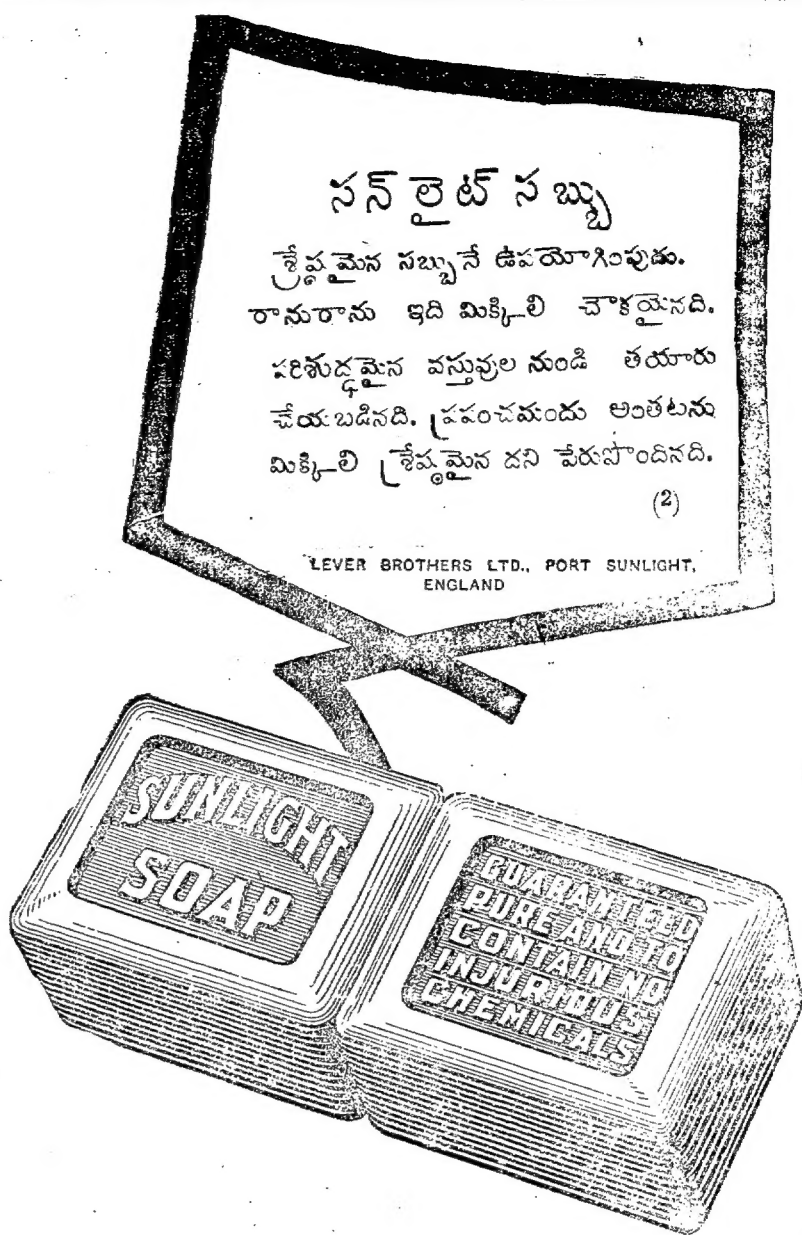

మే సమాధానమును. కాబట్టి శాసనసభలోనున్న కాంగ్రెసు వారందరను బయటికివచ్చి అవారీగారి యుద్ధమును ప్రతి రాష్ట్రములోను బయలుదేరతీసి నడిపించవలెను. అట్లు ప్రతి రాష్ట్రములోను వీలపడనిచో వీలుకాదని నిశ్చయమైనచో ఒక నాగపురములోనే తీవ్రముగా జరిపించుటకు పూనుకొను బాధ్యత వారియందు గలదు.

కాంగ్రెసుయొక్క ఆమోదమును పొందలేదనుప్రక్కకు చెప్పవలసినదేమన, ముందుగానే కాంగ్రెసుయొక్క ఆమోదము కలుగదు నాగపురములో జెండానుగురించి సత్యాగ్రహము వచ్చినప్పుడు ముందుగా కాంగ్రెసుయొక్క శాంక్షను వచ్చినచో దేశములో పరితాపము వచ్చినప్పుడు సాంక్షను ఉన్నదా లేదా అను వివక్షణలేకుండనే అంతయు జరుగును. సాంక్షను నిమిత్తము ఏదిఅగు. అవారీగారికి పరితాపము అగకనే సత్యాగ్రహమును నడిపించినారు. ప్రతివారును చేయుటకు సంజేహములేదు నాగపురం జెండాసత్యాగ్రహము వచ్చినప్పుడు అన్ని రాష్ట్రములనుండియు శాసనసభ్యులనును వెల్లిరి. మన ఆంధ్రదేశమునుండి 80 మంది వెల్లిరి. తుదకు గవర్న మెంటువారు లొంగిపోయిరి. ఇది మహాత్యాగసిద్ధాంతము.

గాంధీగారు Violent suicidal disobedience అని చెప్పివారని అందుమీద అవారీగారికి శిక్ష నిరూపణము చేయుట పొరపాటుఅని తోచుచున్నది. గాంధీగారి యుద్దేశ మేమనిన, హిందువులు మహమ్మదీయులు చంపుకుంటున్నప్పుడు శాసనసభ్యులము చేయుటకు తగిన వాతావరణములేదని ఆయన నూచించియుండెనని ఆర్థము. ఆయనదృష్టి ఆఖిలభారత దేశము దానినిబట్టి ఆయనచెప్పుచు అట్టిపరిస్థితులలో శాంతి యుతముగా శాంతియుద్ధమును నడిపించగలమా అని ఆయన చెప్పినారుగాని వేరుగాదు. తగినస్థితి వచ్చేదియెప్పుడు? మనము శాంతిగా ఉండవలెనంటే నిజముగా ప్రభుత్వము వారు తెలుసుకొంటే మతసంఘములకును మితవాద అతివాదులకును ఒక ప్రజకు మరియొకరికి గందరగోళములు అల్లరులను కల్పించుచునే యుండురు. ఎప్పుడును ప్రజలను చీల్చి కలహములను పెంపుచేయుదురు. మోహాల యుద్ధములో హిందువులు మహ్మదీయులు కత్తులతోను తుపాకులతోను ఘోరమైన యుద్ధముచేసి నారు హింసాపూరితమైన యుద్ధము జరుగుచుండినట్టికిని శాంతియుద్ధమును గాంధీగారు నడిపించిరి. రాజకీయ విషయములో అందరును బ్రిటిష్వారికి దాసులే. సాంఘికవిషయములో భేదములు లేవు. మతసంబంధమైనవానిలో లక్ష్యము లేకుండ దేశస్వాతంత్ర్యమునందే లక్ష్యముంచి త్యాగపూరితులై పనిచేయవలసియున్నది. దేశమాతకు సమర్పించవలసినదిగాన ఎంత త్యాగమైనను చేయవలెను. దేహమునుకూడ అర్పించే బలము కలిగియుండువాడేవరకు ప్రయత్నములు చేయవలెను.

అవారీగారి యుద్ధమును శాంతియుతము గర్హబద్ధము. కత్తి పుచ్చుకొన్నంతమాత్రముచేత శాంతియుతము కాదని చెప్ప వీలులేదు. 1878 వ సం॥ లో ఈఆయుధ శాసనము ప్రవేశపెట్టబడెను. ప్రతిదినము ఇది అమలులో నుండుటచేత క్షత్రియశిక్షణలేక క్షాత్రధర్మము నశించి బానిసలై యున్నారని ఆయుధశిక్షణ దేశసంరక్షణకు క్షత్రియుడు సేర్పకొనవలెనను సిద్ధాంతము మనకు గలదు. ప్రతివారును తనదేశసంరక్షణకు తోడు ధర్మసంరక్షణకు ఆయుధశిక్షణను పొందవలెను వసిష్ఠుడు తనధర్మమును నెలకొల్పుటకు శ్రీరాముని సహాయము తీసికొనెను. అత్యంత చాలినప్పుడు క్షత్రియులను నసింపడు తీసికొన్నాడు. ధర్మమును సంరక్షించువాడు. క్షత్రియుడుగాని కసాయివానివలె తెగనరుకుట క్షత్రియధర్మము గాదు. మనము మనదేశమును సంరక్షించుకొనలేము. మనకు క్షత్రియబలము లేదు. అందుచేత మనము స్వరాజ్యమునకు అర్హులముకాము అని బర్మిక్ హెడు ప్రభువు చెప్పుచున్నాడు. ఇప్పుడీని రాయుధులను చేసినదానికి కారణ మెవరు? బ్రిటిషు ప్రభుత్వము విజ్ఞోరీయ రాణిగారు యాదేశముయొక్క పరిపాలనను స్వీకరించినప్పుడు యీ ఆయుధశాసనము ప్రవేశపెట్టబడెను. అప్పటినుండియు యీ శాసనమే యీ దేశమునందు క్షత్రియుల పోగొట్టినది. బర్మిక్ హెడు ప్రభువుపై జెప్పినచోప్పున చాల అవమానకరము. భారతీయసంపరకు ఏ ఆయుధమును అవమానము కల్పించినదో, బలహీనతను చేకూర్చినదో, సుజబలమును బాగొట్టినదో, దానిని తిరస్కరించుట కర్హినది. కాని యీ నాగపుర సత్యాగ్రహోద్ధమును ఆంధ్రమును రద్దు చేయుటకు నుద్దేశించబడినదిని శేకజెప్పుటలేదు. ఈ చట్ట తిరస్కారము బహిరంగపరచబడుచున్నది కాని రహస్యముగా గాదు రహస్యముగా చేయునట్టి విప్లవకారుల ఉద్ధమును వేరు. దానికిని దీనికిని సంబంధములేదు. దానికి బాధ్యతకూడ బ్రిటి

షుప్రభుత్వమేకాని వేరుకాదు. అవారీగారియుద్ధమును ఆ యుద్ధమును పట్టుబట్టేకాని ఉపయోగింపరాదు. లై సెన్సు లేకుండా పట్టుటకు ప్రతిదేశములోను ప్రతివానికిని జన్మహక్కుగా నున్నది. ఈ దేశములోనే యిట్టి దౌర్భాగ్యస్థితి. ఏదో ఒక శాసనమును ధిక్కరించవలసియున్నదిగావున మూలకారణమైన యీ యాయుధశాసనమునే ధిక్కరించవలెనను నుద్దేశము కలిగియుండవచ్చును. రెండు ఉద్దేశముల నెరవేర్చు ఉద్ధమునవచ్చును. గాంధీగారు ఏదో చెప్పినారని దానిమీద శిక్ష విధించుచున్నామను విషయ ఉన్నదే, అది గాంధీగారికి అవమానకరము. సత్యాగ్రహమును నడిపించవలసినదను బాధ్యతను సభాస్థుడు మరల పోషించెను. ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ ప్రత్యేకసభను నాగపురములో పెట్టవలసినదని కాంగ్రెసు అధ్యక్షునకు (వాసిలిసనియు, దీనినిబట్టి ప్రత్యక్షముగా తత్సంఘసభ్యులు చూచి బలపరచుటకు అవకాశము గల్గి యుండుననియు చెప్పిరి.

కాంగ్రెసువారు తయారుచేయు సంస్కరణప్రణాళిక (కాన్ఫిట్యూషను) రాయల్ కమిషనువారి యెదుట పెట్టబడవలెననియు, అనుకూలముగా వా రాలోచింపని సందర్భములో సహాయనిరాకరణమును శాసనోల్లంఘనమును అనుబంధించుటకు సమయముగను అని రామదాసుపంతులుగారు చెప్పినట్లు పత్రికలలో ప్రచురింపబడెను. ఇండియన్ కాన్ఫిట్యూషనును తయారుచేయు సమయమే రాలేదు. దానిని అసలులో పెట్టగల్గినకత్తి భారతజాతికి కల్గినప్పుడే దానిని తయారుచేయవచ్చును. అంతవరకును అది నిల్చేదికాదు. ఇట్లు నిరర్థకముగా నాయకులు దేశకాలమును వ్యయపరచుటకంటే దూరదృష్టిగలిగి యుండుట శ్రేయము. దేశమునకు ధైర్యమైన మార్గమునుచూపి ఎంత ఆటంకముండినను సరే శాసనోల్లంఘనయుద్ధమును, అవసరమైతే తుదకు పన్నుల నిరాకరించుట గూడ, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యహక్కులను స్వయంనిర్ణయనూత్రపు హక్కులను జాతికివచ్చువరకును అమలులో పెట్టు తరువాత ఆఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘమునకు కలిగినని అధ్యక్షుడు అభిప్రాయమును చెప్పుచు ఉపన్యాసమును పూర్తిచేసెను. సభరాత్రి 9 గంటలకు ముగిసెను.

* * * కాకినాడ కో ఆపరేటివు బ్యాంకు ఈ బ్యాంకుసూలు సరిసభ 7 తేదీన జరిగినది. శేష అయ్యరుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. ఆడిటర్ పోర్టు చదివి ఆమోదించడమైనది. బాంకులాభాధినిలోనే యున్నది. రావలసిన మొ

త్తములు చాల బాకీలుగానుండుటచేత దీనిచేందు స్వల్పముగా తేలినది. అందువల్ల భాగస్వాములకు లాభము పంచిపెట్టబడలేదు. బాకీదార్లందరును సాధ్యమైనంతతర్యలో బాకీలను చెల్లించుటకు మోపురింపబడుచున్నారు. కార్యదర్శి దుగ్గిరాల సూర్య ప్రకాశరావుగారును, సహాయ కార్యచర్చియును తమపదవులకు రాజీనామాల నొసంగిరి.

పారుపూడి సత్యనారాయణగారు బ్యాంకుకు సెక్రటరీగా ఎన్నుకొనబడిరి. బ్యాంకులో డైరెక్టరుగా కూడ నెన్నుకొనబడిరి. దుగ్గిరాల సూర్యప్రకాశరావుగారు సహాయకార్యదర్శిగా నెన్నుకొనబడిరి.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభ

అధ్యక్షుని రాక బొంబాయి, జూన్ 9:—అమలాపురములో 11, 12 తేదీలలో సమావేశముగానున్న తూర్పుగోదావరి జిల్లా మహాసభకు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిన బి. జి. హార్ని మొగుగారు నన్నరాత్రి బొంబాయిలో బయలుదేరిరి. 10 తేదీ మధ్యాహ్నమునకు వీరు అమలాపురము చేరి ఆ సాయంకాలమే 2వ రంగసభలో నుపస్థాపింతురు. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

భారతీయ వైద్య ప్రభుత్వ పాఠశాల

లోకల్ అడ్వైజరీకమిటీ నియామకము ఉపకమండలము, జూన్ 9:—జిల్లా ముఖ్యచట్టాములలో నియమింపబడు కమిటీలకులనే భారతీయ వైద్యపాఠశాలకును శానిటరీసంబంధించిన ఆస్పత్రికిని లోకల్ అడ్వైజరీకమిటీని నియమింపవలెననువిషయమును మదరాసు ప్రభుత్వమువారు విచారించుచున్నారు. బహుశః ఆకమిటీకి హోంమెంబరుగాకే అధ్యక్షులుగా నుండురు (స్వకీయవిలేఖరి తం.)

పోలీసు దొంగ

బొంబాయి, జూన్ 9:—బొంబాయిలో పోలీసు కాన్స్టేబులు ఒకడు బంగారపు గోలనును అమ్ముచున్న మార్కెట్ అంగడికిపోయెను మార్కెట్కి సంజేహముతోచి పోలీసుగా దిగి విలననంపెను. ఆగోలును దొంగిలించబడెనని తెలియుటచేత పోలీసువాడు మరెవరువును నిర్బంధించబడిరి.

వైశ్యరాజు సూరయ్యరాజుగారు
చతుర్థ వైశ్యమహాసభాధ్యక్షులు, హీరమండలం.

సర్ విండ్హాము చైల్డుగారు

మేజరు జనరలు సర్ బి. విండ్హాము చైల్డుగారు సి. బి. సి. ఎం. కె. లండనులో సోవియటు మందిరమును ఆర్కాసుభవనమును కొల్లగొట్టిన ఉద్యోగి. భవనమును పరిశీలించుటకుబోవుచున్నారు

ఆర్కాసు మందిరమునందు ఒక గదిగోడను అతికష్టముపై యంత్రసహాయమున పగులగొట్టి అందలి రహస్యపత్రములను పోలీసువారు స్వీకరించిరి.

'ఆర్కాసు' భవనము

రషియా వర్తకప్రతినిధుల కార్యాలయ మగు ఆర్కాసు మందిరమును లండను పోలీసువారు కొల్లగొట్టినపిదప అచ్చట చేరిన జనసమూహము. అందు సోవియటు ప్రచారపు కరపత్రములను అనేక రహస్యపత్రములనుండి త్రవ్వితీసిరి. భవనములోనికి బోయి వచ్చెడివారినిండరిని పూర్తిగ వెదకి చూచుచున్నారు.

నెల్లూరు పురపాలకసంఘము

తీర్మానములు

(8) "త్రాగుడుతనము, జనసాహస్యముయొక్క నైతిక ఆధిక్యమును తగ్గించి దేశమును దుర్గతిపాలుచేయు నని ఈ సంఘమువారు పూర్తిగా అభిప్రాయపడుచు సర్కారువారు చేయు సంపూర్ణ బహిష్కారప్రయత్నమునందు నెల్లూరు మునిసిపాలిటీని గమనించి, వారిచేత ఆకార్యమునందు పాల్గొను అవకాశము వండులనవనియు, సర్కారువారిని కోరుచున్నారు."

(9) "నెల్లూరుపట్టణ ప్రతినిధులుగా కాసనభయందుండు వారు ఇందువిషయమై ప్రయత్నించి కాసనభయలో ఈ విషయము తెలిపి, నెల్లూరు మునిసిపాలిటీకి, అట్టి బహిష్కారప్ర

యత్నమున కవకాశ మొసరునట్లు చేయవలసినదిగా ఈ సభ వారు అభిప్రాయపడుచు, వారిని కోరుచున్నారు."

(10) "నెల్లూరు మద్యపానవిషయక సంఘమువారు మునిసిపాలిటీలోని కల్లు అంగళ్లను మునిసిపాలిటీ హద్దులను దాటి యూదులను తీర్మానించుకొనినందుకు వారు ఈసంఘమువారు తమస్వంత్రతను తెలుపుచు సారాయి అంగళ్ల విషయమై కూడ అట్లే జరుపవలయునని శ్రీ కలెక్టరువారిని కోరుచున్నారు."

(11) "నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ ప్రజలలో త్రాగుడుతనము వలన కలిగిన దోషపులను గురించి విచారించి రిపోర్టుచేయుటకు ఒక ఉపసంఘమును, పట్టణములో మరి యిరువురు ప్రముఖులతో చేర్చి కలకాలపులసినదిగా ఈసంఘమువారు రభిప్రాయపడుచున్నారు."

(ప్రత్యేక విలేఖరినుండి)

(నెల్లూరు న్యూస్)

ప్రఖ్యాతనటి రాకొమరునిభార్య యగుట సినిమా నాట్యరంగముందు సుప్రసిద్ధి విహించిన పోలాసెగ్రీ యను పాశ్చాత్యయువతి పారిస్ పట్టణము నమీపమున సెరిన్ కోర్టునంద పైబడివాని రాకొమరుని పెండ్లాడెను. రషియాదేశమంతటి శ్రీమంతులు, సినిమా నటులు వివాహమున కల్గినయగ దిక్పసిరి.

భార్య చిరునవ్వుతో రాచబిడ్డ సమ్మోహితుడాయెను. ఆ యమధరించిన అమూల్య వస్త్రాలంకారములను మా చిత్రపటము చూపెట్టుచున్నది.

చతుర్థ వైశ్యమహాసభ

హిరమండలంలో (గంజాంజిల్లా)

జూన్ 4 తేదీని సమావేశమగుట

వైశ్యరాజు సూరయ్యరాజుగారి ఆధ్వర్యమున.

నేటి యీ మహాసభను నాల్గవదానిగా మనము గణించుచున్నాము. మన ఉద్యమము 16 సంవత్సరముల క్రిందట 1911 వ సంవత్సరములో తెలంగాణలో జరిగిన వైశ్యమహాసభతో ప్రారంభమైనది. అంతకు పూర్వము యీ హిరమండల నివాసులు శ్రీ శ్రీ లాడె సుందరవారాయణగారు మనజాతిలో కర్మ సంస్కారరీతములను నాటియండిరి కాని 1925 వ సం॥ రమ్మ వరకు చలనరహితమై నిదురించుచుండిన ఉద్యమము గుమారు 25 సంవత్సరములనుండి గంజాంజిల్లాను కలవరపరచుచున్న ఆంధ్రోత్సాహమునా పరిష్కారముకొరకు నియమింపబడిన ఫీల్డ్, డప్ కమిషన్ విచారణలో తిరిగి తలనూపినది. నేటివరకు అభిప్రాయప్రకటనముతోడనే మనకాలము గడచుచున్నది. కాని కార్యోత్సాహము మాత్రము మనము చూపియుండలేదు. నాటికంటె నేడు సంఘము అభివృద్ధి నొందుటకు మారుగా వెనుకబడుచున్నదని చెప్పుటకు సిగ్గుచున్నది. బాహ్య డంబరములు కొన్ని అభివృద్ధి నూడకములు అని కొందరు భ్రమ పడవచ్చును. ఆ బాహ్యడంబరములు సంఘమునకు హైన్యహేతువులుగా పరిణమించుచున్నవి అని దూరదృష్టిగలవారు గుర్తింపకపోరు. స్వతంత్రభావములు అపార్థముచేయబడి కుల కట్టుబాట్లను నిర్మూలించి సంఘపతనమునకు హేతు వగుచున్న విషయము అనుభవసిద్ధము. కాల కర్మణముచే మన సంఘముందు జొరబడినదోషములను బారదోలి లోపించిన సంస్కారాదులను తిరిగి యవలంబించియు సంఘక్రేయోదాయకము లగు క్రొత్తరీతులను అనుసరించియు సంఘాభివృద్ధికి పాటుపడుటయే మన యీ యుద్యమమునకు ఫలమని తమ చెరుగనిది కాదు. ఇట్లుండ దినదినము క్రొత్తదోషములు సంఘమున జొరబడుచుండుటయు సంస్కరణాభిలాష కొరవడియుండుటయు మన కార్యభారమును నృధిచేయుచున్నవి. కావున అసాధారణ ధీక్షలను గాని మనకు ఎట్టి ప్రత్యక్ష ఫలితమును గలుగ నేరదు.

సంఘసంస్కరణావశ్యకత

వైశ్యులలో నేడు ఆ నేకశాఖలు అగపడుచున్నవి. అన్ని శాఖలకును వాణిజ్యము సామాన్యవృత్తిగా నున్నను కర్మ విశేషములును, ఆచారములును, వేషభాషలులును, ఆయా దేశపు నాగరకాగ్రజాతులను అనుసరించి మార్పుల నంది పరస్పరభేదములను గలుగజేయుచున్నవి. హిందూజాతి మహావృక్షమునకు వర్షములు, అవాంతరవర్షములు, అంగోపాంగములుగా నున్నవి. ఏ యంగము, ఏ యుపాంగము దుష్టమైనను అంగికి క్రేయము చేయరాదు. ఆయాశాఖలవారు తమతమ శాఖలను సంస్కరించుకొనుచున్నచో ఆచారముననే జాతి మహావృక్షము ఫలపుష్పిరాజితము కాగలదు. ఏ యొకశాఖ పుష్కరించినను వృక్ష శోభ కొరవడును. ఈ యాశయముతోడనే శాఖాసంస్కారము అవశ్యకమయ్యుచున్నది.

విద్య

సంఘసంస్కారమునకు ప్రధానసాధనములు అగు విద్య యును, సంఘభావమును మనలో కొరవడియున్నది. ఉన్నత విద్యా వ్యాప్తివలనగాని సంస్కారావశ్యకతను గుర్తింపలేము. సంఘభావమువలన గాని కార్యాచరణము సాధ్యముకాదు. విద్య యనుటచే ప్రకృతమున ఆంగ్లవిద్యయందే దృష్టిమరలును. పరిపాలకుల స్వప్రయోజనమునకై కల్పింపబడిన విద్యావిధానము దేశభాషలను, దేశీయశీలను, వృత్తులను వెనకకు నెట్టినది. వృత్తి నాశనముచే ఉదరపోషణసమస్య యొక్కవయె అన్ని కులముల వారును ఆంగ్లవిద్యావ్యాపాహితులు కావలసి వచ్చినది. మనవర్ణమునకు విహితమును విశ్వరసభావమును అగు వాణిజ్య వృత్తివలన మనకు ఆంగ్లవిద్యావశ్యకత దృఢముగా కలుగలేదు. పూర్వకాలమున మనవైశ్యులు పరదేశీయులతో నాకావ్యాపారమును జరిగించెడివారు. వివాహములలో పడవలను విడుదల ఆచారమే మన కిందులకు ప్రబలతార్కాణము. నే దానిదేశ వ్యాపారము అన్య హస్తగత మగుటచే అట్టివ్యాపారము సాగించుట కిప్పుడు అభ్యంతరమును ఆంగ్లవిద్యయందు మనదృష్టి మరలలేదు. కాని ఆంగ్లవిద్యాభ్యాసకులగు ఇతరులను చూచి మనవారు ఇటీవల బాలురను ఆంగ్లబడులకు బంపిన ను మనలో ఆంగ్లవిద్య విశేషవ్యాప్తిని గాంచలేదు. మన ప్రస్తుతావస్థరములకు అది ఉపకరింపకపోవుటయే అందులకు కారణమైయున్నది. విద్య కేవలము

విహితప్రయోజనమే కాక, విహితముష్టిక ప్రయోజనసాధకమై యుండవలెను. అట్టి విద్యయే పూర్వము మన దేశమందు వ్యాప్తిచెంది యుండెను. నేడుగూడ అట్టిపరిణామములను ననే మనదేశము అభివృద్ధి గాంచగలుగును, ఆంగ్లవిద్య కేవలము నిరసింపదగిన దని నా అభిప్రాయముగాదు. స్వచ్ఛత్తిలో నిమిత్తములేని అధికధనవంతుల బాలురు ఆంగ్లవిద్య నభ్యసించిన నభ్యసించవచ్చునుగాని, ఉదరపోషణజాతమై ఉద్యోగవాంఛా పరులై యాంగ్లవిద్యను నేర్వవలసినవారు ఉన్నత ఆంగ్లవిద్య యందు ఉత్తీర్ణులై ఫలములేక తల్లడిల్లుచున్నవారిని జూచి గుణపాఠమును నేర్చుకొనదగును. ప్రస్తుత విద్యావిధానము మన దేశ ప్రయోజనములకు ఎంతమాత్రము ఉపయోగింపకున్న దగుటచే పూర్తిగా మార్పు జేందవలయును. అనుకూల పరిస్థితులు సంతృప్తివగువరకు ప్రస్తుత విధానమే తరణ్యముకాక తప్పదు. విద్యావ్యాప్తివలన గాని మన స్వచ్ఛత్తిని ఉచితశీతుల నడిపించి దేశోత్సాహమును తోడ్పడజాలము. విద్యావ్యాప్తివలన గాని దోషములను బారద్రోలి గుణముల గ్రహింపజాలము. విద్యావ్యాప్తివలనగాని సాదరసంఘములందు గౌరవసాసముల నొందలేము. విద్యావ్యాప్తివలన గాని ఆముష్టిక సాధనసంపత్తిని గడింపలేము. విద్య సకలార్థసాధకము అని పర్యలోక విదితము. అట్టి విద్యావ్యాప్తికై మన మొంత ప్రయత్నించినను మన ప్రయత్నము చాల తక్కువ అయియు యుండును.

సంఘభావము

విద్యావ్యాప్తిచే సంఘభావము తనంతట తానే కలుగ గలదు. విద్యావంతులుకూడ ఒకప్పుడు అభిప్రాయభేదములతో తగవులాడినను సమష్టిప్రయోజనకార్యములందు వారు తమ బాధ్యతను విమవజాలరు. విద్యావంతులు కానివారు సామాన్యముగ అట్టిదూరదృష్టిని వినియోగింప జాలకుండురు. ప్రస్తుతపరిస్థితులనుబట్టి మనజాతిని రెండుభాగములుగ విభజింపవచ్చును. ఉత్కృష్టప్రాంతములందు నివసించువా రొకభాగము. ఆంధ్ర ప్రాంతములవారినికొకభాగము. ఆంధ్రదేశమువారియందు వైక మత్యము జాతిగా రూపుమాసినదని మనవిచేయవలసి వచ్చినంత లకు సమృద్ధులు మన్నింతురుగాక. ఉత్కృష్టప్రాంతములలో నేటికిని కులకట్టులు మిక్కిలి సామ్యముతో నెరవేరుచున్నవి. ఆకారణముచేతనే ఉత్కృష్టప్రాంతములందు అనాచారము లంతగా కానరావు. అచ్చట కులములో అగౌరవము జరుగునను భీతి కలదు. అచ్చటివారు కట్టుబాటులకు లొంగి ప్రవర్తింతురు. ఎట్టి కార్యమైనను వారు సులభసాధ్యముగ నిర్వహింతురు. అచ్చట కులభిక్షార్కరము లేదు. అట్లని ఉత్కృష్టప్రాంతము కేవల దోష రహితముఅని మనవిచేయుటకాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్మం నట్టికుల కట్టులు ఇటీవలఅంతరించినవి. అందువల్ల నే ఆంధ్రదేశమున కులాచార విరుద్ధములైన లోపము లగపడుచున్నవి. ఇట్టిసభాసమావేశములు ఒకరియందు గలగుణముల నొకరుగ్రహించి దోషముల నిర్మూలించుటకును పరస్పరసౌభ్రాత్రము వృద్ధినిొందుటకును ఉపయోగపడుచున్నవి. అట్టిఫలితము మనము పొందగలిగినపుడే మనకు మనకులమునకు అర్థ గౌరవము సంప్రాప్తింపగలదు. ఉత్కృష్టప్రాంతములందువలె ఆంధ్రప్రాంత ములందును మరల కులకట్టులు ఏర్పడవలయును. కులమువారెల్ల సమష్టిఅభిప్రాయములకును సమష్టిఅజ్ఞకును బద్ధులై ప్రవర్తించవలయును. (నేను మొదట మనవిచేసినటులు స్వాతంత్ర్యము అనగా కులకట్టుబాటులను కులాచారములను కులమర్యాదలను ఉల్లంఘించి ప్రవర్తించుట కాదు. బుద్ధిని నియమబద్ధముగా జేసి సద్విషయములందు ప్రవర్తించుచేయుటయే స్వాతంత్ర్యము అని నిర్వచింపవలయును.) కొలదికాలము క్రిందట నరసన్న పేటలో నొకసంఘము బయలుదేరి కులాభివృద్ధికరములను గౌరవప్రసములను అగు ఘనకార్యములను నిర్వహించియుండెను. ఆసంఘము మనకులమునకే మార్గదర్శకము అగునని యాశ జన్మించెను. పెద్దలలో మనోద్ధార్యము చాలక ఆసంఘము అంతరించుట విచారకరము. అట్టిసంఘములు నెలకొల్పబడిననాడే మనము కులాభివృద్ధికరములగు కార్యములను నిర్వహింప గలుగుదుము. అందుకై కార్యసంఘమువారు నిరంతరకృషి సలుపవలసియున్నది. ఆయాగ్రామములందలి పెద్దలను పలుకుబడిగల యువకులను కులకార్యములందు సంపూర్ణసానుభూతి కలవాడై కార్య సంఘమునకు తోడ్పడవలయును.

కర్మలు

అర్థసంతృప్తికై జేసిన త్రివిధద్విజాలలో మన మొకరము. శ్రాస్త్రనిరసితములై ద్విజాత్యాపాదకములగు పోడతకర్మలు మనలో ప్రవర్తిల్లి యుండెను. మనయందు కొన్నికర్మలు లోపించిన ప్రధానకర్మలను మన మాచరించుచునే యున్నాము. వైదిక కార్యాచారమునకు మనకు అర్హతగలదను విషయము నిర్వివాదము. కాని వైదికవిధానము లోపించి పౌరాణికముగ మనయందు

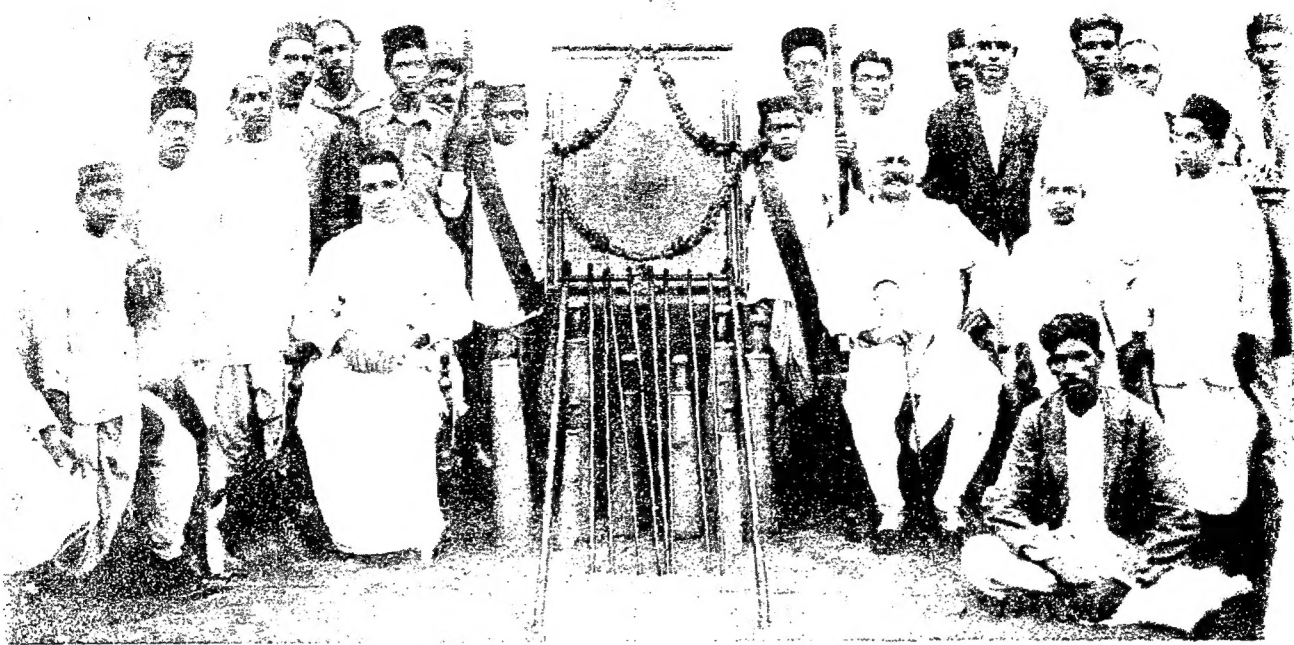
దిల్బుడు కర్మలు జరుగుచున్నవి వైదికవిధానలోపమునకు గారణములు అనేకులు అనేకవిధముల జెప్పుదురు. కర్మాచరణము నియమబద్ధమై ఆముష్టిక చింతకు తోడ్పడును. అట్టికర్మల యొక్క ఆవశ్యకత మనము మరువదగినది కాదు. లోపించిన కర్మలను తిరిగి అవలంబించుటకు అవకాశములు గలవని పండితులు శాస్త్రాధికారులును జూపుచున్నారు. సంకుచితస్వభావులు కొందరు శాస్త్రములకు అపార్థములను కల్పించియో అమాయి కులగువారికి "అచ్చిరా"దని భీతిని కల్పించియో మనలను నిరుత్సాహపరచుచున్నారు. అట్టివారు తమ దుస్వభావప్రకటనము జేసికొనుట తప్ప మనఉత్సాహ అభిలాషలను ప్రతిఘటింపజాలరు. కర్మలలో ప్రాధాన్యము ఉపయోగమునకు గలదు. ఉపనయనముచే సంస్కరింపబడినవాడు ద్విజుడు కానేరడుగాదా! ద్విజుల మగు మనము సక్రమోపనయనమును విడిచియున్నాము. మనసోచర సంఘములందు ఉపనయనకర్మ బొత్తిగా లోపించలేదు. కాని వారీయందు అది నామమాత్రమై ఆచరణమునందు విధానలోపము పరిపూర్తి జేసియున్నది. స్వల్పలోపముల విడిచినయెడల మనలో కర్మాచరణమునందు ప్రధానవిషయములలో విధానలోపము అగపడదు. 'ధీక్ష'యను పేరుతో ప్రవర్తిల్లుచున్న విధానము ఉపనయనావశ్యకములు అగు సర్వ చిన్నములతో నోప్పియున్నది. కాని గాయత్రీ మంత్రమునకు బదులుగా మతసంబంధములు అగు మంత్రములు ఉపదేశింపబడుచున్నవి. మనలో సమృద్ధులు కొందరు ఉపనయనసంస్కారమును కార్యరూపమునజెట్టిరి. ఆయాప్రాంతములందు కొన్ని ఉపనయనములు జరిగినవి. సంఘముయొక్కసానుభూతి జలయు నంతలేక ఆయాద్యమము విశేషముగ వ్యాపింపలేదు. ఆయాద్యమమే మనలో సంస్కారాభిలాష దృఢపడుటకు మార్గదర్శకమైనదని చెప్పవచ్చును. వైదికవిధానముననే మనము కర్మలను ఆచరింపవలయును అని కొందరుకు దృఢమైన అభిప్రాయములు గలవు. విహిత మగు వైదికవిధానావలంబనమే సర్వోత్కృష్టమైనదియగును. మన సంఘముందు కార్యోత్సాహము చాలదు. కార్యాచరణమునకు సంసిద్ధత చూపకుండుటచే మనజన్మకృష్ణులనువిడిచి యింకను పెడమార్గములతోపు నీధియుండున్నారము. విహితకర్మశ్రేణి కలిగిననాడు మనకు సర్వశ్రేయములు లభించును.

ఆచారములు

కొలదికాలము క్రిందటవరకును మనము ఉత్కృష్టలమా, ఆంధ్రులమా, అను సంశయము ప్రబలముగా నుండెను. మనము ఆంధ్రులమే యని రూఢిగా నిరూపింపబడినది. మనలో గల కొన్ని యాచారములు అట్టి సంశయమునకు తావిచ్చును. ఉత్కృష్ట దేశసంపర్కముచే నొరబడిన ఆచారములు ప్రబలములైనవి కావుగాని, ఉత్కృష్టప్రాంతములందు నివసించుచున్న మనవారు మాతృభాషను ఆంధ్రసంప్రదాయములను మరచుటచే నట్టిభ్రమ తావుకొనినది. ఉత్కృష్టప్రదేశవాసులలో ఆంధ్రభాష వ్యాపించుటకు మన సంఘము ప్రయత్నింపవలయును. ఆంధ్ర వైశ్యులుగా పరిగణింపబడుచున్న ఆర్థవైశ్య (గవరకోమలు) లకును మనకును అనేకవిషయములందు సామ్యము గలదు.

మనలోగల మాంసాశనము మనకును ఇతర వైశ్యబాలకును నిమోన్నతభేదమును కల్పించుచున్నది, అని కొందరు భ్రమించు చుండురు. మాంసభక్షణము వేదమూషితము కాదు. మాంసభక్షణము చేయుచున్న బ్రాహ్మణశాఖలు దుష్టములుగా పరిగణింపబడనేరవు. మాంసాశనవిషర్ణనము మతప్రచారకాలములందు కొన్ని ప్రదేశములందు వ్యాపించినది. వర్ణింపబడిన మాంసభక్షణము తిరిగి మనలో అవలంబింపబడినది. అని కొందరందురు. వారి యభిప్రాయము పరిశోధనలపైని గాని నిర్ధారణ చేయజాలము. ఏది యేమైనను మాంసభక్షణము మనకు ఎట్టి నిమ్నావస్థను ఆపాదించనేరదు. మాంసాశనవిషర్ణనము భూతదయాప్రచోదితము అనుట నిర్వివాదము. మనలోనివస్థయొ అనేకులు మాంసాశనమును వర్జించుచున్నారు. కాలక్రమమున మాంసాశనము మనలోను అంతరింపగలదని నా విశ్వాసము.

మనలో మేనరికము సనాతనాచారమై వచ్చుచున్నది శ్రీకన్యకా పురాణమునందు మేనరికము విధింపబడినది. మేనరికము శాస్త్రమూషితమని కొందరు వచింతురు. రక్తసంబంధము దూరముగ నుండిన సత్సంతానము గలుగుననియు దగ్గరైన సంతానము దుర్బలముగ నుండుననియు కొందరిమతము. అనారోగ్యవంతులకు సంబంధము దూరమైనను దగ్గరైన సుఖితము సమానమే. మన బాలురు బాలికలు ఆరోగ్యవంతు లయిననాడు మనకావాదముతోనిమిత్తమేయుండదు. మేనరికము పరస్పరానురాగదాయకమై కుటుంబసౌఖ్యమునకు తోడ్పడును. కావున మేనరికము మనకు అనుసరణీయ మగు సనాచారమైయున్నది.

శ్రీ శివాజీ వ్యామామండలి

(పె. షా. బి.)

ప్రాధానరు. కోడి రామమూర్తిగారిచే మొన్నటి సాయంత్రము చూడైలో ప్రారంభోత్సవము జరుపబడెను

సంఘసంస్కరణము.

నాగరిక జాతులయందు సంఘ సంస్కరణ మనేక రీతు లుప్రవర్తిల్లుచున్నది. అందు (1) స్త్రీవిద్య (2) అతిబాల్యవివాహ నిరసనము (3) కన్యావరకులన్నిపేషములు (4) స్త్రీపునర్వివాహము (5) రజస్వలసంతరవివాహము, మనకు ప్రస్తుతవిచారణీయములు.

(1) స్త్రీవిద్య

పురుషులకువలె స్త్రీలకును విద్య అవశ్యక మనువిషయము నిర్ణయదాతము. పురుషులు విద్యావంతులై నంతమాత్రమున సంఘము అభివృద్ధి చెంద నేరదు. విద్యావతులగు తల్లులు తమ బిడ్డల సత్వనరసమునకును, జ్ఞానాభివృద్ధికిని తోడ్పడుదురు. విద్యావిహీనలగు తల్లులు తమబిడ్డలను ఉచితమాగ్గుచును పోషింపకుండు నసవరలే యుండురు. కొలదికాలముక్రిందటివరకు స్త్రీవిద్య వివాదాంశమై యుండెను. మనబాలికలలో ఇప్పుడిప్పుడు ప్రాథమికవిద్య వ్యాపించుచున్నది. హైందవధర్మాశ్రయ ప్రభుత్వసేవితాదాయకమగు పరివర్తన మనబాలికల గరవలయును. అట్టి విద్యావ్యాప్తిచే ఆదర్శప్రాయ మగు స్త్రీసంతతి పెరిగెదలు.

(2) అతిబాల్య వివాహనిరసనము

అతిబాల్యవివాహములు సర్వార్థవ్య ఘాయకము లై యున్నవి. మనలోకొందరు మిక్కిలి చిన్నవయసునందే తమబిడ్డలకు వివాహములను జేయుదున్నారు. అట్టి వివాహములు కొన్ని కుటుంబములను దుర్గత మగుదుఃఖములవలన చేయుచున్నవి. వివాహములనిషయములో వయోనిర్ణయము గావించుట అత్యవసరము. బాలలకు 16 సంవత్సరములకును, బాలికలకు 10 సంవత్సరములకును పూర్వము వివాహము చేయకుండుట శ్రేయస్కరమని నాయభిప్రాయము. అట్టి నిర్ణయము స్త్రీపునర్వివాహసంస్కరణ కొంతవరకు సడలించగలుగును. మేనరికసంబంధములలో మనవారు వయోభేదమును బొత్తిగా పాటించకున్నారు. మేనరికములలో పై 16, 10 సంవత్సరములనిర్ణయము కొంతవరకు మార్పుచేయుట అవశ్యకము కావచ్చును. ప్రత్యేక సంబంధపరిశీలన బట్టి కలసంఘములు మేనరికపు వయోనిర్ణయము గావించుట యోక్తముగ నుండును.

(3) కన్యావరకులములు

దుర్గతము! లగువివాహకల్పములు మనలో వ్యాపించుచున్నవి. ఈకల్పములు దక్షిణాఫ్రికా దేశములు విలసి వరకుండు లనుచున్నారు. దక్షిణ యాఫ్రికా దేశములను నిర్బంధముతో కూడిన విలువచే దక్షిణులు కుల్కము లై నవి. కుల్కనిర్ణయము లేనివివాహములు ప్రేమపూరితములై యుండును. కుల్కనిర్బంధము అనేకకుటుంబములను కష్టములపాలు చేయుచున్నది. కావున నీవరకుల్కములు సర్వవిధముల నిరంతరంపరచగనివి. కేవలము సభాతీర్మానములు ఈ ఆచారమును మాన్పింపగలనని నమ్మకగదు. సంస్కారాభిలాషులు తమ కూతులను ఈయవలసివచ్చినపుడు ఇచ్చి కొడుకులవిషయములో

కల్పములను స్వీకరింపకుండ మాగ్గుదర్శకులుగావలయును. కన్యాకుల్కము వరవిక్రయముక్రింద లెక్కింపవచ్చును. కన్యాకుల్కము మనలో వ్యాపించుటకు అవకాశములు లేకుండుట శుభావసరము.

(4) స్త్రీపునర్వివాహము (5) రజస్వలసంతరవివాహము

కొందరు అగ్రజాతివారలు బ్రాహ్మణులయందు ఈ సంస్కారములు ఆచరింపబడుచున్నవి. కాని ఈ సంస్కారములు వివాహసంబంధ సమస్యను సాధించినట్లు అగపడదు. సంఘముయొక్క పరిస్థితులను అనుభవపూర్వకముగ గ్రహించియే పూర్వము జీవితనిర్ణయములను గావించివారు. మనకులము పూర్వచారిత్రాయణ మైనది. పూర్వచారవిధములగు ఈ సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుటకు అవసరములగు క్రొత్త పరిస్థితులు మనసంఘముందు ఉదయింపలేదు. ఏదేనికొన్నిలోపములు సంభవించిన నవి ఇతరవిధముల నివారించదగినవి గావు. పూర్వచారబద్ధములై ప్రవర్తించుచున్న మనకంటే నీ సుసాగ్రహణశీలులగు నట్టిప్రయోజనమును గూడ సాధింప గోగిరని నేను నమ్మును. మనకులముయొక్క ప్రస్తుతపరిస్థితులలో నీ సంస్కార విషయాలలోచన మనకు అవరణీయము గానేరదు.

వివాహములు

వివాహముల విషయములలో మనలో రెండు ప్రధాన లోపములు అగపడుచున్నవి. వివాహములు ప్రతిగ్రహీత యింట జరుగుట ఆచారమై నాయనది. వివాహము కన్యాదాన క్రియయై యున్నది. దానమును దానకాలింపరచును అన్నప్రదానమును దాతయింటనే జరుగుట కాస్త్ర విహితము. కాస్త్రవిరూధముగా ప్రస్తుతము జరుగుచున్న ఈ ఆచారము సంస్కరింపదగియున్నది.

రెండవది గుత్త పెండ్లిండ్రవిషయము. గుత్త పెండ్లిండ్లు ఆంధ్ర ప్రాంతములో కొన్ని ప్రదేశములందు వ్యాపించియున్నవి. గుత్త పెండ్లిండ్రలో కర్మవిధానము బొత్తిగా లోపించుచున్నది. బంధుమర్యాద లేదు. పెండ్లి కేసుకయే యగపడదు. మానవుని జీవితములో సర్వదుఃఖములను విడనాడి పరమానందమును అనుభవించవలసిన కాలము వివాహసమయ మొక్కటియే. అట్టి వివాహము సంతోషపరిణతిమై యుండుట కోచనియము కులకల్పబాటులలో పెండ్లికాలమందు దుర్గతమగు సంతర్పణములు చేయవలసిన నిర్బంధ ముండియుండెను. ఆ నిర్బంధమే గుత్త పెండ్లిండ్లు దారిజాపెనని చెప్పుదురు. ఇప్పుడట్టి నిర్బంధములంత మొందినను గుత్త పెండ్లిండ్లు సాగుచునే యున్నవి. గుత్త పెండ్లిండ్లు మనకు అపనాగులను బెచ్చిపెట్టుచున్నవి. గుత్త పెండ్లిండ్లకంటే మనము తక్షణము మరలుట ప్రథమోద్దేశ్యము. అక్కడ గొందరిపితాచమునుండి విడివడుచున్నారనివిశ్వాసుకుశావసరము. ఉత్కృష్టప్రాంతములందు దీదురాచారము వ్యాపింపనందు అను వారభినందనీయులు.

దురభ్యాసములు

మలారాచార విగ్రహములు కులగౌరవవిధ్వంసపాతవులు నగు కొన్ని దురభ్యాసములు మనలో నిటీవల వ్యాపించి

యున్నవి. పూర్వపుకట్టుబాటులు నశించుటయే దీనికి కారణమని మనవిచేయుట అవసరము. దురభ్యాసప్రవర్తనమందొక గ్రామముకంటే మరియొక గ్రామము మీరియుండునని వినుచున్నాము. ఈ దురభ్యాసము లింకను విజృంభించుచుండెనునమారకుండుట తగదు. మనయుపేక్ష కొంతకాలమునకు తర్వాత మనసంఘ నిర్మూలనపాతవు కావచ్చునని భయమగుచున్నది. దురభ్యాసములకు లోనై నామమాత్రావశిష్టములైన కొన్ని సంఘములను మనము జామకొనుచున్నాము మనమొంత కీడుకాలములో దురభ్యాసములను తొలగింపగలిగిన మనసంఘమున కంత మేలుజేయదు. మనసంఘములో వ్యాపించియున్న దురభ్యాసముల నిటవరించుట అసంగతముగ నుండును. కులకట్టులు ఏర్పడినగాని దురభ్యాసము లంతరింప నేరవు. దురభ్యాస ధూయిష్టమైయున్నంతకాలము సంఘమునకు వృద్ధియు చేయరదు.

వైశ్యనిధి

సంఘకార్యములను నిర్వర్తించుటకు ధనము అవశ్యకము నవిషయము వేరుగ జెప్పట అవసరము. అధమము ఒకలక్ష రూప్యములైన మూలధనమును మనము చేకూర్చవలయును. సంఘకార్యములందు వలయునంత ఉత్సాహభిమానములుండిన ఈ మొత్తమును సమకూర్చుట మనకు దుర్బలముకాదు. కొందరు ఉదారులు కొంతవరకు వాగ్దానమును గావించియున్నారు. వైశ్యమహాజను లెల్లరు పూనికితో నిధిని సమకూర్చవలయునని విన్నవించుచున్నాను.

ఉపన్యాసములు- సభలు

కేవల మిట్టి ఉపన్యాసములు ప్రయోజనకారులు గానే రవు. విశేష ధన వ్యయప్రయాసములకు లోనైన ఈసభలు గూడ అంతగా ప్రయోజకములు గాకుండును. సభల ప్రయోజనము కేవలము శూన్యమని నాయభిప్రాయము గాదు. సభలు ఒండ్రుల అభిప్రాయప్రకటనము సమష్టికార్యనిర్వహణము వికమత్యాభివృద్ధి ఏకాకీయబంధము ననువానికి ప్రధాన సాధనములగుట నిర్ణయదము. కాని కార్యాచరణము లేనిసభలు ఎట్లుప్రయోజకరములగును? మహాసభయొక్క నిర్ణయములకు కులము వేదియుండును. సభ్యులు పురోభివృద్ధికరములగు విషయములను చర్చించి నిర్ణయించుటకర్తవ్యము. మనలో వైశ్యసంపన్నులకును మహాదాతలకును లోటులేదు. ఆంధ్ర ఉత్కృష్ట గీర్వాణ ఆంగ్ల భాషావిశారదులును గలరు. సాధనసంపత్తి మనము పెడకొన నవసరములేదు. ఉత్సాహ పేరితలు మెన్నమన ఈష్టితములు సులభ సాధ్యములగును. కులగౌరవాపాదకమగు కార్యాచరణమునందు మనకు ఉత్సాహ, కార్యదీక్షలను ఈశ్వరు డొసంగుగాక

బొంబాయి జూను 9:—పెంట్లలు ఏజన్సీ కంపెనీ అసిస్టెంట్ జోసఫుడుగారు 16 వేల రూప్యములు అవహరించి తను నేరముపై పోలీసువారతనిని నిర్బంధించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు కమిటీసభ

కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ తీర్మానములను ఖండించుట

నాగపూరు సత్యాగ్రహము - అవారీ సభివందించు తీర్మానము గావించబడుట

మదరాసు కాంగ్రెసుకు ప్రకాశంగారి సభ్యునిగా ఎన్నుకొనుట

రాజమండ్రి, జూన్ 9:—ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు కమిటీవారు కేటిమధ్యహాము 8-30 నిమిషములకు రాజమండ్రి మల్లింహాల్లో సమావేశమైరి. 35 మంది సభ్యులును చాలమంది ప్రేక్షకులును వచ్చిరి. శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారిగారు అధ్యక్షతవహించిరి.

సుభాషచంద్రుని విడుదల

శ్రీయుత సుభాషచంద్రుని తదితర దెంగాలు నిర్బంధితులు కొందరును విడుదలచేయబడినందుకు కమిటీవారు సంకల్పమునకువచ్చుచు వారు చూపించిన ధైర్యసాహసములకు వారి సభివందించిరి.

వర్కింగుకమిటీ చర్య

మదరాసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు పార్టీవారి చర్యనుగూర్చి అఖిలభారత కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు గావించిన తీర్మానమునుగూర్చి విషయము అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీ ప్రత్యేక సమావేశములో పరిష్కారము గావించబడ నున్నది గావున దాని నిష్పన్న విడిచిపెట్ట నగునని అధ్యక్షుడు నూచించెను. కాని పి. సత్యనారాయణగారు అందుల కంగీ కరింపక చాలమంది ఆ విషయమై చర్చింప కోరికతో నున్నారని చెప్పిరి.

తీర్మానము

పిమ్మట టంగరాజుగారి రిడిగను తీర్మానమునుపాదించ గా రెండుగంటలసేపు చర్చజరిగి చివర కాతీర్మానము మోడింప బడెను. 19 మంది తీర్మానమున కనుకూలముగాను ఇద్దరుమాత్రము తీర్మానమునకు ప్రతిహేతులుగాను సమ్మతులను తెలిపిరి.

(1) గౌరవ తీర్మాన మవిధముగా ఒకవంక చెప్ప మున్ను సంతకంలేకుండా మును నిలువబెట్టుటలో మదరాసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుపార్టీ వారలందించిన విధానమును వర్కింగు కమిటీవారు మోడించుట భావ్యముగాలేదని యీ కమిటీవారు తలంచుచున్నారు.

(2) అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు వారివద్దనుండి సంజాయిషీ పుచ్చుకొని తమకు నివేదింపబడినది చెప్పియుండుటచేత మదరాసు కాంగ్రెసు కాంగ్రెసుపార్టీ చర్యనుగూర్చియే విధముగాగని తీర్మానములు వర్కింగు కమిటీవారు తలంచుచున్నారు.

(3) వర్కింగు కమిటీవారు కాంగ్రెసు పార్టీల కొసంగిన హితవోధలు గౌరవ తీర్మానము తీర్మానములకు వ్యతిరేకముగా నున్నవియు కాంగ్రెసును రిస్కాన్సేపు విధానమునకు బద్ధమై యుండునట్లు గావించుచున్నవనియు నీకమిటీవారి యభిప్రాయము.

(4) కావున అఖిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారు జూన్ 31 లేదా జూన్ 30 సమావేశమై వర్కింగుకమిటీ తీర్మానమును రద్దుచేయునట్లుగా చూడవలెనని యీ కమిటీవారు అఖిల భారతకాంగ్రెసు కమిటీలోనున్న ఆంధ్రసభ్యులనందరిని కోరుచున్నారు.

వర్కింగు కమిటీవారి తీర్మానము నియమవిరుద్ధమైనది కాదనియు వారి కట్టి తీర్మానములను గావించుట కధికారము గలదనియు మున్నగు విషయములపై తీర్మానమున కభ్యంతరము చెప్పబడెను.

సత్యాగ్రహ తీర్మానము-గోవిందాచారిగారు పాదించుట

కాకినాడ, జూన్ 10:—దెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలచేయుటకై కానోన్లొంపున మువనరముగలచేత అహింసా సూత్రముల నహించి అంగ్రదేశములో నేదోయోచనోట ఒకసెలలోగా ఆయుధకాసన సత్యాగ్రహమును నడుపవలెనని వర్కింగుకమిటీవారిని వేడుచు అవారిని తిక్కిన నాగపూరు సత్యాగ్రహులను అభినందించుచు నిన్న సాయంత్రమున ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసుకమిటీలో ఆత్యుహు గోవిందాచారిగారు

రొక తీర్మానము నుపాదించిరి. ఈ తీర్మానము నుపాదించుటకు పూర్వము ఆయుధకాసన సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుట కంతయో జాగ్రత్తగా ఆలోచింపవలసిదమున్నది గావునను పలుభాయి బలముగారు నాగపూరునుంచి రిపోర్టు పంపవలసి యున్నదిగావునను యీ ప్రశ్నను కొంత గాలమువరకు నిలిపి యుంచవలసిదని అధ్యక్షుడు నూచించెను.

ఆయుధకాసనమును ధిక్కరించుట మిక్కిలి అవసరమనియు, నాగపూరుకు కొందరు మునుష్యులను పంపుటకంటె ఆంధ్ర దేశములోనే యీయుధ్యమును నంతకంటె యెక్కువజయప్రదముగా నడుపవచ్చుననియు గోవిందాచారిగారు చెప్పిరి. దౌర్జన్యరాహిత్యమువీడనే అతడెక్కువగా నొక్కచెప్పి మందుగుండుసామానులతోగాని బాంబులతోగాని తమకేమియు సంబంధములేదనియు అట్టి యుధ్యములుగల ఉద్యమములో తాను పాల్గొన ననియు చెప్పెను.

అన్నపూర్ణయ్యగారి సవరణ ఆంగీకరింపబడుట

నాగపూరువెల్లి స్వయముగా ఉద్యమము చూచివచ్చిన మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారి రిడిగనుసవరణ నుపాదించిరి. మూడు గంటలసేపు చర్చ జరిగిన పిమ్మట తీర్మానోపపాదకులు సవరణ నంగీకరించిరి. అంతట సవరణ అధిక సంఖ్యాకులచే ఆంగీకరింపబడెను.

దెంగాలు నిర్బంధితులను విడుదలచేయవలెననే తలంపుతో ఆయుధకాసన సత్యాగ్రహమును బయలుదేరిన వారును సంవత్సరములు కఠినకృత ననుభవించుటకు జెయులుకుబోయినట్టి అవారిగారి నీ కమిటీవారు అభినందించుచున్నారు.

ఈ యుధ్యమును జయప్రదముగా జరుపుటకు తోడ్పడవలెనని యీ కమిటీవారు ఆంధ్రులను కోరుచున్నారు.

నాగపూరును వెల్లి సంగతులను బాగుగా గ్రహించిన నాగపూరు సత్యాగ్రహోద్యమమునకు తోడ్పడగలందులకై తగినమార్గముల నాంగ్రదేశమునకు నూచించుటకు ఈ కమిటీవారు శ్రీయుత జులును సాంబమూర్తిగారిని నాగపూరునకు పంపుచున్నారు.

కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు ఆసలు తీర్మానమునే ఆమోదింపవలసిదని కోరిరి.

శ్రీ సాంబమూర్తిగారు కొన్నివిషయములకు జవాబుచెప్పి తమకు సత్యాగ్రహమున యిష్టముని చెప్పిరి.

వి. సత్యనారాయణగారు రెండింటికీ అభ్యంతరపెట్టిరి. దాక్టరు బ్రహ్మజోస్యుల నుబ్రహ్మజ్యోగిగారు ప్రజల విశ్వాసమును మార్చిన శ్రీయుతులు ప్రకాశంగారి సాంబమూర్తిగారివంటి నాయకులు నిర్భాగ్యకార్యక్రమముపై దృష్టిని కేంద్రీకరించి, తగిన వాతావరణమును కలగజేసి, ప్రచారమును గావించి కొలదికాలములో సత్యాగ్రహోద్యమమును బయలుదేరియవలె నని చెప్పిరి.

సత్యాగ్రహోద్యమమును బయలుదేరియుటకు జనసామాన్యముయొక్క మానసికతత్వమును బాగుగా గ్రహించిన మహాత్మా గాంధీగారి ననుసరించువలెనని యం. యల్. సి. దండు నారాయణరాజుగారు అభిప్రాయమిచ్చిరి.

దేశభాంధవి ప్రతిజ్ఞ

దేశభాంధవి దుష్టాధిపతులను పనిలేకపోవుట నలన తమకారక వినుగుగా నున్నదనియు సత్యాగ్రహమును నడుపుటకై నలువధిమంది స్త్రీలను తీసికొని వచ్చెద ననియు ప్రతిజ్ఞ గైకొనెను.

చిట్టచివర కథ్యులు అవారిగారు కోర్టులో చెప్పిన స్టేటుమెంటు వైపునకు భాంబు ఘోషకరీలకు సాపించుట బాంబులను తయారు చేయుట అపవ్రణము దౌర్జన్య రాహిత్యముగా చేయుట మున్నగు అవారిగారి కార్యక్రమము వైపునకు సభ్యుల దృష్టిని మరల్చెను.

ఇట్టిది సాధ్యమనో కాదో అధ్యక్షునికే సంశయముగా నుండెను. అనంతయోగ్యములుకాని తీర్మానములు గావించి ప్రయోజనములేదని చెప్పెను. ఆంధ్ర దేశమునందు ఉత్సాహ పూరితులగు వారెందరో యున్నారనియు కావములను ధిక్కరింపగలవారు పండుకొలదియున్నారని తమకు తెలుగుననియు

అన్నపూర్ణయ్యగారి సవరణ నామోడించుట మంచిదనియు చెప్పెను. సవరణ ఆమోదింపబడెను.

కాంగ్రెసు అధ్యక్షత ప్రకాశంగారి రెన్నుకొనుటకు పిమ్మట రానున్న మదరాసుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులను బొగ్గలేనామము నూచింపబడవలెనని తీర్మానింపబడెను. అంతట ప్రకాశంగారిపేరు నూచింపబడి డి. నీతారామనంధ్రుల వారి (విశాఖపట్నము) సాంబమూర్తిగారి చేతులపడుకొని ఏక ప్రముగా ఆమోదింపబడెను.

సభ రాత్రి 9 గంటలకు ముగింపబడెను. నాగపూరు సత్యాగ్రహచర్య జరుగునప్పుడు శ్రీయుత బసంతకుమార మూం దూరుగారును వారిభార్యయు వచ్చియుండి అచ్చట కనుకూల బసె ఉత్సాహమున కెంతయో సంతసించిరి.

కార్యసంఘమువారి చర్య

చర్య వివరములు

కాకినాడ, జూన్ 10:—మద్రాసు కార్యసంఘము వారి చర్యపై కార్యసంఘమువారు గావించిన తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు టంగరాజుగారు రుపపాదించిన తీర్మానముసందర్భమున జరిగిన చర్య ఈదిగువ ప్రకటించుచున్నాము:—

చిత్తరంజను పత్రికా సంపాదకులగు వెన్నేటి సత్యనారాయణగారిట్లుచెప్పిరి:—కాంగ్రెసువిధానము ననుసరించి కార్యసంఘము అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమునకులోబడినదే కాదు. ఈరెండు సంస్థలను సమనముగ అధికారము లున్నవి. ఈ రెండును కాంగ్రెసు మహాసభకు లోబడినవి. కావున కార్యసంఘమువారి తీర్మానము క్రమవిరుద్ధమైనది కాదు.”

ఈ సందర్భమున ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘమువారు తమ అభిప్రాయమును ప్రకటింపవలయును ఉత్తరము దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుగారు అభిప్రాయము తెలిపిరి.

సాంబమూర్తిగారు సత్యనారాయణగారివాదమునుండించుచు కార్యసంఘము ఆ. భా. కాం. సంఘమునకు లోబడిన సంస్థలనియు, కాంగ్రెసు సంఘమువారి తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ కార్యసంఘమువారు ప్రవర్తించినదియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షులను ప్రకాశంగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—మద్రాసు స్వరాజ్యవాదుల చర్యవిషయమై తీర్మానము గావించుటకు కార్యసంఘమువారికి అధికారము లేదనియే నా అభిప్రాయము. ఇది క్రమవిరుద్ధమగు చర్య యా కాదా అని నది ప్రధాన విషయము కాదు. మన మిప్పుడు మనభావివిధానమును నిర్ణయించుకొనుటకైన సమయము వచ్చినది. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారి కఠినతొచ్చి వారిపక్షమునకు భారము చూచుకొని వేచియుండుటచూ, తేక ఆర్మీగోరకనితో మనహక్కులను సొంద ప్రయత్నింపవలయునా? ఈ సమస్యను ఇప్పుడు పరిష్కరింపవలసియున్నది. రాయలకొమరం దీర్చకుటకు పూర్వము ఈజిప్టుదేశమువారు తమస్వాతంత్ర్యముకై కాపాడుకొని కోరదేశమునందు ప్రచారమునడుపుట అవసరమని నా అభిప్రాయము. (ప్రేమ)

కేల్కారుగారి ప్రతిహేతుత్వము బులును సాంబమూర్తిగారి నిర్వచనము

సాంబమూర్తిగారు గోక్షేపాలలో యిచ్చిన యుపన్యాసము పత్రికలలో సరిగా ప్రచురింపబడలేదని సాంబమూర్తిగారు చెప్పుచున్నారు. కేల్కారుగారు వర్కింగు కమిటీవారు సోజురకాలేదని తాము గోక్షేపాలలో స్పష్టముగా చెప్పినామనియు తాము సర్దారు గృహమునను వెళ్లగానే కేల్కారుగారు అప్పటికే వారు రైలును వర్జిరయించి దాక్టరు మూం దూరు మద్రాస్ సోజరయించి సాంబమూర్తిగారు చెప్పిరి.

సమస్యనిష్కాత్రమును దాక్టరు మూం దూరు గారు విడిచిన తర్వాతి వర్కింగు కమిటీవారు సమాధానపూర్వముగ ఇప్పటి తీర్మానమును నిర్ధారణ చేసెరి. దాక్టరు మూం దూరు కేల్కారుగారు వారి యనుచరులును యీ సమాధాన పూర్వక తీర్మానమును ఆమోదించి రని సాంబమూర్తిగారు భావించిరి. కాని, కేల్కారుగారు తా మతీర్మానమును ఆమోదింపుటలేదని స్పష్టముగా ప్రకటించిరి. యద్యపితి సమాధాన వారుల యభిప్రాయములతో సాంబమూర్తిగారి తేల్కారుగారు యివను కేల్కారుగారు నిష్కల్పముగా ప్రయోగించిరి. దాక్టరుగారు ప్రతిపక్షముగా వచ్చి ప్రశంసనీయులు (ప్రేమ)

ప్రస్తుత రాజకీయపరిస్థితులు

మణ్సుగం చెట్టిగారి విమర్శ

గోకిలేపాళులలో బహిరంగసభ

జాతీయ సంఘమువారి యాజమాన్యమున గోకిలేపాళులలో నిన్న సాయంత్రము జరిగిన బహిరంగసభలో భారత కానకపథ్యులలో నొకరగు ఆర్. కే. మణ్సుగం చెట్టిగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితుల నుండి నిన్న సాయంత్రము వరకు నిండుచుండగా గల్లంతు దౌర్జన్యము విశేషముగ ప్రబలెను. మణ్సుగం చెట్టిగారు మాటలాడు చుండగా సభాపతికయం యన్నచారిలో టి. ఆర్. అనంతచారియనవా లేనియో ఖిన్నాభిప్రాయమును బహుప్రకృత్య ప్రకటించుచుండగా సభ్యులలో కొంద రపరిమితగ్రహణీయమైన అతని కొట్టబోయిరి. కొందరు కర్రలదాని అతనిపైకి దుమికిరి, అగృహ్యమును ఉపన్యాసకులును ఆప్రకృత్యే యుండుటచే వారు చాలవరకు వారిండుటకు ప్రయత్నించిరి, అప్పటికిని చాలమంది అతనిపై దుమికి చాల దౌర్జన్యమును నెరపిరి. సభ్యులలో మరియొక రేదియో ప్రశ్న నడుగుచుండగా చాలమంది గోలచేసి అతనిని సభనుండి వెదలగొట్టిరి. డాక్టరు టి. వరవిరాజులు నాయకుగారు సభ కగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి.

మణ్సుగం చెట్టిగారు.

మణ్సుగం చెట్టిగారు ప్రసంగము నుపక్రమించుచు, శ్రీనివాసఅయ్యంగారిని వారు ప్రస్తుత మధిపపించియున్న ఉన్నతస్థితిమునుండి దిగివచ్చుటగాను తానును అగృహ్యమును ఇప్పుడు క్రొత్తగా నేకముగా లేదనియు తాము చిన్నప్పటినుండియు స్నేహితులమనియు నుడివిరి. ప్రస్తుతకాలమున భారత దేశమున ప్రతివారును తమస్థితిగతులను, కాంగ్రెసు ఏమిచేయుచున్నది, అని బరిశీలించు కాతురతతో నాలోచించుచున్నారని, విమర్శించుచున్నారని, అట్టి విమర్శలందర్భమున జాతీయ సభాధ్యక్షుని చర్యలగురించిగూడ విమర్శింపవలసివచ్చెను. ఇదియే మేమెనర్పిస్తున్నారో నేరము. ప్రస్తుతము భారతదేశ రాజకీయపరిస్థితులు చాల అల్లకల్లోలముగ నున్నవి. జాతీయమహాసభ చాల విషమదశయందున్నది. ఇట్టిస్థితికి, భారతజాతీయ సభాధ్యక్షునిచర్యయే కారణము. ఇదివరకెందరో మహాపురుషులు, స్త్రీలు, జాతీయమహాసభ కధ్యక్షులవహించిరి. కాని వారిలో నెవ్వరును కాంగ్రెసునందు ఇప్పుడు శ్రీనివాస అయ్యంగారు గలిగింపగలిగినంత కల్లోలమును, వివాదమును గల్గింపజాలకపోయిరి.

హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడిక

ప్రస్తుత రాజకీయసమస్యలందు, హిందూమహమ్మదీయ యొడంబడిక అగ్రస్థానము వహించుచున్నది. ఉత్తరదేశమున హిందూమహమ్మదీయ వివాదములయొక్క తీవ్రస్వభావమును, దక్షిణదేశమున దున్నవారికి ఉపామిండుట గూడ అసాధ్యము. ఈవివాదములకు, కొందరు, హిందూమహమ్మదీయమత విజ్ఞానవిశేషములు కారణమని నుడివెదరు. సాంఘికనియోజక వర్గములు కారణమని కొందర నెదరు. మరికొందరు రాజకీయ ఆరికసమస్యలే కారణమని చెప్పెదరు. వీనియన్నిటియందును కొంతసత్యము గలదు. కాని అందులో నేటియు ప్రధానకారణముగాదు. ఈవివాదములందు వత మొకమిషన్ డైరీ దీసికొనబడుచున్నదేగాని వేరొకటిగాదని మహమ్మదీయులలోనే చాలమంది అంగీకరించిరి. ఈవివాదములకు రాజకీయకారణములేగాని వేరుగాదు. సంస్కరణలయనంతరమే హిందూమహమ్మదీయ వివాదము లింత తీవ్రతను దాల్చుటయు అంతకు పూర్వము విశేషముగ గమనింపకపోవుటయు ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. భారతదేశమున కికిమీద స్వపరిపాలన వచ్చునని చెలిసి నపుడు, స్వపరిపాలకప్రభుత్వనిర్మాణమందు తమస్థితి ఏమగునో యని, ఆసంఖ్యాకసంఘములవారి కాందోళనగలుగుట సహజము. సాంఘికనియోజకవర్గము లీ యాందోళనను విశేషములను మరింత బలపరచెను. అందుచేతనే, సాంఘికనియోజకవర్గములను తొలగించుటకు ఇటీవల నిరుపయోగము నాయకులు నిశ్చయించుకొనిరి. ఢిల్లీయందు సమావేశమై సంయుక్తనియోజకవర్గముల సిద్ధాంతము నంగీకరించిన మహమ్మదీయ నాయకులు, అఖిలభారతజాతీయసంఘమువారిని ఇందుకెంతయు ప్రశంసించినదగును.

ఇల్లు అలుకగనే పండుగ గాదు

హిందూ మహమ్మదీయ వివాద పరిష్కారమునకు సంయుక్త నియోజకవర్గ ప్రయత్నము, ప్రారంభించిన మేగాని, దానితో హిందూమహమ్మదీయసమస్య పూర్తిగ పరిష్కారము గాజాలదు. ఇల్లు అ

గనే పండుగ గాదు. సంయుక్తనియోజకవర్గసిద్ధాంతము నాచరణలో పెట్టుటలో చాలచిన్నము సంభవించును. సంయుక్త నియోజకవర్గము ప్రకారము, కొన్ని స్థానములను మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేకింపవలసియుండును. అప్పుడు నాలుగైదు జిల్లాల కొక్క నియోజకవర్గము నేర్పరుచినచో, ప్రజలకు అభ్యర్థకులగుగూడ కష్టమే. ఇప్పటికే నియోజకవర్గములు చాల విశాలముగ నున్నవని భయపడుచున్నారు. ఒక నియోజకవర్గము ఒకే ప్రతినిధిని పంపవలెనుగాని ఎక్కువమందిని పంపరాదని, అనునిత ప్రజాప్రభుత్వనిర్మాణాధాతులు అభిప్రాయపడుచున్నారు. విశాలనియోజకవర్గములను నీసిద్ధాంతమును చరణలో పెట్టుట కవకాశముండదు. ఇట్టిచిన్నుల వన్నిటిని మన మాలోచించి పరిష్కరింపవలెను. సంయుక్తనియోజకవర్గము ప్రతిజయమునకు, జిన్నాగారును, మహమ్మదాళీగారును గావించిన ప్రయత్నములే ప్రధానసాధకము. ఇందుకు వారి నెంతయు నభినందింపదగును.

చెన్న శాసనసభ-కాంగ్రెసుపక్షము

ప్రస్తుత రాజకీయములందు మరొక ప్రధానాంశముగు మదరాసు కాంగ్రెసుపక్ష చర్యలగురించి ఇంక నుడివెదెను. ఈ విషయమునుగురించి మాటలాడవలసి వచ్చినందుల కెంతయు చింతించుచున్నాను. మదరాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యలను కాంగ్రెసువారి అఖిలభారత రాజకీయసిద్ధాంతములకు సంబంధించినసమస్యలు బయలుపడెను. నేనీవిషయమై ప్రసంగించుట కదియేకారణము అంతయేగాని ఒకరిపై ప్రేమచేగాని మరియొకరిపై ద్వేషముచేగాని మాటలాడుటలేదు. ఈసందర్భమున మూడుముఖ్యాంశములగురించి మనవి చేయదలచితిని. (1) మంత్రుల వేతనముల నిరాకరింపవలెనను బ్రతిపాదనము వచ్చినపుడు కాంగ్రెసుపక్షమువారు తటస్థముగనుండుట ఎంతవరకు న్యాయము, (2) జాతీయోపసంఘమునా రీవిషయమును విచారణచేయుచుండగా కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కాంగ్రెసు పక్షమువారి చర్యను సమర్థించుచు తీర్మానముగావించుట న్యాయమా? ఈవ్యవహారమునందు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని కెట్టిపాలు గలదు అను విషయములగురించి ఇంక విచారించుచున్నాను.

చెన్నపురి శాసనసభయందు కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులమును పడనొట్టుట కెత్తినంపకపోవుట గొప్పతీకాంగ్రెసు తీర్మానమునకును ప్రజలకు గావించిన వాగ్దానమునకును భిన్నమని అందరును అంగీకరించుచునే యున్నారు. అందుచే వారు గొప్పతీ కాంగ్రెసునకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించిరా లేదాయను విషయమునుగురించి తర్కింపనక్కరలేదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రులనెదుర్చుక తటస్థముగనుండుటకు కారణములుగలవా యనువిషయమునే మన మిప్పుడు ఆలోచింపవలెను. ద్వంద్వపరిపాలనను భగ్నమొనర్చవలెనను సిద్ధాంతము నాచరణలో పెట్టుటలో నూతనవిషయ మెదియులేదు. ఇదివరకు బెంగాలు, మధ్యపరగణాలయం దీ కార్యక్రమ ముచరణలో నుంచబడెను. ఎన్నికలం దధికసంఖ్యాకులుగవచ్చిన కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రులపదవుల నిరాకరించుటచే గవర్నరుగారు మరొకరిని మంత్రులుగ నియమించిరి. అట్టి సందర్భమునందు కాంగ్రెసుపక్షమువారి విధిఏమి? స్వతంత్రపక్ష నిర్మాణము నందును వారిని మంత్రులుగ చేయుటయందును, శ్రీనివాసఅయ్యంగారు చాలవిశేషము పాల్గొనిరిచెప్పి నేను బొంబయియందు సవాలచేసితిని. నావాక్యము సత్యముగాదనిమాత్రము అయ్యంగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. కానివారెంతకాదనినను, నాయారోపణ నేమాత్రము నుపసంహరించుకొనజాలను. ఇండియోండి టుపక్షమునందు చాలగౌరవముగల సభ్యుడొకడు నాకీవిషయములచెలిసిరి. స్వతంత్రపక్షమునందు తేరవలసినదని అయ్యంగారు తన నెంతయో బలపరచిరి అతడే నాకుచెప్పెను. అతనిపేరు నుబయిలపెట్టి, ఇతరులనుగూడ నీవివాదములోనికి లాగుట నా కిష్టములేదు. మా యిర్ష్యలో ఎవరిమాటల విశ్వసీంపదగనో ప్రజలకే వదిలివేసెదను. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు రెంట్ కాదనుచున్న ఇండియోండిటు మంత్రుల నిర్మాణమునందు శ్రీనివాస అయ్యంగారు చాలప్రధానపాత్ర పాత్రముగ నిలిచిరి తిరిగి ఆరోపించుచున్నాను. ఈ విషయము ప్రస్తుతవిషయమున కెక్కువ సంబంధించినదిగాదు. అందుచే దాని నంతటితో వదిలి, అసలు విషయమునకు మరలెదను. శ్రీ గవర్నరుగారు మంత్రులను నియమించినపిమ్మట మొట్టమొదటి ఆవకాశమును గ్రహించి మంత్రుల నోడించుటయే కాంగ్రెసుపక్షమువారి కర్తవ్యము. అట్టి ఆవకాశము-అయ్యవ్యయపట్టికయందుమంత్రులవేతనముల చర్చ సమయముననే వచ్చినదని అనుకొనుదు. మంత్రుల వేతనముల పూర్తి నిరాకరించుటయో లేక హానిని నామమాత్రపు మొత్తములకు తగ్గించుటయో కాంగ్రెసుపక్షమువారు చేయరలసియుండెను. కాని నారట్లు చేయలేదు. సరిగదా జుష్టికు

పక్ష సభ్యులగు మునుస్వామినాయుడు గారట్టి ప్రతిపాదనను తెచ్చినపుడుగూడ తటస్థముగ నుండిరి. మంత్రులవ్యయతరపున చేతుతెత్తి బహిరంగముగ బలపరచు యెట్లో ప్రతిపాదనముగ సమ్మతుల నొసగకుండ తటస్థముగనుండుటగూడ మంత్రులవ్యయను బలపరిచి, ద్వంద్వపరిపాలనను సాగించుటకుతోడ్పడుటయే.

కారణముల విమర్శ.

ఇట్టి విమర్శవైఖరి నవలంబించుటకు కాంగ్రెసు పక్షము వారు రెండు కారణములు చెలిసిరి. జుష్టికు పక్ష నాయకుడు తాను మంత్రులను నేర్పరుపనని పూచీనియ్యలేదట. ఇది యొకటి. ప్రస్తుత మంత్రులను నోడించినపిమ్మట తిరిగి ఎన్నికలు జరుపుటకు పానుగల్లు రాజాగారుగవర్నరు యొచించుకొని రట. ఇది రెండవకారణము ఈ ఆరోపణలు నిజమేననుకొందము. జుష్టికుపక్షము వారులు పూచీనియ్యకుండుట యందాక్షేపణీయమైన దెద్దియునులేదు. మంత్రులపదవుల నంగీకరించి ద్వంద్వపరిపాలనను సాగించెదమని ప్రజలకు వాగ్దానమొనర్చిన వారు కాననసభల కెన్నుకొనబడిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారికి రాజకీయములందు వారు ప్రతిక్షులు. అట్టి సందర్భమున కాంగ్రెసు పక్షమువారి కార్యక్రమము నాచరణలో పెట్టుటకు జుష్టికుపక్షమువారు రెండును తోడ్పడెదరు? (ఇనుడువినుడు) వారు తోడ్పడుటకు వాగ్దాన మొనర్చలేదను కారణముచే కాంగ్రెసు వారు తమధర్మమును, వాగ్దానములను సిద్ధాంతములను ఎట్లు వదలుకొంటిమని చెప్పుటయం చర్చయలేదు.

ప్రస్తుత మంత్రులమును తొలగించిన తరువాత తిరిగి ఎన్నికలు జరుపుటకు పానుగల్లు రాజాగారు గవర్నరుగారు అంగీకరించినయే అనుకొనుదు. ఎన్నికలను కాంగ్రెసు పక్షమువారు ర ప వి ఠా నం ద ము తో నావ్యసీంపవలసినది. (వినుడువినుడు) కాంగ్రెసువారికి కావలసినదే అది. బెంగాలు నందును మధ్యపరగణాలయందును కాంగ్రెసు పక్షమువారు మంత్రులముల భగ్నమొనర్చినపుడు ప్రభుత్వమువారు తిరిగి ఎన్నికల జరుపుటకు భయపడినదే అది. మదరాసు రాష్ట్రమున తిరిగి ఎన్నికల జరపునట్లు గవర్నరుగారిని బలవంత మొనర్చ గలిగినయెడల పంగదేశమున దేశబంధు చిత్రరంజనదాసు గారు సాధింప జాలకపోయిన విజయమును మదరాసురాష్ట్రమున కాంగ్రెసు పక్షమువారు సాధించినవారయ్యెడివారు. (వినుడువినుడు) తిరిగి ఎన్నికలు జరపెదరనుభయముచే మంత్రుల నోడించలేదని చెప్పువారు తమమాటలలోని సంపూర్ణార్థమును గ్రహించిరా? ఏవో తప్పిజారి, క్రిందటిఎన్నికలలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు అధికసంఖ్యాకులుగ విజయమందిరి. తిరిగి ఎన్నికలు జరుగుచో ఇంతవిజయముండదు అనియేగదా వారిమృటుల కర్మము. (వినుడువినుడు) భారతజాతీయమహాసభపై నింతకంటె అవమానకరముగ ఆరోపణయ్యుండజాలదు. కాంగ్రెసును ఇంతకంటె పరిహాసాస్పదముగ నొనర్చుచర్య యుండజాలదు. ఉత్తమ భారతజాతీయసంఘ యగు కాంగ్రెసు మహాసభ నీవిధముగ చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్షమువారు దుర్గంధపూరితముగ నీటొంపి లోకీక్షిద్దుట కాంగ్రెసు అనుచరుల కాగ్రహము జనింపజేయుచున్నది. కాంగ్రెసు మహాసభ ఎవ్వరను ఎన్నికలకు ఏమాత్రమును వెరచునదిగాదు. కాంగ్రెసువాదల అభిప్రాయములు ప్రజలకు నచ్చనియెడల వారు వెలుపలనే యుండెదరు. శాసనసభలవెలుపల వారు చేయుగల ప్రజాసేవ యెంతయోగలదు.

గవర్నరుగారు ప్రస్తుత శాసనసభను రద్దుచేసి క్రొత్త ఎన్నికల జరుపునెడల గలుగు మరియొక విధమును గమనించుడు. ప్రస్తుతశాసనసభను రద్దుచేసి తిరిగి ఎన్నికల జరిపినయెడల ఆక్షుణమునే గవర్నరు, ప్రజానిర్ణయమును అంగీకరించి, ప్రజల అధిపత్యమునంగీకరించెనని యర్థము. అదినముననే మనదేశమున స్వపరిపాలనను స్థాపింపవలసినదనిమాట. ప్రజలు తిరిగి కాంగ్రెసుపక్షమువారిని అధికసంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనుచోగవర్నరు రానిర్ణయము నంగీకరించి ద్వంద్వపరిపాలన నాటకమును కట్టిపెట్టవలెను. ఇట్టిపరిస్థితులనే కాంగ్రెసు పక్షము వారే కల్పింపవలసినవి. అటులగాక, అట్టి పరిస్థితులు తమంతట తామే వచ్చినను వాని నుపయోగించుకొనజాలకపోయిరి.

వర్గీకరింపకమిట్టి తీర్మానములు

చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యను సమర్థించి ప్రశంసించుచు వర్గీకరింపకమిట్టివారు తీర్మానముగావించుట చాల అశాస్త్రీయమని ప్రకాశముపంతులుగారు మొదలగువారు చాల మందివిమర్శించిరి. అట్టితీర్మానముగావించుటకు కార్యనిర్వాహకసంఘమువారి కధికారముగలదని, అ. భా. హ. సం. కార్యదర్శి సమర్థింపదొడగెను. సాధారణ పరిస్థితులందు ఇట్టితీర్మానములొనర్చుటకు వర్గీకరింపకమిట్టివారి కధికారము గలదనియే అనుకొందము. కాని మదరాసు కాంగ్రెసు పక్షచర్య అట్లా

జా. సంఘమువారియెదుట విచారణయందున్నది. తనపై అధికారియగు జాతీయోపసంఘమువారి విచారణయందున్నప్పుడు, వర్గీకరణముచేసి కేసును అధికారియైన తాత్కాలికముగ రద్దుచేసెను. ఈమాత్రపు విషయము, అన్యతలు జేసరలు కదవిలంకరించిన శ్రీనివాస య్యంగారికి తెలియకపోవుట విచారకరముగనున్నది. అంతయుగాక, వర్గీకరణముచేసి వారికి తీర్మానమును గావించునపుడు, రెండు పక్షములవారిని అందు ముఖ్యముగా కాంగ్రెసుపక్షముపై ఫిర్యాదుగావించినవారు చెప్పుకొనుదానిని విని పిమ్మట తమ తీర్పుచెప్పుట న్యాయము. కాని వర్గీకరణముచేసి, ఫిర్యాదీనిగాని, తత్పక్షమువారినిగాని ఎవ్వరిని విచారించక తీర్పుచెప్పుట సంపూర్ణముగ అన్యాయము.

అధ్యక్షునిచర్య

చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్షమువారివలంబించిన వైఖరికంతకును కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడే కారణమని కేనాలోపించితిని. శ్రీనివాస అయ్యంగారిదికాదనలేదు. అందుచే ఆయాలోపణ సత్తిమై యుండవలెను. కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు పంపిన తంతి వార్తనుసరించి, చెన్నపురి కాంగ్రెసుపక్షమువారు మంత్రుల వేసముల సమన్వయ తలపథముగనుండుటను నిశ్చయించుకొనిరి. కనుక, ఆ. భా. జా. సంఘసభలో కాంగ్రెసుపక్షమువారిపై దేబళిని ఆధిక్యంపై తీర్మానము నిజముగ కాంగ్రెసు అధ్యక్షునిపై చేబడినది. (వినుతు, వినుతు) శ్రీనివాస అయ్యంగారిసమయమున ప్రకాశముగారును, తాను విచారించి సభవారికి చెప్పి పేరమొచ్చెను. పాపము అప్పటివరకును తాను చెప్పి నడిపించుచున్న శ్రీనివాస అయ్యంగారు వెంటనే తనఅనుచరులను తోడ్కొని బయటికి వెళ్ళి, నిజముగ తననేరములను తానే విచారించెదనని చెప్పి న్యాయమూర్తి పాత్రను వహించెను. శ్రీనివాస అయ్యంగారికి చెప్పుటలో అర్థమేమి అంతవరకు తనకీ ఫలితము ఏమియు దెలియదని యనుటగాదా? ఇంతకంటే నీచముగ తాంత్రిక ముండబోదు.

శ్రీనివాస అయ్యంగారి అసహనము

తాను జన్మనుపక్షమువాడననియు అందుచేత అటు విమర్శించెననియు, శ్రీనివాస అయ్యంగారు గావించిన ఆలోపణనుగూర్చి, ఉపన్యాసములు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు, ప్రస్తుతపు మదరాసు కాంగ్రెసువాదిగ నుండుటకంటే జన్మనుపక్షము డగుటయే ఉత్తమమని నుడిచిరి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు, తన తోడికేటించి పోవారినందరిని, జన్మనుపక్షమువారిని చెప్పి బెదిరించి జూచినంతటనే బెరువాకెవ్వరును లేరు. ఇంతవరకు కేసు జరీఫువాదిగనుండి, శ్రీనివాస అయ్యంగారిలో భిన్నాభిప్రాయమును దెలుపగనే ఒక్కమారుగ జన్మనుపక్షమువాడనై బోలింబు. కేసు మొదటినుండియు ప్రత్యేక సాంఘికాభిమానమును సాంఘిక ద్వేషమును నిరసించుచు, జాతీయతనే ప్రచార మొనర్చుచు న్నాడు. వీరి వాక్యముల జూడగా శ్రీనివాస అయ్యంగారి యంతటి సస్సాంఘికాభిమాని మరి యొకడులేడని స్పష్టపడగలదు. కేసు నాయుపన్యాసములం దెప్పుటను బ్రాహ్మణుల గురించిగాని మతప్రత్యేక సంఘమువారి గురించిగాని ఒక్క వాక్యమైనను నుడవలేదు. అయినను కేసు జన్మనుపక్షమువాడనని శ్రీనివాస అయ్యంగారును చూస్తూ, తాను బ్రాహ్మణులకు ప్రతినిధివనయు తన నెదిర్చినవారెల్ల జన్మనుపక్షమువారినియే వారి అభిప్రాయముగాబోయి, ఇట్లునుటలో వారు పైకి జాతీయతను గురించి ఎంత మాటలాడుచున్నను లోపల సాంఘికాభిమాని యని వారే వెల్లడించుకొనుచున్నారు. ఇప్పుడిక కేసులో సాంఘికాభిమాన మతో పోరాడవలెనో దెలియకున్నది. శ్రీనివాస అయ్యంగారినిండి సాంఘికాభిమాని మరియొకడు లేడని ఉదాహరణ పూర్వముగ కేసీవిషయమును ఋజువుచేయగలను. క్రిందటి ఎన్నికలలో అధ్యక్షుల నిర్ణయించు నధికారము తమిళరాష్ట్రాధ్యక్షులకు శ్రీనివాస అయ్యంగారి చేతులందున్నది. భారత కాపసభా ఎన్నికల కధ్యక్షుల నిలుపుటలో ఆర్థుల అధ్యక్షులలో అయిదుగురు అయ్యంగారు (బ్రాహ్మణుల నియమించిరి.

(ఒకరు: మిరపపూ డెండు కాతేపింపలేదు.)

కలకలము

ఈ సమయమున సభయం దన్ని వైపులనుండియు ప్రశ్నలు బదులుదేరినవి. మరికొన్ని వైపులనుండి ప్రశ్నలడగువారిని "నోరుమూయుడు" "వెడలగొట్టుడు" అను కేకలు బయలుదేరినవి. సభ యంతయు కేకలతో నిండిపోయెను. ఒక మనిసి, సభనుండి వెడలగొట్టబడెను. పుస్తకములలో నొకరగు టి. వి. అనంతాచారిగారు అధ్యక్షుని యాహ్వానముపై సభావేదికపై కూర్చొనెను.

మణ్సుగంజెట్టిగారి కనుమాటలాడుచు అది సాంఘికాభిమానము గానియో మరేమి అని ప్రశ్నించిరి. సభావేదికపై కూర్చొనిన టి.ఆర్. అనంతాచారిగారు మరేమియో ప్రశ్నయడుచుండెను. ఇంతలో అన్ని వైపులనుండియు సభ్యులొందరు కర్రలతీసుకొని కేకలువేయుచు, వేదికపై నా తని మట్టుమట్టి అనంతాచారిగారి నటునిటు పడద్రోయుచు చాల

దౌర్జన్యమొనర్చిరి. పిమ్మట నాలని నివేదికనుండి తొలగించి వార్తాపత్రికా ప్రతినిధులసానుమందు గూర్చొనజేసిరి.

మణ్సుగంజెట్టిగారి కను మాటలాడుచు, మదరాసు కాంగ్రెసు పక్ష నాయకత్వమునకు సామి వెంట్రాడలెట్టిగారెన్నుకొనబడినతరువాత, అతనిచే రాజీనామానిప్పించి సత్యమూర్తిగారి నాపదవికి నియమించుటకు యత్నములు జరిగెననియు అయ్యంగారి (బ్రాహ్మణాభిమానమున కిది మరియొక నిదర్శన మనియు నుడిచిరి.

కాంగ్రెసును వదలము

మణ్సుగంజెట్టిగారు ముగించుచు శ్రీనివాసయ్యంగారు తనను జన్మనుపక్షమువాడని నిందించుటచే అత్యుక్తభాగము తాను శ్రీనివాస అయ్యంగారిపై నీయాలోపణల గావించవలసినవై నేగాని మరియొకటిగాదనిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రతివారిని నీవు జన్మనుపక్షమువాడవు. అని నిందించుచుండునెడల ప్రతివారు ను జన్మనుపక్షము వాడగుటలో నాశ్చర్యములేదు. ఇట్టి వాక్యములవలన, ఇంతవరకును బ్రాహ్మణేతరాభిమానమును విడచి జాతీయభావముతో నుండువారు గూడ బ్రాహ్మణేతరాభిమానమును వహించవలసినవచ్చుచున్నది. అయ్యంగారిట్టి దురభిమానముతో ప్రవర్తించునెడల అభివృద్ధికరముగు విమర్శలే అవకాశముండదు. అయ్యంగారి కిదియుగ ప్రసంగించినను కేసు కాంగ్రెసును వదిలిపోవువాడగును. కేనెట్టి పొరబాటు నెప్పుడు జేయను. ప్రతివారును కాంగ్రెసునందుజేరి అయ్యంగారివంటి మూర్ఖులు తలతిక్కి, స్వసంఘాభిమానులను కాంగ్రెసునుండి తొలగించి, కాంగ్రెసును కుదిజేయుటకు ప్రయత్నింపవలెను. అంతవరకు భారతదేశమునకు రాజకీయభివృద్ధి యుండజాలదు. (హర్షధ్వనులు).

అధ్యక్షుడు

అధ్యక్షుడు : భను ముగించుచు, బ్రాహ్మణేతరులు ప్రతి గ్రామముందును కాంగ్రెసుసంఘముల నేర్పరచి, కాంగ్రెసునందు కేరవాలెనని యుద్బోధించిరి. పిమ్మట : భ ముగిసెను.

బెంగుళూరు మిల్లుల సమ్మె

బెంగుళూరు, జూన్ 9:—పనివారు పనులుచేయనందున యంత్రాలయములు వదలిపోవనందున మిల్లుల మూయవలసినంతి సంభవించినదని మిల్లు యజమానులు ప్రకటించుచున్నారు. నిన్నటిదినము మిల్లులు మూయబడెను. పోలీసువారు కాపలా కాయుచున్నారు.

నందలూరు డి॥ మునసబు కోర్టు

G. C. 280
వాదులు:—కోలపర్తి వెంకటసుబ్బయ్య, 2. కోలపర్తి నరసింహులు.

ప్రతివాదులు:—దే శాయి చెన్నారెడ్డిగారి గురుమూర్తి రెడ్డి

8-1-27 లేదిన వాదులు హాజరులేదని డిఫెండ్లుగా త్రోవవేసెనారు. సదరు డిఫెండ్లు ఆర్డరును రద్దుచేయకొరి పిటిషన్ పెట్టబడి 21-6-27 లేదిన వాయిదావేయబడినది. సదరు లేదిన హాజరుఅయి ఆక్షేపణ చెప్పుకోవచ్చును.

టి. కే. శ్రీనివాసాచార్యులు, వాదనకీలు.

నందలూరు డి॥ ము॥ కోర్టువారి

సముఖానకు
ఓ. పి. నెం 8/1927

పిటిషనరు:—అపధానం సుబ్రహ్మణ్య మయ్య.

రెస్పాండెంట్లు:—కోడూరు నరసమ్మ వనైరాలు.

ఈ నెంబరులో శిధనటం తాలూకా పరిమంట్ల గ్రామం కాపరసుకు కోడూరు గోపాలయ్య, యీ పిటిషనరుపేర 8-12-1918 లేదిన వీలు నామావ్రాయించి. ది 12-10-25 లేదిన ననిపోయినాడు. సదరు వీలునుబట్టి సదరు గోపాలయ్యకు రావలసిన బాకీలను రాబట్టుకొనుటకుగాను సక్సెషన్ సర్టిఫికేటునుగాను పిటిషన్ పెట్టివున్నాడు. సదరు పిటిషన్ 21-6-27 లేదిన వాయిదావుంటున్నది. అందుకుగాను రెండవ క్రై నమ ఆక్షేపణవున్న యెడల సదరు లేదినలోపల యీ కోర్టులో హాజరయి కోర్టువారితో మనవిచేసికోవలయునని యందునల్ల తెలియచేయడమయినది.

ఎ. గోపాలకృష్ణరావు. బి. ఎ. పకీలు
నందలూరు.

డిల్లీ బక్రీదు వంతుగ

హిందువులు శాంతిచుట

డిల్లీ జూన్ 10:—నిన్న డిల్లీలో కమిషనరు డిల్లీ మెంటరీగా గావించిన ప్రకటనవలన హిందువులు కొంతశాంతిచిరి. మహమ్మదీయులు కొంత గల్లంతుపడిరి. గాని బక్రీదుసమయమున అల్లరులుజరుగు అవకాశములులేవు. పట్టణమంతయు శాంతముగా నున్నది. బహారులు హేపులు మామూలుగా తెగనబడియున్నది.

భారతీయ ఆర్మికభటులు బహారుయగు తిరుగుచున్నారు. రోడ్లు కలిసిన చోట్లలో నెల్ల పోలీసువారు నిలవబెట్టబడిరి. సేవాసమితి భటులుగూడ పిథులలో తిరుగుచున్నారు.

పండుగసమయమున బహిరంగసభ లేవీయు జరుగకూడదని డిల్లీలో కమిషనరు నిమేషించినాడు. అందువలన క్షిప్రగూర్చున్నలోనేడు జరుగువలసిన బహిరంగసభ నిలిపివేయబడినది.

హాకీంజీగారింటివద్ద హిందూ మహమ్మదీయులు నాయకులు ప్రయత్నము చేయు బహుమతేయున్నది. (ప్రీ. వెను.)

డిల్లీలో కమిషనరు ప్రకటన

డిల్లీ, జూన్ 9:—క్రిమినలు ప్రాసీజరు 144 సెక్షను క్రింద డిల్లీలో కమిషనరు రిడిగనవిషయము మరియొక ప్రకటనను గావించుచున్నాడు:—బక్రీదువంతుగ సమాపించుచున్నందున హిందూమహమ్మదీయసంబంధములపై బహుత్వాకరముగ నుండుటచేతను, శాంతిభంగముకలుగకుండ చేయవలసిన ప్రయత్నములన్నియు చేయుట అగత్యముగనుండచేతను మామూలుగా గావించబడు ప్రకటనలనుగూర్చి సంశయములు బయలుదేరుటచేతను డిల్లీ జిల్లామేజిస్ట్రేటు నరు కేసు అనగా తె. యస్. బి. జూన్ 1వ తేదీన పేరుగల వాడునగు కేసు బయలియ్యటకు రిగినట్టి ఆఫీసు నుండుటకుగాని గొంపోవుటకుగాని నియమింపబడిన ప్రదేశములు జూన్ 1వ తేదీన ప్రకటించబడిన నాయుత్తరపులోని 7, 8, 9 పేరాలలోనే తెలుపబడినవి. పట్టణముగోదలు, ఫెయిరుబజారు, ఎస్టేషన్ రోడ్డు, గాలుయిమాంనుండి ధూరి వాలాబజారుతో కలిసేవరకు అప్పటినుండి సరాసరిగా, భట్లా బానీఖానవరకు అప్పటినుండి ట గుల్ల మ ను గేటు వరకు గల ప్రదేశములలోనున్న ప్రజలు ఆ మాప్రదేశములలో తమ కొంకును తమ స్నేహితులకొరకును పశువులను ప్రవేశపెట్టుకొని బలియిచ్చుటకై గొంపోవువరకు వాని నచ్చల నుంచుకొన నచ్చును. మరియొక పట్టావుగోడలు అత్యధురబజారు, బూబజారు గట్టి, కాసింబాన, కచ్చారహామ్, చాండినీచాకు, కర్రబరస్, బజారు మస్జిద్, తావారుఖాన, కట్రాహిందువరకు గూడ దే విధముగా పశువులను ప్రవేశపెట్టవచ్చును. తక్కిన ప్రదేశములన్నియు అదే విధముగా నుపయోగించుటకు వీలులేదు. క్రిమినలు ప్రాసీజరుకోడ్డు 144 సెక్షను క్రింద యితరప్రదేశములనుండి బక్రీదుసమయమున బలియివ్వబడుటకై గోవులను ఆప్రదేశములకుగాని ఆప్రదేశముల నుండిగాని గొంపోవుటకు వీలులేదని తెలుపుచున్నాను. ఈపైన తెలుపబడిన ప్రదేశములుగాక యితరప్రదేశములలోనుండు గోవులు బయలివ్వబడుటకై యుద్దేశించబడినను నిశ్చేషించబడినవిగా యెంచబడుచున్నవి. (ప్రీ. వెను.)

కలకత్తా కార్పొరేషను

ప్రధమభారతీయ ఆరోగ్యశాఖాధికారి

డాక్టరు మజుందారుగారు కలకత్తా కార్పొరేషను హెల్తుఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి. ఈ ఉద్యోగమునకు భారతీయుడు నియమింపబడుట కిదియే ప్రథమపర్యాయము.

ఆర్యవైశ్య మహాసభ

నేలములో జరుగును

వచ్చే జూలై నెలలో మొదటివారములో నేలములో ఆర్యవైశ్య మహాసభ జరుపుటకు ఆర్యవైశ్యప్రముఖులు ఈనెల 9 లేదిన నేలములో సభచేసి తీర్మానించిరి.

ఆహ్వానసన్మానసంఘముకూడా ఏర్పడినది. ఆసభాసనములలో నేలములోనే ఆర్యవైశ్య యువబసమహాసభయొక్క రెండవ సమావేశము జరుపబడును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1927 సం॥ జూన్ నెల 10-వ తేదీ

శుక్రవారము

గ్రామములలో వైద్యసహాయము

గ్రామములలో బీదలగు ప్రజలు వ్యాధిగ్రస్తులైనప్పుడు వారికి తగిన వైద్య సహాయమును సమకూర్చు విషయమున భారత ప్రభుత్వము సంబంధి రాష్ట్రములలోను మంత్రులు చాల శ్రద్ధగా నాలోచించుచున్నారు గాని యింత నాకు వివిధ రాష్ట్రములందు ప్రారంభింపబడిన విధానములలో బొంబాయి రాష్ట్రమునందు ప్రారంభింపబడిన విధానమువలననే పని బాగుగా జరుగుచున్నట్లు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ తులినార్తవలన తెలియుచున్నది. వైద్యకళాశాలలో పరీక్షల నిచ్చిన వారు గ్రామములందు నివాస మేర్పరుచుకొని పని చేయునలెనని నచట వారికి లభించు నాదాయము సత్కృతికరముగా నుండునీ కారణముచే వారు ప్రవేశించుటలేదు. దానిని గ్రహించి వారికి ధన సహాయము చేసెద మని చెన్నపురి దొరతనము వారు ప్రోత్సహపరుచుటచే కొంద రటుల చేయుచున్నారు గాని మొత్తముమీద చాలమంది వైద్యులు ఉత్సాహముతో నిందు లకు పూనుకొనుటలేదు. చెన్నపురి లో గ్రామవైద్యసహాయశాఖామంత్రి రెండేడ్లక్రితమీ ప్రస్తుతమువలన చాల మేలుకలుగునని సూచించె నుగాని క్రియలో నట్టి దేదియును కనబడలేదు. సబు అండ్ డివిజన్ సర్జనులును ఎల్. ఎం. పి లును గ్రామములలో ప్రవేశించి వైద్యసహాయము చేయ నిష్ట మున్నవో దరఖాస్తులను పంపవలెను. అట్టివారికి దొరతనమువారు ధనసహాయమునుగూడ చేయుదురని ప్రకటించుచున్నను ఆ ప్రకటనలు వైద్యపరీక్షల నిర్వహణవారినంతగా నాకర్షించుటలేదని విదితమగుచున్నది. బొంబాయిలో దొరతనమువారు దీనిని గ్రహించి వ్యయప్రదము కానట్టియు సదుపాయ కరమైనట్టియు మరియొక పద్ధతి నవలంబించిరి. ప్రతి గ్రామమునను ప్రాథమిక పాఠశాల సాధారణముగా నుండునుగాన ఆ పాఠశాలల యుపాధ్యాయులకు ప్రాథమిక వైద్యవిధానమును శాస్త్రాధికిత్సా విధానమును ప్రారంభవైద్య సహాయ విధానమును నేర్పట ఉత్తమమని బొంబాయి దొరతనము వారు భావించి అటుల ముప్పదిమంది యుపాధ్యాయులకు నేర్పించిరి. 1000 మంది 1500 మంది జనసంఖ్యగల గ్రామములలో వారి నుపాధ్యాయులగు వియమించిరి. ఆ యుపాధ్యాయులు చాలాలో విద్యనేర్చుచుండుటయేగాక సామాన్య వ్యాధులకు చికిత్స గూడ చేయుచుందురు. తమ కరిగిన వ్యాధులు గలవారు చికిత్సకు వచ్చినచో చేసిననున్న సక్రమవైద్యశాలకు పంపుచుండురు. ఈ యుపాధ్యాయులకు ఉపచారకులని పేరుపెట్టిరి. వీరి 120000 మందికి చికిత్స చేసియున్నారు. వారు చేసిన చికిత్స చాల శ్లాఘనీయముగా నున్నదని

సర్వజననలు గారును స్థానికోద్యోగులును ప్రజా ప్రముఖులును గూడ ప్రశంసించియున్నారు. గ్రామ వాసులు అధికోత్సాహముతో ఈ యుపచారకుల వైద్యసహాయమును స్వీకరించి ఆరోగ్యవంతు లగుచున్నారు. ఉపచారకులు తమ విధిని సరిగా నెరవేర్చుచున్న రినుటకు వారికి కలుగుచున్న పలుకుబడియే ముఖ్య నిదర్శనముగా నున్నది. వ్యయము మిక్కిలి తక్కువ లాభ మధికము గాన నికను హెచ్చుమంది యుపాధ్యాయుల కిటుల ప్రారంభ వైద్యపద్ధతిని నేర్పి గ్రామములలో నియమింపవలెనను సభిప్రాయము ప్రబలమగుచున్నది. చెన్నపురి విధానము ననుసరించినచో ఒక్కొక్క వైద్యునకును దొరతనమువారు రొక్కముగా సాలుకు 600 రూపాయిల నిచ్చుటయే గాక ఔషధములకొరకు గూడ చాల ధనమును వ్యయపరుపవలసి యుండును. బొంబాయి విధానమును బట్టి ఉపచారకులకు మామూలు ఉపాధ్యాయుల జీతముకంటె హెచ్చుజీతమే యియ్యబడును. వారికి వైద్యవిధానము నేర్పినందులకు గూడ వ్యయము విపరీతముగా నుండకపోయినను కొంతవ్యయము కాక మానదు గాని చెన్నపురి విధానమువలన నగు వ్యయముకంటె బొంబాయివిధానమున నగు వ్యయ మెటులును తక్కువగానేయుండును. ఈరీతిగా విద్యాశాఖవారి సంగతులనునకు తోడుగా వైద్య శాఖవారు మరికొంత జీతమునుగూడ నిచ్చుచుండురు గాన ఉపాధ్యాయవృత్తియందు దాదర మధికమగును. ఆకారణమున అన్ని గ్రామములలోను పాఠశాల లేర్పడుటకు గూడ నవకాళము కలుగగలదు. 500 జనసంఖ్యగల ప్రతి గ్రామమునను పాఠశాలల నేర్పరుపవచ్చును. ఈ ఉపచారకులు చికిత్సచేయుచుండురు. బలవద్వ్యాధులు కలిగినచో వెంటనే పెద్ద వైద్యశాలలకు పంపుచుండురు. అంటువ్యాధులు కనబడినచో తక్షణమే ఆవి వ్యాపించకుండుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయుచుండురు. సామాన్యముగా వైద్యశాలలకు చికిత్సకొరకు వచ్చువారిలో నూటికి తొంబదిమంది చిల్లర సామాన్యవ్యాధులు కలవారే యై యుండురు గాన వారి కి ఉపచారకులుసరిగా చికిత్స చేయగలుగుదురుగాన నీ పద్ధతిని చెన్నపురిలోగూడ నవలంబింపదగునని ఖోదర్ పత్రికలు కొన్ని వ్రాయుచున్నవి. దేశమునందంతటను అల్లభారతాయుర్వేద మండలివారు శాఖాసంఘములనేర్పరచియున్నారు. ప్రతివత్సరమునను పరీక్షల గావించి పట్టముల నొసగుచున్నారు. దేశమునందు చాలచోట్ల నాయుర్వేదకళాశాల లున్నవి. చెన్నపురిలో దొరతనమువారు గూడ దేశీయ వైద్య కళాశాల నేర్పరచియున్నారు. ఈరీతిగా శాస్త్రోక్తముగా నాయుర్వేదము నభ్యసించి వైద్యము చేయు రీతిని సక్రమముగాను ఆచరణపూర్వకముగాను నేర్చుకొని పరీక్షలలో కృతార్థులైన వారు చాలమంది కలరు. కావున నిట్టిదేశీయ వైద్యశాస్త్ర పేర్లల నీ యుద్యోగములకు నియమించుట చాల లాభకరము. ఆయుర్వేద యునానీ సిద్ధాది వైద్య విధానములందు ప్రజల కాదరము మెండు. ఈ వైద్యులు ప్రజలతో కలిసిమెలిసి యుండురు. వీరికలలోపతికు వైద్యుల కగునంతవ్యయ మనవసరము. వలయుచో వీరికి ప్రారంభచికిత్సావిధానమును గూడ నేర్పింపవచ్చును. ఈవైద్యులనే పాఠశాలలో పాఠ్యాయులుగా గూడ నియమింపవచ్చును. కేవలము

లము వైద్యశాస్త్రజ్ఞానసూక్ష్మతలై ఏ రెండుమూడు నెలలలో ప్రథమ చికిత్సా విధానమును మూత్ర మభ్యసించినవారు చికిత్స చేయుటవలన కలుగు లాభముకంటె కొన్నియేడ్ల పాటు విధివిధాన పుస్తకముగా దేశీయ వైద్యవిధానము నభ్యసించినవారిని నియమించుటవలన అధికమగు లాభము కలుగుట నిశ్చయము. దేశీయములగు నౌషధములకు వ్యయము చాల కొద్దిగానే యుండును. ఈ రీతిగా నొనరించినచో మంత్రులు దేశీయవైద్యము పట్ల ఆదరణమును చూపి అందులకు ప్రోత్సాహమును గూడ నొసంగినవా రగుదురు గాన చెన్నపురి మంత్రులు మిక్కిలి మిక్కిలా బొంబాయి మంత్రుల పద్ధతినే అనుసరించుటకంటె ఆయుర్వేద పరీక్షల నిచ్చిన వారిని గ్రామములలో నియమించు పద్ధతి నవలంబించుట చాలలాభకరమని సూచించుచున్నాము. ఆయుర్వేద వైద్యమండలుల వారి విషయమున శ్రద్ధతో పనిచేసెద రని కూడ నమ్మెదము.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘసభ

నిన్న మధ్యాహ్నము శ్రీ గంటలకు రాజమహేంద్రవరమున ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు (ఎం. ఎల్. ఏ) గారి అధ్యక్షకీంద జరిగిన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘసభలో ప్రధానమున సుభాషచంద్రబోసుగారు మున్నగు నాయకుల విడుదలనిమిత్తము సంఘమువారు సంతనమును వెల్లడించుచు వారికి స్వాగతమొసంగుట కడు శ్లాఘనీయమే. చెన్నపురి శాసనసభలోని కాంగ్రెసు వారి చర్యనుగూర్చి చర్చింపదలచినపుడు అధ్యక్షుడు చేసిన సూచన ననుసరించియుండిననే చాల బాగుండి యుండునని మేముగూడ నభిప్రాయపడుచున్నాము. త్వరలో భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభను జరుపవలె నని ముప్పదిమంది సభ్యులు అగ్యభిప్రాయించిరి. ఆసభ జూలై నెలలో జరుగుననిగూడ కార్యనిర్వాహకులు ప్రకటించియున్నారు. భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు చేసిన తీర్మానములు అక్రమములుగా నున్నచో వానిని రద్దుపరుచుట కధికారము గల సంఘము భారతస్థాయిసంఘమే గాన యింతలో తొందరపడి సూచనలు చేయుట కంటె స్థాయిసంఘమునకే ఆవిషయమును వదిలి ముందుట నవంజనమని తలంచుచున్నాము. కాని ముక్తి యుక్త మగు ప్రకాశం గారి సూచనను సభ్యు లా మోదింప జాలక రోయినందుల కెంతయు చింతిల్చుచున్నాము. “గాహతిమహాసభలో జరిగిన తీర్మానములకు విరుద్ధముగా చెన్నపురి శాసనసభలోని కాంగ్రెసువారు స్వతంత్రపక్షమువారగు మంత్రుల పదవులకు భంగము కలుగకుండ ప్రవర్తించుట అక్రమమయి యుండగా, భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారు చెన్నపురి శాసనసభయందలి కాంగ్రెసువారవలంబించిన పద్ధతినే బలపరచుటచాల అక్రమము. చెన్నపురి శాసనసభ్యు లగు కాంగ్రెసువారివలన సమాధానమును గైకొని తమకు పంపవలె నని స్థాయిసంఘమువా రాజ్ఞాపించియుండగా నీరీతిగా పరిష్కరించుటకు కార్యసంఘమున కెట్టి అధికారమును లేదు. కార్యసంఘమువారు చేసిన సూచనలు గాహతి తీర్మానములకు విరుద్ధముగా నుండు

టయే గాక యథానుకూలవాదల పద్ధతిని కాంగ్రెసువా రామోద్ధించునట్లు చేయునవిగా గూడ నున్నవి. కావున జూలై నెల 31 వ తేదీలోగా స్థాయిసంఘసభ సమావేశమగును ఆ సభలో కార్య సభ్యులు వారల స్థాయిసంఘసభ్యులగు నాధ్యక్షములు శ్రద్ధ వహింపవలసినను తీర్మానమును లింగరాజుగా రుప పాదించినయును దానిపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగా 19 గురు అనుకూలముగాను యిద్దరు మాత్రమే ప్రతికూలముగాను సమ్మతము నిచ్చినయును ఈ తీర్మాన మామోదించబడె ననియును తెలియుచున్నది. సభకు వచ్చినవారిలో నిద్దరు తప్ప తక్కిన వారందరను గూడ నీ తీర్మానము నామోదించుట చే కాంగ్రెసు మహాసభ వారి తీర్మానముల కపార్థములను కల్పించుట కాంగ్రెసు లెత్తియు ప్రముఖ సహకారులు కారని రాష్ట్రీయసభవారు స్వప్రపంచినవా రైరి. కార్య సభ్యులువా రిట్టి సూచనలను చేయుటకు వారికి స్వార్థాత్మకము కలదాదా? కార్యసభ్యులు వారి విషయమున చెన్నపురి శాసనసభ్యుల సమాధానమును గైకొని తమకు తెలుపవలెనని స్థాయిసంఘమువా రాజ్యాపింఛకపోయినను అట్లు స్వార్థముగను విచారణచేసి వారిచర్య సక్రమమనియో అక్రమమనియో నిర్ణయించుటకు కార్యసంఘమున కధికారము కలదనియే చాలముది యభిప్రాయ పడుచున్నారని స్థాయిసంఘమువా రు ముందుగా నట్లు నాజ్ఞాపించియుండగా నట్లుపిమ్మట వెంటనే కార్యసంఘమువా రు స్వార్థముగ తీర్మానములు చేయుటవలననే తీవ్రమగు చర్చ వెరుగుటకు కారణమైనది. ఎంతటివారికైనను లోపములు కలుగుట సహజము. అవి ప్రమాదజనితములనియే సాధారణముగా ఎల్లరును భావించవలసియుండును. గాంధీ మహాత్ముడు గూడ తా నెన్నియో లోపములను చేయుచుండునని యొప్పుకొనుచున్నాడు కాని లోపమును గ్రహించిన వెంటనే మహాత్ముడు దానిని నిస్సశయముగా ప్రకటించును. అంతటి త్యాగము నందరును చేయజాలరు. ఇది సామాన్యమానవుల కందరికిని సహజమగుదృశ్యమేయగును. మహాత్మునియందు భగవత్స్వభావమధికమగుటచే నతడిదార్బల్యమును నిర్జింపగలిగెను. గాన మన సోదరులలో నెవరివలన వైన నిట్టిలోపములు కలిగినపుడు వానిని చూపించుట నజ్ఞనధర్మమే యగునుగాని అంతటితో విరమింపక ఆ గ్రహవేశపరవశులై యుండుట మాత్రము కార్యనిరతులకుచితమైనదిగాదు. త్వరలో స్థాయిసంఘమువా రు సమావేశమై యీ విషయమును పూర్తిగా పరిష్కరించెదరుగాన నంతవరకును వాదప్రతివాదములను విరమించి సహనశాంతిలను బూని సద్భావమును వృద్ధి నొందించి అందరును కలసి నిర్మాణకార్యక్రమమును నెరవేర్చుటలో నీ విరావేశము నంతను వెల్లడింపదగునని విన్నవించుచున్నాము. ప్రస్తుతస్థితిలో మనము ముఖ్యముగా కొందరినది యైకమత్యమే యగుటచే లోపాలోపములు గలిగినపుడు సహనముతోను సామరస్యముతోను మైత్రికి భంగము కలుగనట్టి సోపానీతి నాలోపములను సరిపజేయుటయే ఉత్తమ సత్యమును విషయమును పరియొకసారి స్వప్రపంచుచున్నాము.

జీవనసభలో భారతవ్యతినిధి
నా కార్యమును తగ్గించు ఐదుయమున ఈ నె 20 వ తేదీని జనీవాలో జరుగనున్న సభయందు భారతదేశప్రతినిధిగా నియమింపబడినవా రెవరు? ఈపదవికి భారతీయు లెంతను నియమింపబడలేదు. భారతదేశమునందలి ప్రభుత్వోద్యోగులలో నెవరునుగూడ నియమింపబడలేదు. ఇండియామంత్రి కార్యాలయమునకు నంబంధించినవా రెవరును గూడ నియమింపబడలేదు. బ్రిటను దేశమున బ్రిటను నాకాదళ ప్రధానాధికారి (ఫ్రమ్మలార్డు ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్) యగుబ్రిడ్జిమనుగారే జీవనసభలో భారత ప్రతినిధిగా నియమింపబడిరి. స్వరిపాలనముగల దేశములవారు తమతమ ప్రతినిధులు జీవనసభకు పంపుచున్నారు. భారతీయులకు స్వరిపాలనాధికారముండియున్నచో వాడుగూడనట్లులే చేసియుండురుగాని యిప్పుడు మన కట్టి అధికారము లేనందున మనప్రతినిధిని చెప్పుకొనుచు నాసభ కేగుచున్న బ్రిడ్జిమనుగారెంతమాత్రమును మన ప్రతినిధి కాజాలడు. నిజము చూచిన, తడు భారతప్రభుత్వ ప్రతినిధి గూడ కాజాలడు. బ్రిటను దొంతనము వారి తాబేదారుడుగు నీ యుద్యోగిని రాయబారిగా నియమించు విషయమున బ్రిటను దొంతనమువారు ఇండియామంత్రితోను ఇండియా దొంతనముతోను ఆలోచించుటయును వారు తలలూచుటయును జరిగియుండినను గూడ నితడు బ్రిటను దొంతనమునకు ప్రతినిధియేయగునుగాని భారతీయ ప్రభుత్వమున కెన్నటికిని ప్రతినిధి కాడు. ఇంతవరకును భారతదేశమున కెట్టి నాకాదళమును లేదు. భారతదేశరక్షణమున కిటుపై నేర్పరుపబడుచున్న నాకాదళముపైన దూక భారతదేశమునకు పరిశీలనాధికారము పూజ్యముగానే యుండును. కావున నాకాదళాధికారిగా భారతదేశమును గూర్చి యేమియు నెఱంగిన వాడును భారతదేశ గౌరవముపట్ల నెట్టి యభిమానమును లేనివాడు నగు బ్రిడ్జిమనుగారిని ప్రతినిధిగా నియమించుట వారి పద్ధతి కనుగుణముగానే యున్నది గాని ఎంతమాత్రమును విరుద్ధముగా లేదు. ఈ సభకుందు నాకాదళాధికారము గల రెండు ప్రధానరాజ్యములెట్టి ఆదరమును చూపుట లేదు. గాన నీ సభవలన నెట్టి లాభమును కలుగజోడుగాని నూతన నాకాదళాధికారియను భాషికమును గట్టి భారతదేశప్రతినిధిగా కొక విదేశీయునిపు డా సభలో కూర్చుండజెట్టుచున్నారు గాని సామాన్య నాకాదళరక్షణార్థము భారతదేశము చెల్లించవలసిన భనము మొత్త మధికమైనను ఎవ్వరును ఆశ్చర్యపడ నవసరముండదు. రాజకీయరంగమున జరుగుచున్న అనంతవిచిత్ర ప్రహసనములం దిది యొక నూతనప్రహసనము.

నిరంకుశాధికారుల చిత్రవర్ణలు
రాజకీయ సంస్కరణముల నిరంకుశ హేచ్చుగా బడయుటకు భారతదేశమున కర్హత కలదా లేదా యని విచారణ చేయుటకు నియమింపబడిననున్న రాయలు కమిషనువారు భారతదేశమునందడుగు పెట్టకమునుపే నిరంకుశులు తెల్ల యుద్యోగులు ముందరికాళ్లకు బంధముల వేయ నారంభించిరి. "మీకు రావలసిన సంచెనులో మీకు

ఉద్యోగము చేసిన కాలమునుబట్టి రాదగిన దానిని మీ కిచ్చివేయునడల మీయుద్యోగములకు రాజీనామాల నిచ్చి వెడలిపోవు నుద్దేశ మేమైన మీకున్నచో రాయలు కమిషను విచారణ ప్రారంభము కాకముందే తెలియజేయుట అను ప్రశ్న గల పత్రములు సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగులగు పాశ్చాత్యుల కందరికిని పంపబడుచున్నవి." అని కలకత్తా టైటుమును పత్రిక ప్రకటించినది. ఈ ప్రశ్నపత్రముల నెవరు పంపుచున్నారో ఆపత్రిక వివరింపలేదు. రాయలు కమిషనునుగూర్చి తనకేమియును తెలియదని వింటర్నను ప్రభువు అంగలార్డు చున్నను యీసంఘమువారి విచారణకొరకు ఇండియా దొంతనమువారు తగిన యేర్పాటుల నన్నిటిని చేయుచున్నారనియే తెలియుచున్నది. దొంతనము వారేర్పాటులను ప్రారంభించుటతోడనే నిరంకుశాధికారులుగూడ తమ ప్రతాపమును వెల్లడింప సాగిరి. "మీ మెప్పటికిని భారతదేశమున యజమానులుగానే యుండుముగాని నాకరులముగానుండము" అని కమిషనువారికి స్వప్రపంచుటకు తగిన పటాటోప మొసరింపవలెననునదియే సివిలు సర్వీసు పాశ్చాత్య నిరంకుశుల భావమని యీవార్తయే నిజమైనచో నూహింపవలసి వచ్చుచున్నది. కమిషను వారి విచారణ శాంతముగా జరుగుటకు విఘ్నకరము లగు కార్యముల నెవ్వరును చేయగూడదని దొంతనమువారు నిరంతరమును హెచ్చించుచునే యున్నారుగాని సివిలుసర్వీసువారు స్వర్గసంజనితు లగుటచే ఈ నియమములకు వారతీతులుగాన వారెటులచేసినను చెల్లుబడియగును. పాశ్చాత్యులగు నుద్యోగులందరును ఒక్కసారిగా రాజీనామాల నిచ్చెద రని టైటుమును పత్రిక ప్రకటించినవార్త వలన సూచనగా తేలుచున్నది. భారతదేశమునందలి తెల్లవా రాక్రందనమును ప్రారంభింపగానే బ్రిటనుదేశమునందలి భారతప్రతికూలు రందరును గూడ ప్రక్కపాటును పాడనారంభించెదరు. ఈ కర్మశాస్త్రవశమున విచారణ సంఘసభ్యులు విహ్వలచిత్తు లగుదురు. నిజముగా నీయుద్యోగుల సంకల్పమిదియే యైనచో వారు సిద్ధసంకల్పులగుట కెట్టి అభ్యంతరము నుండదుగాని యిట్టివిచారణల వలన నేదో మహాఫలము కలుగునని పేరాశ పెట్టుకొనినవారు మాత్రమే యిందులకు చింతించెదరు. గాని తదితరులెంతమాత్రమును చింతింపరు. భారతీయులలో హేచ్చుమంది కిట్టి విచారణల ఫలితమునం దెట్టి నమ్మకమును లేదుగాన సివిలు సర్వీసు పాశ్చాత్యులు విలయతాండవమును ప్రారంభించినను దిక్కులేనివారికి దేవుడే దిక్కుని నమ్మియుండు భారతీయు లెంతమాత్రమును చలించరు.

డాక్టరు అన్నారీగారు

రాబోవు మద్రాసు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు
సామె వికటావలం చెట్టిగొట్టు ప్రాయమున్నాడు. హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనమునకు మనచెన్న రాజధానియే ఆర్యులచూపు మార్గ సర్వకమై వెలుమువట్లు చేయుటకు మన మందరమును యీ విషయపరిస్థితులందు సర్వస్వాహారిత హములతో కృషిచేయదము రండి.
ఈ హిందూమహమ్మదీయ సమ్మేళనసభాసమనకై నిరంతర కృషిచేయుచున్న దేశభక్తుడును కాంగ్రెసు వాయకడును భారత రాతిసమైక్యమునకుడా డాక్టరు అన్నారీగారే రాగలమద్రాసు కాంగ్రెసునకు అధ్యక్షునిగా రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘము వారు వికకంఠముగా పిమ్మకొనెదరుగాక. వారియధ్యక్షుని పండువశమువారికిని శుభవ్యయభావము చేసాకగలను.

ఇండియాను సివిలు సర్వీసు విందు సంఘము - "పాడిందే పాట"

"బ్రిటిషువారు ఇండియానుండి వెడలిపోయిన, ఇండియాలో అల్లకల్లోలము"

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 9:—ఇండియాను సివిలు సర్వీసు విందు సంఘమువారు సర్వీసు వార్షిక విందును తీవ్రభువు వచ్చెను. సర్ ఎడ్వర్డు మాక్ గెగ్ గారిట్టు జెప్పిరి:—నేటికిని బందే-దండ్రుల నున్న సివిలు సర్వీసును ఎంతయో రేడా యున్నది. అనేక విధముల ఈ సర్వీసు యభివృద్ధి గాంచినది. దానికి కారణములు కొంతవరకు ఇండియాలో పరిస్థితులు యభివృద్ధియగుట, కొంత వరకు సివిలు సర్వీసుల ప్రభుత్వ క్రి, వారి సామర్థ్యమును. ఇన్నిటికంటే ఇంకొక మూలకారణము యున్నది. సుపీరియరు సివిలు సర్వీసు రాయలు కమిషను నికడకు, దానిమీద దీని కొన్న చర్యలు అయియున్నది. ఈ కమిషనుకు లీగాకే ఆధ్యక్షులు.

లీగా రిట్టు ప్రత్యక్షము నిచ్చిరి:—1928 కమిషను వెన్సియో చిక్కు లేదుగ్గానెను. నేను 1925-26 శతకాలము ఇండియాలో నున్నపుడు ప్రకటించిన రాయలు కమిషను నికే దికముమీద చర్యను దీనికొన్నప్పటినుండి సివిలు సర్వీసులో మంచి యభివృద్ధిగల్గినది. ఆది నిస్సంశయము. సివిలు సర్వీసు సభ్యుల భావము బహు ఆభ్యర్థకముగ మారిపోయినది. ముందెట్లున్న ఇండియాను సివిలు సర్వీసులు చాల సమర్థులుగ నున్నారని అందఱును యనుచున్నారు. బ్రిటిషు సివిలు సర్వీసు సహాయముచేత ఇండియా భౌద్ధికమైన మున్నదని నేను త్రికరణమిదిగ జెప్పుచున్నాడను. బ్రిటిషు సైనిక సహాయముచేతను భౌద్ధికముగ గల్గును.

ఇండియానుండి బ్రిటిషువారు వెడలిపోయినచో, ఇండియాను నడిపించుచున్న బ్రిటిషు సివిలు సర్వీసులు పోయినచో తక్షణము ఇండియాలో అల్లకల్లోలము బహులదేరును. వివాదము గల్గును. కాననము లన్నియు మంటగలియును. అతివాదులగు స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ లేదనబాలరు.

సోవియటు మంత్రి హత్య

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, జూన్ 9:—రషియా జారుపక్షమువారిని, డెనికను, ర్యాంగిలు సైన్యములో పూర్వమున్న అధికారులను అరస్తుజేసిరి. సోవియటు మంత్రి హత్యకై జరుపు సభలన్నియు ఆక్షేపణ లన్నియు బ్రిటనుపై యుద్దేశించబడె ననియు పోలండుపై గావించుచున్నారు.

అధికారులు, పత్రికలు తత్తరబడుట

వార్సా, జూన్ 9:—సోవియటు మంత్రిహత్యను అధికారులు, పత్రికలు తీవ్రముగ ఖండించినవి. ఏమియు తోచకున్నది. ప్రభుత్వమువారు వెక్కురుందిని అరస్తుజేయుట కుత్తరపుజేసిరి. రషియా జారు పక్షమువారి హత్యలో పాల్గొన్నారేమో యని పరిశోధనలను జేయుచున్నారు (గ్యాంధీ ద్యాయునికోలస్) పోలిషుప్రతినిధిగిగూడ అరస్తుజేయవలెననిరి. విల్సాలో రషియా ప్రతికాసంపాదకుని నరస్తుజేసిరి. పాంతకుని తరపున వాదించుటకు నిధిని ప్రోగుజేయవలెనని ప్రకటించినందులకు. ఇతడు పోలిషు రాష్ట్రములో బుట్టుటచే పోలండు పౌరసత్వమియబడెను.

పక్షుల సంచారము

లండన్, జూన్ 8:—పక్షులు ప్రతిసంవత్సరము గూరముగనున్న ఉత్తర ధ్రువప్రదేశములకు బోవుచుండుట జూని ఆ ప్రదేశ మేదో కనుగొనుటకు వైమానికులు ప్రయత్నించి మంచు గునీషించుచున్నట్లు లేక తిరిగి వచ్చివేసిరి.

జనీవా కార్మికసభ

భారత ప్రతినిధులు

జనీవా, జూన్ 8:—నిన్న సాయంత్రము భారత రాయబారులు కార్మికసభవారికి అధికారతీర్థా విందుజేసిరి. ఇది యే మొదటివిందు. సభకు చాలమంది ప్రముఖులు వచ్చిరి. సర్ డూరాబు తాతాగారుగూడ వచ్చిరి. ఇందీ భారత అంతర్జాతీయ స్త్రీలసభలో ఇండియా ప్రతినిధిరాయగ వచ్చినది. విందైన పిదప చట్టగృహి సతి అందరిని ఆదరించి సభచేసెను.

ఒకడేనిషు కమ్యూనిస్టు యువకుడు రాజుద్రోహకరముగ కరపత్రము అంగములో అచ్చుత్తబడినవాటిని కోరెజా పేగనుకు జూడవచ్చిన మగ్గురు బ్రిటిషుసాకాదళ సైనికుల కీడు, వారా వ్యక్తిని గొట్టి ఆ కరపత్రమును జంపివేసిరి.

బాలికలు, స్త్రీలు

వ్యాపారము చేయరాదనుట

సర్ బెయిలీగారి యభిప్రాయము

లండన్, జూన్ 9:—దక్షిణఆఫ్రికాలో గనులవర్తకులలో ప్రముఖుడగు సర్ ఏ. బెయిలీగారిట్టు చెలిసిరి. నా కార్యాలయములో నాప్రాణ మున్నంతవరకు ఎన్నటికిని బాలికలను (అడకలలను) పనిచేయనీయను. వీరు పనిలో ప్రవేశించుటచే యువకులను బాధించవలసినప్పుడు వారికి పనిశకపోవును. అందుచే అధిక సంఖ్యాకులగు పురుషుల పనిలేకపోవును. ఇది ఎరలో నే నెవరికి పని ఇవ్వలేదు. ముందెవ్వతలనుకొనలేదు. అదంతయు తప్పు. స్త్రీలు వైమానికరాండ్రుగ నుడవచ్చువాయని యడుగ (ఇతని భార్యకు వైమానికవిద్యయుమూ ఆసక్తి మొందు) నిస్సంశయముగ స్త్రీలు ఇందు ప్రయోగమును గల్గించుకొనరాదు. అది అంతయు పురుషుల పనే. తాను విమానములో పోవుటకు ఇష్టములేకున్న, బెయిలీసతి కిబ్బందియుండుదు విమానములో పోవుటకు నాకు ధైర్యము చాలదని సర్ బెయిలీగారి చెలిసిరి.

లెన్ గ్రాడు క్లబ్బుపై బాంబులను వేయుట

మాస్కో, జూన్ 8:—లెన్ గ్రాడు క్లబ్బు హాలులోనికి ఇద్దరు క్రొత్తవా రెవరో ఎవరికి కనబడకుండే ఎరుసగ వచ్చిరట. బాంబులకు పడివేసి పారిపోవురు తమ వెనుక ఎవరైన రాకుండ తుపాకులను గాల్చి తప్పించుకుపోయిరి. నిప్పును చల్లార్చు పటాలము ఆసలమున కేగుదెంచెను. సైనికులు అభయమును చుట్టజేసిరి.

జనీవాలో జరుగు నాకాదళసర్వ యసభకు ఇండియా తరపున బ్రిజ్జిమగారు ప్రతినిధిగా బోయెదరు.

ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు వైమానికవయనము

కల్కత్తా, జూన్ 9:—ఈజిప్టులో మరల ఇండియాకు వయనముజరుపుటకు నిశ్చయించిరి. విమానము నెవరు నడుపునదియు లేలేదు.

లిండింబర్గారికి స్వాగతములు, బ్రహ్మగ్రథములు అఖండముగ జరిగినవి. కారు, గిల్మనగారులు ఇండికవచ్చునపుడు చడి చప్పుడులేదు అధికారు లిత ఉదాసీనతను జూపుట వాగులేదని పత్రికలు ఆక్షేపించబడుకొన్నవి.

లండనునుండి బగ్గాడుకు వారమురోజులు

కయగము

పార్సీస్, జూన్ 8:—భూమిమీదపోయిన లండనునుండి బగ్గాడుకు వారమురోజులు ప్రయాణము. అదటనుండి బెయిరూటుకు నాకమీద అలిపోగుండా క్రొత్త బెయిరూటు బగ్గాడు ప్రాంతవైమానిక ప్రచారమును సలిపెదరు. బ్రిటిషుపాదారి మార్పుసరలే యుండును. అపుడు కెడ్డగొట్టి ఏర్పడును.

టంకువెట్టెలో స్త్రీశవము

లండన్, జూన్ 8:—రాబిన్సన్ గారు టంకువెట్టెలో నున్న స్త్రీని (శవమును) జంపెనని అరస్తుజేసిరి. అరస్తుజేయుటకు ఆధారము ఏమనగా రాబిన్సన్ గారి ఇంట్లో పనికిరాని కాగితములను పారవేయు బుట్టలో రక్తపు కణులతో నున్న అగ్నిపైల కన్పించెనట. దానినిబట్టి పోలీసువారు అరస్తుజేసిరి. 15 తేదీని విచారణజరుగును.

వ్యవసాయము

రాయలు కమిషను విచారణ

లండనులో 18 తేదీని ప్రారంభము

లండన్, జూన్ 9:—లండనులో బహిరంగవిచారణ 18 తేదీని జరుగును. సాంకేతిక విద్యార్థిమనుషులను గూర్చి సాక్ష్యమును దీనికొనెవరు. బ్రిటిషు మాక్సెంటులందు భారతదేశ వస్తువులు పొందుచున్న ప్రతిష్ఠను గూర్చిగూడ ఆలోచించెదరు.

కార్మికపక్షముతో రాచకీయసఖ్యత

లండన్, జూన్ 8:—వై విమయమునుగూర్చి సహకారసంఘములను చెలియజేయనక్కరలేదనిరి. ఆ ప్రకారమే తీర్మానమును తయారు చేయుచున్నారు.

మిథూండు బ్యాంకువారు చెక్కులను ఆపుజేసిరి. చప్పలు గారు పరిసితులను చెలిసిరి.

వార్తాపత్రికలు-ప్రాసిక్యూషనులు

క్రిందటి సంచికలము 80 ప్రాసిక్యూషనులు

జరిగినవి

కలకత్తా, జూన్ 9:—జాతివైషమ్యములను పెంపొందించు వార్తలను ప్రకటించినందులకై ముఖ్యముగా సంపాదకులయొక్కగాని ముద్రాపకులయొక్కగాని ఒకప్పుడు కరపత్రములకు వ్రాసినవారియొక్కగాని వార్తాపత్రికలకు సంబంధించి ట్టి ప్రాసిక్యూషనులు కడచిన 12 నెలలలో వంగరాష్ట్రమున 80 జరిగినవి. వీరిలో 5 తప్ప తక్కిన అన్నింటిలోను ఒకటి మొదలుకొని 6 నెలలవరకు శిక్షలు విధించబడినవి. సంఘ వైషమ్యములు పెంపొందుటవల్ల నే యిన్ని ప్రాసిక్యూషనులు జరిగినవని తలచడముచున్నది. (ప్రీతెను.)

ప్రకటన

కృష్ణాజిల్లా బందరిలోని శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ విద్యార్థి మత్తయొక్క పశ్చిమగోదావరిజిల్లా యేలూరు తాలూకా పోనంగిగ్రామములోని జిరాయితి పల్లం డి. నె. 275 సి య 14. 60 భూమి అమ్మటకు తీర్మానించబడినది గాన సదగు భూమి యేలూరు పవరుపేటలో మ. రా. రా. సోమంచి సీతారామయ్యసంతులుగారి గృహముందు 12-6-27 తేదీ ఆదివారం ఉదయం 8 గంటలనుండి వేలం వేయబడునుగాన అప్పటికి కొనబడినవారు స్వయముగాగాని వారియేజంట్లు ద్వారా గాని వచ్చి వేలంపాడవచ్చును. వేలంపాటకు ప్రారంభములో రు 200 ధరావతు కట్టవలసియుండును. వేలంలో ఆఖరు పాటదారుగా యేర్పరచినవారి. ధరావత్తమాత్రంయుంచుకొని మిగతావారి ధరావతులు వాపసుచేయబడును. వేలం పూర్తిఅయినచే, టునీ పాటమొత్తములో నాల్గవంతు మొత్తం యివ్వవలయును. మిగతా పాటమొత్తం పదిరోజులలో యిచ్చి తమఖర్చు మీద క్రయదస్తావేజును పొందవలయును. వేలం పూర్తిఅయిన వెంటనే నాల్గవంతు సామ్యుయ్యివ్వనియెడల ధరావతు మొత్తం తిరిగి యివ్వకపోవుట యేగాక అందువలన కలిగే నష్టంకూడ క్రియదార్థవలన రాబట్టుకొనబడును. వేలంపాటలో తగినంత ఖరీదురానియెడల వేలం కొట్టి కేయక ఆపువలయు అధికారము నూయందుంచుకొనడమైనది.

శ్రీ. హనుమంతరావు,

కార్యదర్శి, పాలకసంఘము అండు కవున్సిలు ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, బందరు 8-6-27

ఇంద్రజాలమ హేంద్రజాలము

ఈగ్రంథములో జర్మనీగారడి, హస్తలాఘవము, అంగలంధ్రజాలము, మంత్రశాస్త్రము, భూతవైద్యము, యంత్రములు, చీట్లచేక, తమాషాలు, వినోదవిద్యలు, మనుష్యునిమాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, మొదలగు విచిత్రములన్నివి. దీనిచే మేజిక్ చేయగలరు. వెల రూ 4 చమత్కార గణితము:—(తెట్టుబుక్ కమిటి వారిచే అప్రాపు కాబడినది.) ఇందులో విచిత్ర, వినోద, మనోగణితములు, సమస్యలు, చిక్కు-ప్రశ్నలు, యుక్తి, తమాషాలెక్కలు, గణితావధానము గలవు. వెల రూ. 1. 12 కి రూ 9. (బి.ఆర్. జనార్ధనంనాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరుజిల్లా.)

ప్రభుత్వము

మృద్రాసు కార్పొరేషను ఎన్నికలు:— డి. రాఘవేంద్రరావుగారు 17 డివిజనుల మూలై డివిజనుకు సభ్యుడుగా ఎన్నుకొనబడుటకు అభ్యర్థిగా నుండవలసివారు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:— ఈనెల 12 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలము 4-15 గంటలకు మైలాపూరు యాజమాన్యమున నడుపబడిన గోపాలనాయకుల వన్నియసంఘములు హాలులో బెంగళూరు సోదరిమణులను రామతిలకము రాజలక్ష్మి అనువారలచే సంగీతకచేరి జరుపబడును.

దేశీయ వైద్యవిద్యాశాల-సలహాసంఘము

ఉదకమండలము, జూన్ 9:—జిల్లా ఆస్పత్రులకు సలహా సంఘములు నియమింపబడు రీతిగానే దేశీయ వైద్యమునకై ప్రభుత్వమువారి వైద్యవిద్యాశాలను తదనుబంధపు ఆస్పత్రికిని సలహాసంఘమును ఏర్పాటుచేయుటకై మద్రాసు గవర్నమెంటువారు ద్వేషించుచున్నారని తెలియుచున్నది. గా॥ డా॥ వహమ్మదు ఉస్మాన్ గారు సదరు సంఘమున కధ్యక్షులుగా నుందురు.

ప్రపంచ యాత్రికులు

జూన్ 10:—జిల్లా ఆస్పత్రులకు ప్రపంచయాత్ర చేయుచు మద్రాసువచ్చి వారిసహచరులకొరకై సిసిలహోటలు లో మకాముచేసియుండిరి. వీరి సహచరులు తిరిగి వీరిని కలిసి కొన్నారు. ఈనెల 11 వ తేదీన తిరిగి బయలుదేరెదరు. వీరివల్ల, డిల్లీ, లాహోరు, కెన్టాక్, ఆఫ్ఘనిస్తాన్, కాన్ స్టాంటినోపిలు, లండనులమీదుగా వెళ్లదలచిరి.

మహమ్మదీయ విద్యార్థుల వసతిగృహము

దక్షిణ ఇండియా మహమ్మదీయ విద్యాసంఘమువారు మదరాసు జార్జ్ టౌను సింగపూనాయకు వీధియందు నెం 11 గృహమున “బోర్డరు మహమ్మదీయ వసతిగృహము” నేర్పరచిరి. ఇతరప్రాంతములనుండి వచ్చు మహమ్మదీయ విద్యార్థులకు, నగరమునందలి కల్యాణాలకు సమీపముగ, వసతిగృహములేక చాల ఇబ్బందిపడుచున్నారు. అట్లు తీర్పుట కీవసతిగృహ మేర్పరుపబడెను. ప్రవేశముగోరువారు, భాకాసాహెబు డా. జమా అండ్ కో సాహెబుగారికి (ఆనరరీ వార్డును) వ్రాయవలెను.

పనివాండ్ల పరిస్థితులు

హాసీకంపెనీ పనివాండ్లను క్రిందటి నెల జీతములు యీ కృష్ణవారమునాడు బట్టాడాయబడునని పనివాండ్లను ప్రకటనద్వారా తెలియజేయబడెను. పనివారి డ్లై వ ర ను జీతములు తీసికొనుటకు రాలేదు. ఎవరో కొద్దిమందిమాత్రము సింధులను తీసికొనుటకు వచ్చిరి. సోమవారమునుండియు, క్రొత్తపనివాండ్లను నాకరీలో జేర్చుకొందు మని మాసీకంపెనీవారు ప్రకటన చేసిరి.

డి. పి. డబ్ల్యు. మల్లెలగోని పనివాండ్లొకనుపట్టుదలతోడనే యున్నారు. పనివాండ్లను ఖాయందులకు సమాధానము కుదురలేదు. పనివాండ్లు ప్రకాంతముగాయున్నారు. పోలీసు సిబ్బంది కాపలాకాయుచున్నారు.

నేటి ఉదయం రాదీప్తు పాల్కులో సింగార్యులుచెట్టిగారు మాసీకంపెనీ పనివాండ్లను హెచ్చరించుచు సమ్మెసాగించ వలసినదనియును పట్టుబడివలసినదనియు చెప్పిరి.

మాసీకంపెనీవారు పనివాండ్లను బాకీపడిన గతనెల జీతములను పనివాండ్లు వచ్చి తీసికొననందున కోర్టులో దాఖలు చేసి కోర్టుద్వారా పనివాండ్లు తీసికొనవలసినదిగా ఏర్పాటు చేసిరి.

పి. డబ్ల్యు. డి. పనివాండ్ల నితి

పనివాండ్లను, అధికార్లుకును సమాధానము కుదురలేదు. పనివాండ్లకు ర్యాగారములో హాజరుచున్నారనిగాని ఏవిధమైన పనియును చేయుటలేదు. పనివాండ్లజీతములవిషయములో జీతములు హెచ్చింపబడినవనియు ఆ హెచ్చింపులేట్లను గవర్నమెంటువారు నేటి ఉదయమే కాంక్ష చేసినదనియు అధికార్లు చెప్పిరి. సమ్మెయనంతరము పనిలోచేరినవారందరికి ఆహ్వానం

టికి జీతము లెక్కకట్టబడి యివ్వబడుననియు అధికార్లుచెప్పిరి. పోలీసువారి కాపలా బాగా బందోబస్తుగా ఉన్నది. పోలీసు డిప్యూటీకమిషనరుగారే స్వయముగా పహారాయుచున్నారు.

పనివాండ్లు మొగపెట్టున దేనునగా:— పనివాండ్లలో కొలది మందిని మాత్రమే ఉంచుకొని మిగిలినవాండ్లను పనిలోనుండి తీసివేయు నుద్దేశముతో ఆశాలది ముందికి మాత్రమే వేతనములను హెచ్చించి మిగిలినవారికిచేయలేదు. ఇదిమాడవనియు అందరికిని హెచ్చించవలసినదనిపనివాండ్ల పట్టుదల. పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించిన పిమ్మట సమాధానము కుదురనందున ఆయాపనివాండ్లందరును తాము పనిజేయు ఆయాస్థానములలోనే పనిమాత్రము చేయక స్తంభించి కూర్చుండియుండిరి, అధికారులే వారిని బయటకు వెడలనంపిరి.

బి. జి. హార్ని మనుగారికి సన్మానము

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీ

హార్ని మనుగారికి స్వాగతపత్రము నొసంగు విషయమై ఆలోచించుటకు బుధవారం సాయంకాలము మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలుసభ జరిగినది. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది. మ్యూనిసిపలు ఘడ్డ్యలోనుండి రు 5/00 వెచ్చించి సన్మానపత్రముకొరకు వెచ్చించు విషయమై వోట్లు తీసికొనగా 10 మంది అనుకూలముగాను 7 గురుప్రతిహేతుముగాను అభ్యర్థుడుతలకొనముగాను ఉండిరి.

కాకినాడ మ్యూనిసిపాలిటీయొక్క వచ్చిపూర్తి యంత్రము జూలై 9 తేదీన నిశ్చయింపబడినది. ఆసందర్భమున ఎలెక్ట్రిక్ పవర్ హానుయొక్క కేంబుస్థాపన డాక్టరు కుబ్జురాయను ప్రధానమంత్రిగారిచే జరుపబడును.

కృష్ణవారం సాయంకాలం మ్యూనిసిపలు ఆఫీసులో హార్ని మనుగారికి స్వాగతపత్ర మొసంగబడిన పిమ్మట హార్ని మనుగారు మ్యూనిసిపాలిటీ వచ్చిపూర్తి సంస్కరణార్థమై యుపన్యసించెదరు.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ సభ

రాజమండ్రిలో 9 తేదీ మధ్యాహ్నం 3 గంటలకు ప్రారంభమైనది

40 మందిసభ్యులు హాజరు:— శ్రీ బం. ప్రకాశం పంతులు గారు అధ్యక్షతవహించిరి. సభయం దీదిగవతీర్మానములు ఆమోదించబడినవి.

1. వంగదేశ నిర్వృధితులగు నుబాఘవంద్రబోనుగారును, ఇతరులను ప్రవాసమునుండి విడిదల ఆయనందులకు సంతసించుచు వారుహాసిన త్యాగ స్థైర్యములకు వారిని ఎంతయు ప్రశంసించుచున్నారు.

2. (క) మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారు గోహతీ కాంగ్రెసు తీర్మానాభిప్రాయమునకు భిన్నముగా మంత్రిగమును త్రోవచేయుకుండుటను వర్ధింగుకమిటీవారు ఆమోదించుట సుక్రముకాదని ఈ సంఘమువారు రభిప్రాయపడుచున్నారు.

(గ) అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు కాంగ్రెసుపక్షమువారి చర్యనుగూర్చి వర్ధింగుకమిటీవారు సమాధానము తీసికొని ఆ. భా. కాం. సంఘమువారి ఎదుట పెట్టబడినదిగామాత్రమే తీర్మానించుచుండగా ఇట్లు నిర్ణయించుటకు వర్ధింగుకమిటీవారి కధికారము లేదని ఈ సంఘమువారి అభిప్రాయము.

(చ) ఆ. భా. కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు రాష్ట్రీయ కాసనసభలలోని కాంగ్రెసుపక్షములవారికి ఒసంగిన సలహా గోహతీ కాంగ్రెసు తీర్మానాభిప్రాయమునకు భిన్నమనియు పరస్పరసహకారవాద సిద్ధాంతమును కాంగ్రెసులో ప్రవేశపెట్టుటయే యనియు అని ఈ సభవారి వుద్దేశ్యము.

(ట) కావున వర్ధింగుకమిటీవారి తీర్మానమును రద్దు చేయుటకై వెంటనే జూలై నెలఖరులోగా అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమును సమావేశపరచుటకు ఆంధ్రసభ్యులెల్లరు కృషిచేయవలెనని ఈ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

19 రు అనుకూలురు, రు2వ్యతిరేకులు ఆయనందున యీ తీర్మాన మంగీకరింపబడెను.

సాగవుారు సత్యాగ్రహవిషయమై చర్చజరుగుచున్నది.

(ఒక విలేఖరుడు)

సహకారాభివృద్ధి

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూన్ 10:—సహకారాభివృద్ధి విషయమై పరిశీలనమొనర్చి నూచనలు గావింప విచారణసంఘము త్వరలో నియమింపబడుననియు సభ్యుల పేర్లు త్వరలో ప్రకటింపబడుననియు తెలియుచున్నది.

సింగారవేలుగారు ప్రాసిక్యూటు చేయబడెదరా? నగరమునందలి సమ్మెలసందర్భమున సింగారవేలుగారిని ప్రభుత్వమువారు ప్రాసిక్యూటుచేయుదురను వచంతియున్నది తెలివార్త.)

ట్రంకురోడ్లు

ప్రభుత్వమువారి విధానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఉదకమండలము, జూన్ 10:—ట్రంకురోడ్లు విషయమై ప్రభుత్వమువారు చక్కని ఏర్పాటుల గావింప ఉద్దేశించుచున్నారు. ప్రతిరోడ్డుకు ఒకసెంటరు వేసి అన్నివివరములను తెలుప బోర్డులను అచ్చటచ్చటనుంచ ప్రభుత్వమువారుద్దేశించుచున్నారు. ప్రస్తుతము అచ్చటచ్చట కొన్నిగుర్తులు మాత్రమున్నవి. ఈ కొత్తయేర్పాటువల్ల ప్రయాణికుల అన్నివివరములు సులభముగ తెలియును. (తెలివార్త.)

విద్యార్థులు - చత్వారము

కలకత్తా జూన్ 10:—కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము వారు విద్యార్థులదృష్టివిషయమై పరిశీలనమొనర్చి ఈక్రిందివివరములను ప్రకటించుచున్నారు. కళాశాలలలో నూటికి 80 మందికి దృష్టిలోప మున్నది. 17 సంవత్సరములవయస్సు రాగానే దృష్టియందు ఎక్కువలోపము కనుపట్టుచున్నది. విద్యార్థులలో మూడుపంతులమంది దంతరీగములచే బాధపడుచున్నారు.

ఘోనుస్థానిగుట్రు

టి. హెచ్. కచాలకేశను మొదలియారుగారు (దక్షిణ యిండియా ఎక్స్ ప్రెస్ కంపెనీ) యొక్క ఆసిస్టెంటు రుబాషీ యస్. వి. రామస్వామి మొదలియారుగారి స్థానే ఘోను స్థానింగు ట్రస్టువోర్డులో ట్రస్టీగా నియమింపబడిరి.

నేతపరిశ్రమ పన్నులు

శ్రీనివాసయ్యంగారి అభిప్రాయము

భారతదేశ నేతపరిశ్రమ సరకురవాణానుంకముల విచారణసంఘమువారి నూచనలను నిరాకరించుచు గవర్నమెంటువారు చేసిన తీర్మానమువిషయమై బొంబాయి మిల్లు యజమానులు చేసినయక్షేపణలలో తాముహాడ ఏకీభవించుచున్నామని శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రకటించుచున్నారు. వర్తకులగు నేత ఫ్యాక్టరీ ఖాయందులందును కాంగ్రెసులో చేరి విశేషప్రతిబహిష్కారము చేసిననేగాని మాత్రములేదు. “వ్యాపార పారిశ్రామిక, వ్యవసాయ, కార్మిక మరీ ఏ యితరవిషయక ప్రయోజనములను సాధించుటకైనను నిస్సంకయముగా సర్వకాలసర్వాపధిలందును రాజకీయాందోళనచేసిననేగాని కార్యనిధికులుగ జాలదనెడినాయుభిప్రాయమును ఇదివర కనేకమారులు వెల్లడించినాను. దానినే తిరిగి పునశ్చరణజేసి చెప్పచున్నాను. అని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పిరి. సామ్రాజ్యసభలో నాకు కలిగిన అనుభవమునబట్టి యీవిషయ మొకవిషయముగాతో ముఖలేదు.

రాయలు కమీషను

రొనాల్డుషే ప్రభువు అధ్యక్షులుగ

నియమింపబడెదరా?

కలకత్తా, జూన్ 10:—ప్రేయ్యపత్రిక లండను విలేజుకుడు ఇట్లువ్రాయుచున్నాడు:—భారతదేశసింగరముల విచారణసంఘమునకు అధ్యక్షులుగ నుండవలయునని సార్వభౌమని ప్రభుత్వమువారు రొనాల్డుషే ప్రభువుగారిని కొరవట్లు దుంధి వర్తమానము తెలియుచున్నది. బాధ్యతతో కూడిన ఈపదవికి అన్నివిధముల వీలే అర్హులని చెప్పవచ్చును. (ప్రేస్)

“ఫార్వర్డు”ను బర్తాకు రాసియకుండుట

కారణములు

కలకత్తా, జూన్ 9:- ఫార్వర్డుపత్రికను బర్తాకు రాసియ రసి వివరమును వదంతులకు బహుశః కారణముగ విమోచించుచు ఉన్న ఫార్వర్డుపత్రికయే యిట్లు తెలుపుచున్నది:— ఫిబ్రవరి 13వ తేదిన మా బర్తాజాబు అనేకేరతో చీవావారు “బ్రిటిషు ప్రభుత్వము”నియు “బ్రిటిషువారి అధికారధూర్జహం”నునియు ఫార్వర్డుపత్రిక వార్తలను ప్రకటించెను. 16 తేదిన యీవార్తలపై “వొడ్డితోవను దొంగిలించుట” అను కీర్తికరింప వ్యాఖ్యానము చేసెను. తరువాత రెండునాసములకు “వొడ్డితోవను దొంగిలించుట” అనేకేరతో ప్రకటించిన నిరాధారమైన వదంతులను పత్రిక మరియొకసారి ప్రకటించునని ఆపత్రికను బర్తాకు రాసియకుండు నుండుటకు తరువ్వకదీసికొనబడనని బెంగాల ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి ఒక జాబులో ఫార్వర్డుపత్రికకు తెలియజెసెను. దానికి ఫార్వర్డుపత్రికాసంపాదకుడు బర్తాప్రభుత్వమువారు నిష్పక్షికమైన కమిటీతో విచారణ జరిపింతురని ఫార్వర్డుపత్రికయు విలేఖరియు వదంతులలోని సత్యమును రూపుచేయుటకు సిగ్గుగా నున్నారని జాబులో జవాబు వ్రాసెను. ఈ తగాదా వయసులను తిరిగి ప్రకటింపబడిన ఆపసరము కలిగినేని పత్రికను బహిష్కరింతురేమో యను భయము లేకయే “ఫార్వర్డు” ప్రకటింపగలదు. (అ. ప్రె.)

భారతదేశమున ఆమెరికా ఫిలములు

కలకత్తా, జూన్ 10:- వేప్రసముగ్నిగారు కలకత్తా వార్త మొంటు నందు మాట్లాడుచు భారతదేశమున ఆమెరికావారి ఫిలములే ఎక్కువగ ప్రదర్శింపబడుచున్నవనిరి. ఆమెరికా ఫిలముల దుష్ఫలితములకు కలగజేయుచున్నవనిరి.

డాక్టరు యదుగోపాలముఖర్జీ

నిడునల చేయుటకు మరతులు

కలకత్తా, జూన్ 10:- ఫార్వర్డు పత్రిక యిట్లు తెలుపుచున్నది:— 1928 “వెల్లెంటైన్” అధ్యయన చేయబడిన రాజకీయ థైరీ డాక్టరు యదుగోపాలముఖర్జీగారికి వారు హిందూ నేతమును విడిచి పెట్టి అమెరికా జర్మనీ రుమ్మదేశములకు పోమనియు బ్రిటిషు వ్యతిరేకముగ ప్రచారము చేయమనియు వాగ్దానము చేసిరని స్వాతంత్ర్య మొసంగబడు నని 1926 సంచలనము మధ్యలో అధికారులు తెలియజేసిరి. యదుబాబు అక్కరలేదని నిరాకరించెను. మరల నీ సంచలనము మొట్టమొదటిలో వారు యింగ్లాండు పోవచ్చుననియు కాని తిరిగి వరియొక యుక్తరువువచ్చునని చాల కాల మున్నటనే యింగ్లాండు నెవచ్చు ననియు వారికి తెలియజేసిరి. ఇంగ్లాండుకు పోవు ఖర్చును ఆవృత్తనంధవలసినఖర్చును వాకే భరింపవలసియందునని చెప్పిరి. దీనినిగూడ యదుబాబు నిరాకరించెను. (ప్రీ. ప్రె.)

రాజకీయోద్యోగుల మహాసభ

జూలైమాసమున సిన్ధులో జరుగను కలకత్తా, జూన్ 10:- మహాసభ ప్రారంభము గానే సిన్ధుయందు రాజకీయోద్యోగుల మహాసభ యొకటి జరుగనని ప్రియుమెతుపత్రికకు సిన్ధువిలేజరి వ్రాయుచున్నాడు. హిందూదేశములోనన్న ముఖ్యమైన రాజకీయోద్యోగులందరూ యీ సభకు వత్తురు. రాజకీయశాఖకు హెడ్డుగావున ఆఫీసు లంగరిని కలుసుకొని వారిలో సర్వవిషయములను చర్చించుటకు రాజప్రతినిధి కవకాశము కలుగను. (ప్రీ. ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

1927 సం. జూన్ నెల 10-వ తేది శుక్రవారము

Table with 6 columns: Location, Max Temp, Min Temp, Humidity, Wind Speed, and Remarks. Rows include Ghatapada, Chhatrapati, etc.

వట్టు వస్త్రములు

మా శనిశాలలో వేస్తు సిల్కు కుబ్బుల కండువాలు, పెద్దపన్నాలో పొత్తుపంచలు, ఆడ కట్టుపంచలు, లక్క-శాయి ఆడ్డుపట్టు తావ్తాలు మంచి నాణ్యమయ్యి రకములు తయారు అవుతున్నవి. ధరల్కు వివరములకు వ్రాసిన పంపబడును.

కస్తూరి బ్రదర్స్ పాలగుమ్మి, రాజోలుపోపు.

కాను బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద వలంకముల లోలాకులు, గుడ్డులు, మోపులు, బంగారు మోతచెయ్యిము, మొలతాడులు. బంగారు మొలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈడినవ విలాసములకు వ్రాసుము. 4169 పోస్టోఫీసు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, తనగపాటి కోటయ్య అందు బ్రదర్స్. ది ఆంధ్రప్రదేశ్ జ్యాయలరి మాన్యుఫ్యాక్చరీంగ్ కంపెనీ. షాఫీసు: జనగాన. 1249 (3) 1597 బాంబి: 210 ప్రభుభాగ్యుల్లో ముద్రాను.

హిందూదేశము స్వశక్తివై ఆధారపడియున్నదా?

ఔను, మీరు దేశీయ పరిశ్రమములకు పోషణ నొసగినచో. ది మద్రాసు వెన్సిల్ ఫ్యాకరి 1864 పోస్టుబాక్సు నెం 86 మద్రాసు.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. శ్యాలికోటై యెడ వల దు, 3-4-0 లు. ఇందు సమస్తజనులు కుదిరే భిక్షములుచేయు యాచాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట. రు 1-కి రు. 500 కిమ్మకుగల భిక్షములు కూడ గలవు. శ్యాలికోటై యెడ వల దు. 2-0-0 24-1-1326 రు దీ పాదములు, రాయవరము. గోదావరి.

సర్కారులు:—మన పాతము సాధారణముగ నున్నది గోపాలపురంలో 0.58", విశాఖపట్నములో 0.21" మచిలీ పట్నములో 0.17". కాకినాడలో చినుకులుపడెను. మేఘములు దట్టముగ నున్నవి. ఆర్ధ్రత ఎక్కువగ మధ్యభాగములందున్నది. కాకినాడలో కగటివేడిమి 15. డిగ్రీలు ఎక్కువ గోపాలపురంలో రాత్రివేడిమి యాడు డిగ్రీలు తక్కువ. డక్కణ:—బల్లారిలో 0.77" కర్నూలులో 0.10" వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. బల్లారిలో ఆర్ధ్రత కొంచెమెక్కువ. కర్నూలు, కడపలలో పగటివేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలు బల్లారిలో రాత్రివేడిమి 3 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూటకము:—కడపలో చినుకులు పడెను. మేఘములు ఒక మోస్తరుగ నున్నవి. మద్రాసులో ఆర్ధ్రత కొంచెము తక్కువ. నెల్లూరులో 3 వర్షదాసులో 3 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి ఎక్కువ. విన్న నెల్లూరులో 105.8 డిగ్రీలు పగటివేడిమి. నెల్లూరులో 4 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడిమి ఎక్కువ కడపలో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. సర్కారులు, డక్కణలో కొంతవస్త్రము కురిసెను రాజధాని మధ్యభాగములందు వర్షించెను. మద్రాసు తీరమున ఉరుములు ఉరుముపచ్చెను. ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు, పహాను హాజీవరగాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇంపీరియల్ రికార్డులను ఢిల్లీకి

గొంపోవుట శాస్త్రమరికోశముల యిబ్బంది కలకత్తా, జూన్ 9:- ఈస్తు యిండియా కంపెనీవారి కాలమునుండి కలకత్తాలో నడిచుచున్నటువంటి ఇంపీరియల్ రికార్డులను మూలముఖ్యపట్టణ మను ఢిల్లీకి గొంపోవుచున్నార. పెన్షన్ డెడ్ల వెట్టలలో పెన్షన్ ప్రతిదినము సహారానుండి గొంపోబడుచున్నది. చరిత్రాత్మకమైన పరిశోధనలు సల్పుచున్న విద్యార్థుల కందువలన యిబ్బందికలిగినది. ప్రస్తుతము సీపాయి తిరుగుబాటుకు తరువాతి రికార్డులు వార్తబడుచున్నవి. అంతకు పూర్వపు రికార్డులు పరిశోధనవిద్యార్థుల సహాయకృమి కొంత కాలమునందు కలకత్తాలోనే యుండును. (ప్రీ. ప్రె.)

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

సామంతము

అను, 8:—ఈ నెల 4 వ తేదీన మా గ్రామమందలి హిందూధర్మోదయవారిచే 'రామదాసు' నాటకము కడునిపుణముగ బ్రదర్శింపబడెను. ఆంధ్రదేశమందలి ప్రసిద్ధనటులలో మోక్షగుడు, ప్రసిద్ధపట్టణములలో నాటకకళాభిమానులచే పెక్కు స్థావరత్వతత్కములను, ప్రశంసాపత్రములను పొందినవాడను. శ్రీనరాయణదాసు, నాట్యభూషణమున్నగు బిరుదాంకితులు వరుశ్రీ. డి. వి. యల్. నరసింహారావుగారు రామదాసు పాత్రము నత్యద్భుతముగ నభినయించిరి. ముఖ్యముగ వారి జైలు దృశ్యము ప్రత్యేక ప్రశంసకు తగి శ్రీ రాఘవాచార్యులగారిని స్మరింపజేయుచున్నది. వారికరుణమునకు కంటతడి పెట్టనివాడను, భక్తికి పరమగుణివాడను నాటిప్రేక్షకులలో నుండువారును. ఆ సమయమున తమిళగ్రామ శ్రీ శేణుగోపాల శైలబ్రహ్మ వారి నరసింహారావుగారికి సువర్ణఫుటా కంకణము మోపి తమ నాట్యకళాభిమానమును వెల్లడించిరి.

అగ్నిభయం

ఈ పట్టణ పరిసర గ్రామములందు అగ్నిప్రమాదముల సూక్ష్మ విషాదవార్తలు తరచు వివృతమవుచున్నవి. ఇటీవలనె, మెల్లపరగడ గ్రామమునకు చెందిన పంచముల గృహములను అగ్నిదేవుడు ఆహుతిగాగొనెను. నుమారు రెండు వందల మటుండుములు నిలవనీడలేక అల్లాడుచున్నారు. ఇట్టి నిరుపేద, నిస్సహాయ మటుంబులకు మా తాలూకా బోర్డువారు తగిన సహాయ మొనర్చుకొందున్నారు.

తాలూకాబోర్డు

మా తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడవారికి ఎన్నికలు సమాపించుచున్నవి. జస్టిస్, స్వరాజ్యపక్షములకు తీవ్రసంఘర్షణ ప్రారంభమైంది. ఇరుపక్షములవారును ముగితుల నాశ్రయించి నియామకములను కొన్నింటిని సంపాదించుకొనిరి. మొదటిసర్వాయము, పశ్చిమ సంఖ్య 18 వరకు పోచ్చింపబడెను. అప్పటికి యిరుపక్షములవారును సమానబలవంతులుగా నుండిరి. పర్యాయతీన స్వరాజ్యపక్షమువారు మరి రెండు స్థానములను దెచ్చుకొనిరి. అంతటితో స్వరాజ్యపక్షమువారు తప్పక అధికారము చేతు వచ్చెదరని ప్రజలు తలంచుచుండిరి. ఇంతలో జస్టిస్ పక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమువారి అనుగ్రహముచే నియామకము ముగించిన ఒక సభ్యుని తమపక్షమునకు తీర్పుకొనినటుల తెలియుచున్నది. ఇది రూఢియగుచో, స్వరాజ్యపక్షవిజయము ఘోషింపబడుననుచు ఎడమిచ్చుచున్నది.

జిల్లాబోర్డు

మిర్జాపూర్ సభ్యుని పరాజితునిజేయు నుద్దేశ్యముతో కావనపేట అభ్యర్థిగా నిలబడిన శ్రీయత అడ్వకేట్ గోపాల కృష్ణయ్య చాచరిగారు, పైబోర్డు అధ్యక్షుడవారి ఎన్నికల సంక్షయము మిర్జాపూర్ జమీందారుగారిలో కలిసి పనిచేయుచున్నట్లు ఆశూఢిక తెలియుచున్నది.

శ్రీలక్ష్మీవ్రతకథలు
౧౨ భాగములు
బాలికలు, యువకులు, వృద్ధులు
విత్తము నాచుకొను 64 వాములు
భాగము 1 కి నెల ౧060 లు
గ్రంథకర్త
బాలాంత్రపు వేంకటరావు,
విశాఖపట్నము, గోదావరిజిల్లా

సంతాపము   **ఉచితము**
జాడచరమయిన మాక్యాలంధరుని వ్రాసినవారికి పంపుదుము.
పూర్వ చంద్రోదయం   3357
చుంగారుతో చేయబడినది, బలహీనుల పాలిటి సంతివి, మేహము, క్షయ, పాండు, శుక్లసప్తము, పురాణజ్వరము, చిక్కాక, నిశ్చింత మొదలగువాటిని హరించి బలమును వీర్యవృద్ధిని కలిగించు ఔషధరత్నము, తులం 1. రూ 12-0-0. 20 మాత్రల సీసా రూ 2-8-0. వి. పి. ఖర్చు 6 ఆ. షి. పి. పి. అందుకో ఆయుర్వేదసమాజం, చెరేదేవి, నెల్లూరుజిల్లా

జనరంజకత్వమునకు రహస్యము.

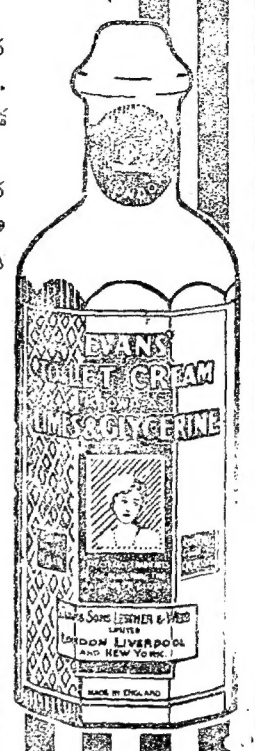
ఇవాన్సు లైమ్స్ అందు గిల్లెస్ సరైన అంతవిస్తారముగా వాడబడ చుండుట కొక కారణముండవలెను.

ఇవాన్సు లైమ్స్ అందు గిల్లెస్ సరైన వెండ్రుకలను శుభ్రపరచి, కుదుళ్లకు మంచిసత్వము గలిగించుటయే కారణము. చుండును హాతమొనర్చి, సాధారణమైన టూనింగుగా కూడ పనిచేయుచున్నది.

మీ రిదివరలో ఇవాన్సు లైమ్స్ గిల్లెస్ సరైన వాడకుండిన నేడే ఒకబుడిని ఉపయోగించి చూడుడు అయితే అది అప్పట్లమైనదా యని తెలుసుకొనుము. ఎటువైపుండిన అది అప్పట్లమైనదని మీరు తెలుసుకొనగలరు.

Evans

లైమ్స్ అందు గిల్లెస్ సరైన ముఖ్యమైపులందరి యొద్దను, స్థావరములను విక్రయించబడుచున్నది.

ఇవాన్సు సన్స్ లెక్కర్ అందు వెల్ లిమిటెడ్.
లివరపూల్ అందు లండను,
ట్రావెలింగ్ రిప్రజెంటే టివ్ యాఫ్. డబ్లియు. చీఫ్ మేజ్.
పోస్టుచాక్సు నెంబరు 313, బొంబాయి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ప్రాచ్య విద్యద్విరుద పరిశోధనములు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున మొన్న జరిగిన పరీక్షలలో విద్యార్థి (బి) శిరోమణి పరీక్షల ఫలితములు తృప్తికరముగ తేవనియు వారికి ముఖ్య సెక్షెంబరు మాసమున తక్కినవారితో బాటు పరీక్షలు జరుపవలయుననియు రెండు మూడుమారు లాంధ్రపత్రికలో నొకరు వ్రాసియున్నారు. కాని నేనును గంటూరు సెంటరులో పరీక్షకుపోజరై తప్పినవారిలో నొకడ నగుటచేతను నట్టివారి కేమాత్రము జ్ఞానమున్నదో తెలిసినవాడ నగుటచేతను (బి) విద్యార్థి పరిశోధనములు తృప్తికరముగనే యున్నవనియు నిందు విశ్వవిద్యాలయమువారి దోషమేమియు లేదనియు వ్రాయ సాహసించుచున్నవాడ. ఈ పరీక్షకు పోదలచినవారు నాలుగు ప్రశ్నపత్రములకు సమాధానము వ్రాయవలసియుండురు. ఇందు మూడు తెలుగునను నాలవది సంస్కృతమున నుండును. ప్రాథమ్యాకరణాది ప్రాథమ్యాకరణ గ్రంథములలో సంపూర్ణ జ్ఞానమున్నగాని మొదటి తెలుగు ప్రశ్నా పత్రములకు సమాధానమువ్రాయుట కష్టము. ఈ పరీక్షకువచ్చు వారందఱు ప్రైవేటుగా జదివినవారేకాని కళాశాలలో నుపాధ్యాయులవద్ద జదివినవారు కారు. అట్లుపాధ్యాయులవద్ద జదివినగాని పాఠ్యపుస్తకములలో గొన్నిటి కర్థ మేగాదమట యంద టికి దెలిసినదే. మఱియు, విద్యార్థి (బి) శిరోమణి పరీక్షలకు ప్రవేశపరీక్షయున్నట్లు దీనికి ప్రవేశపరీక్ష లేదు. అట్లు ప్రవేశ పరీక్ష లేకపోవుటచే దెనుగున నేమాత్రము జ్ఞానములేక సామ్రాజ్య మను పదమును సాంప్రాజ్య మని వ్రాయువారుగూడ బరీక్షకువచ్చుట కవకాశముగలదు. ఇంత యెందులకు! ఒక యె లిమెంటరీ పాఠశాలలోపాధ్యాయుడు పరీక్షకు దరఖాస్తుకట్టి పరీక్షకై గంటూరునకువచ్చి " ఇంతంత పెద్దపుస్తకా లిన్ని పున్నవని నే ననుకోలేదు. మొదట తెలిసియుంటే దరఖాస్తుకట్టు కుండెడివాడనే " అని నాతో నుడివియున్నాడు. ఇట్టివారందఱు పరీక్షకువచ్చిన పాపము విశ్వవిద్యాలయమునా రేమి చేయగలరు? ఇట్టివారి నందఱిని పాస్సుచేసిన నాపరీక్షకేమైన విలువ యుండునా? కావున ఫలితములు తృప్తికరముగా లేకుండుట విశ్వవిద్యాలయమువారి దోషముగాదనియు అభ్యర్థులు పలువు రనర్హులగుటవలననే యనియు నాయుద్దేశము. అనర్హులవచ్చు చుండుటచేతనే 1928-వ సంవత్సరమునంకి ప్రవేశపరీక్షయం

దుత్తీర్ణులు కానివారీపక్షకు. రా పీలు లేదని విశ్వవిద్యాలయము వారు మొన్ననే ప్రకటించియున్నారు.

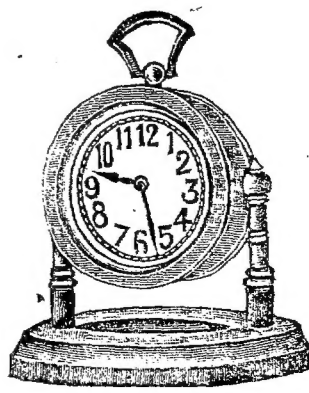
యథార్థవాది.

‘యుగంధర’ పత్రిక

తెలుగు వారపత్రిక. రాగల ఆదివారము (12-6-27) నుండి బయలుదేరును. నిష్పక్షపాతముగ రాజకీయాది విషయముల జర్పింప నుద్దేశించినది. పౌరుల తోడ్పాటు ఎక్కుడుగ నున్నదని తెలియుచున్నది. మహారాజశ్రీ కందుకూరు అంబికానాథ వరప్రసాదరావు పంతులుగారు ఈ పత్రికా సాహసము. శ్రీయుత మున్యంగి లక్ష్మీనరసింహశర్మగారు హితకారిణిపత్రికాసంపాదకులు దేశమునకు జిరపరిచితులు. ఈ ‘యుగంధర, సంపాదకత్వమును వహించిరి. దేశమందలి ప్రస్తుత పరిస్థితులలో నేపక్షమునకు జెందని ఇట్టి పత్రిక అత్యంతవసరము. పత్రికాస్వభావము చవిగొన్నపుడు తెలియగలదు. ఆంధ్రదేశాభిమానులను, పత్రికానిర్వాహకాది సంపాదకులును ఈ మా ఏలూరు పౌరులపత్రికా ప్రకటనోద్యమమునకు సహకారులగుదురగాత మని కోరుచున్నాను.

గుండు వెంకటకృష్ణమూర్తి

ధరస్వల్పము!   (334)   ఆధిక లాభము!
పోలీసు మహాగనీ స్టాండు టేబిల్ క్లాకులు
(లేక) గడియారములు
ధర 1-కి రూ 2-12-0 మాత్రమే?

ఈ టేబిల్ క్లాకులు పోలీసు మహాగనీ స్టాండు యందు వూగుచుండును. స్టాండు తెలుపు లేక నిల్వరంగులలోను వున్నవి. ఇట్టి గడియారములు ఇంత వరకు ఎవరున్న రప్పించి వుండలేదు. లోక ప్రసిద్ధిచేయుటకు మేము క్రొత్తగా రప్పించి మిక్కిలి తక్కువధరకు విక్రయించెదము. ఒక్కడానిని కొని ఆనందింపుడు.

కె. ఎన్. రాధాక్రిష్ణ బ్రదర్స్
109, చైనాబజారురోడ్, మృదాన్

తెన్నైలు టారిఫ్ బోర్డు వారి సూచనలు

జపాను యంత్రాలయాధికారుల అభిప్రాయములు
బొంబాయి, జూన్ 9:—టారిఫ్ బోర్డు వారి సూచనలు జపాను యంత్రాలయాధికారులకు తృప్తికరముగనున్నవి. కాని జపానునందలి కార్మికపరిస్థితులను గురించి వారు వ్రాసిన వ్యాఖ్యానములను జపానువర్తకులు ఖండించుచున్నారు. భారత దేశమునందుకన్న జపానునందే కార్మికపరిస్థితులు చక్కగా నున్నవిని వారి అభిప్రాయము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వైఖరి మీరల వ్యాఖ్యానమును నున్నదని వారు చెప్పుచున్నారు. లంకామైగు వర్తకులతో ననుసరించి దీనిమతి గుంకమును పాల్పింపవలయునని టారిఫ్ బోర్డు వారు సూచించిరి గాని ధర్మమును గుర్రెరి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సూచనను అంగీకరింప లేదని ఒక జపానువర్తకుడు తెలిపెను.

బొంబాయి వర్తకుల వైఖరి

తెన్నైలు టారిఫ్ బోర్డు వారి సూచనలను ప్రభుత్వము వారు నిరాకరించినందులకు బొంబాయి నుంచి మిల్లులు జపాను లు అసంతృప్తి కనుపరచుచున్నారు. ఈ సందర్భమున బలవంతముగా ప్రజాభిప్రాయమును కలగజేయు ఉద్దేశించుచున్నారు. మొన్నటిదినము జరిగిన యజమానుల సభుపు సభలో ఈవిషయమై దేశమునందు గొప్ప పంచారము సోపి ప్రభుత్వమువారు తమ ఉత్తరవులను సమహరించుకొనునట్లు చేయవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. ఇందుల కొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను.

మరియొక అన్యాయము

కాపిటలు పత్రికయందు డిబ్బరు అను నామాంతరముతో ఒక రీట్లు వ్రాయుచున్నారు:—విదేశీయుల లాభముకొరకు మరియొక అన్యాయము గావించబడినది. భారత సేత్రపత్రిక మకు సందర్భము మొదలు అవసరమును సూచనను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించి ఈ సందర్భమున లంకామైగువారు జపానువారు విజయము గాంచిరి. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

దిమద్రాసు అందు సదరక్ష మరాటా రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

విల్లి వాకము సమీపమునందున్న పాడియందు 11-6-27 తేది వ్యవభవాహన ఉత్సవము జరుగును.

పై ఉత్సవమునకు పో నుద్దేశించిన ప్రయాణీకుల సౌకర్యార్థము ప్రత్యేక బండ్లు మద్రాసు నుండి విల్లి వాకమునకు, మరియు విల్లి వాకము నుండి మద్రాసుకు ఈ దినము తెలుపబడిన కాలపరిమిత ప్రకారము పోవును.

శనివారము 11-6-27 తేదిన

	గం. ని.
మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట	రాత్రి 9-15
బేసిక్ బ్రెడ్స్ చేరుట	" 9-22
బేసిక్ బ్రెడ్స్ నుండి బయలుదేరుట	9-24
పెరంబూరు చేరుట	9-30
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	9-32
విల్లి వాకము చేరుట	9-38

ఆదివారము 12-6-27 తేది తిరిగివచ్చు

స్పెషల్ కాలపరిమితి

	పగలు
విల్లి వాకము నుండి బయలుదేరుట	10-40
పెరంబూరు చేరుట	" 10-46
పెరంబూరు నుండి బయలుదేరుట	" 10-48
బేసిక్ బ్రెడ్స్ చేరుట	" 10-53
బేసిక్ బ్రెడ్స్ నుండి బయలుదేరుట	" 11-2
మద్రాసు చేరుట	" 11-10

జనరల్ ట్రాఫిక్ } హెచ్. డి. సిక్లెర్, }
మేనేజరు ఆఫీసు, } ఆర్టింగు జనరల్,
మద్రాసు 7-6-27 } ట్రావిక్ మేనేజరు.

డిల్లీ బక్రీదు పండుగ

శాంతి ప్రయత్నములు

ఢిల్లీ, జూన్ 9:—బక్రీదు పండుగ సమయమున హిందూ మహమ్మదీయులకు సంఘర్షణలు జరుగకుండ శాంతిని సృష్టించుటకు హాకీం అజ్మత్ ఖాన్ గారిని పంపి యేర్పాటు చేయబడిన రాజీసంఘమువారు చేసిన ప్రయత్నములవలనను అధికారులు తీసుకున్న జాగ్రత్తలను బక్రీదు పండుగ శాంతముగానే వెళ్లి పోవునని తోచుచున్నది. రాజీసంఘసభ్యులు నిన్నటి దినమున నాలుగు గంటలసేపు చర్చించి గోడనోటినుల ద్వారాను కరపత్రముల ద్వారాను, స్వయం సంభాషణలవలనను వలంతుల సహాయములను శాంతి నెలకొల్పుటకు ప్రచారము పలుపవలె నని తీర్మానించిరి. సంఘక్షేమము నాలోచించి అనవసరమైన వ్రాసెలు వ్రాయకుడని దేశీయ భాషాపత్రికలను పీరు కోరుచున్నారు. మరికొన్ని చిన్న చిన్న రాజీసంఘముల నవ్వటచ్చుట సామింపవలెనని పీరు నిశ్చయించిరి.

గంగానక్షత్రపండుగ శాంతముగానే జరిగి పోయినది.

పోలీసువారు ఖర్లాంకు కొక్కరు చొప్పున పట్టామం దన్నీ చోట్లను నిలువబెట్టబడిరి. సందులు గొందులలో గూఢపోలీసువారు కాపలా గాయుచున్నారు. నేటినుండి మిలిటరీ రక్షణను ఆపాయకరమున ప్రదేశములలో నెల్ల పెద్ద పెద్ద సీరంగులను యేర్పాటు చేయవచ్చును.

హిందువుల యిక్కట్లు

ఢిల్లీ, జూన్ 9:—గాలీబత్ నావాబ్ లోనున్న హిందువులు బలియివ్వబడుటకు గొంపోబడు గోవులను తమపిల్లలగుండా తీసుకొనిపోవలసినదని డిప్యూటీ కమిషనరుతో చెప్పుకొనగా, డిప్యూటీ కమిషనరు రేమియునమ్ముకముగా మాట్లాడకపోవుటచేత తాము కాపురముండు ప్రదేశములను వదలి పట్టణములో మరియొకతావునకు బోయిరి. అందువలన హిందువులలో కొందరు ప్రమాఖులు రాజప్రతినిధితో చెప్పుకొనుటకు సిగ్గును బోయిరి తెలియుచున్నది. హిందువుల ప్రార్థన లాలకింపబడకపోయినట్లయిన ఖాసీ బేలీ, గాలీబత్ నావాబ్ లో సహా ముఖ్యమైన బజారులలో తని ఆదివారములలో వారతాళము జరుపబడును. లాహోరు నుండి మిలిటరీ సహాయమును రప్పించుచున్నారు.

(ఫ్రీ ప్రెస్.)

గోవధ నిషేధింపబడుట

పట్టుకోవాలి జూన్ 9:—మహమ్మదీయులు మసీదులయందుగాని, ఇండ్లయందుగాని బక్రీదు పండుగ సందర్భమున గోవులను వధింపబడదని 144 సెక్షను ననుసరించి ఉత్తరువు లాసరిరి. (ఆ. ప్రె.)

సాదిండియన్ రైల్వే లాకౌటు

పనివారలందరును ఒక్కసారిగా రాకుండుటయే

కారణము

తిరుచినాపల్లి, జూన్ 9:—ఒకరికి అంత్యక్రియలు జరుగుచుండ మానుటకు పోయియుండి పనివారందరును ఒక్కసారిగా రాకుండుటచేత సేడు గోల్డెన్ రాకువద్ద వాగనుపావులలో సాదిండియన్ రైల్వే యేజెంటు లాకౌటును ప్రకటించెను. మానుకొన్నవారిలో కొంతమంది ప్రతినిధులు నేటి మధ్యాహ్నమున ఏజెంటును కలుసుకొనిరి. నూటికి 10 మందిమాత్రమే అంత్యక్రియలు జరుగుచున్నప్పుడు పోవచ్చునని తెలుపుచున్న నిబంధన ప్రకారము నడదుకొనవలెననియు లేకున్న శిక్షించెదననియు ఏజెంటు పట్టుబట్టెను. ఆనాడు రానందుకు లేబరు కమిషనరు ఒడంబడికలో గ్రాంటు చేయబడిన ప్రివిలేజీ సెలవులో మాడుదినములు పోయినట్లుగా తలంచవలసినదని పనివాండ్లు కోరిరి. కాని ఆక్టా ప్రకారము ఒక్కసారిగా నితరులందరి రాకుండుటకు పిలువలేదని ఏజెంటు తెలిపెను. (ఫ్రీ ప్రెస్.)

కలకత్తా, జూన్ 9:—తన భార్యతో సంబంధముండ నని డిప్రజాగారు మల్లిక్కుగారిపై కొన్ని సెలలు క్రింద ఒక కేసు తెచ్చెను. కాని మాజిస్ట్రేటు నిందితుని విడుదలచేసెను. మనస్సునందు క్రోధముపెట్టుకొని కోర్టునుండి తన భార్య వచ్చుచుండ డిప్రజాగారు ఆమెను సాడిదిచంప యత్నించెను. కాని చుట్టుప్రక్కల నున్నవారు ఆమెను రక్షించిరి. పోలీసువారు డిప్రజాగారిని పట్టుకొనిరి.

చెన్నై పరి బజారు ధరలు

1927-వ సం॥ జూన్ నెల 10 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దని చూలు బా 1-కి	రు 129	పందలు	150	వరకు
బియ్యముబస్తాలు				
కునుమ తెనాలివి ,, వ 42 కలవి	రు 14 0 0		15 0 0	
నెల్లూరివి ,, డిబ్బో	,, 15 8 0		16 0 0	
డిల్లీ ,, డిబ్బో	,, 16 4 0		17 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 9 10 0		10 0 0	
నువ్వులు ,,	,, 22 0 0		25 0 0	

2. ధాన్యముపప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0		18 0 0
సెనగలు ,, డిబ్బో	,, 14 0 0		15 0 0
పెసలు ,, డిబ్బో	,, 16 0 0		18 0 0
మినుములు ,, డిబ్బో	,, 17 0 0		19 0 0
ఉలము ,, ర 195	,, 14 0 0		14 4 0

3. నూనెనస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	,, 158 0 0		158 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 14 0 0		25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగపప్పుబా 1-కి,	54 0 0		56 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	,, 50 0 0		52 0 0
వేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 128 మిమెక్ నూనె 125 రి 0			
ఆముదము బా 1-కి	,, 116 0 0		117 0 0

4. చిల్ల రవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	,, 77 0 0		78 0 0
కూరపసుపు ,,	45 0 0		50 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	120 0 0		125 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	రు 40, 48		
కాశహస్తాపాయకట్టు	,,		50, 50
బెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0		60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 0 0		56 0 0

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,, 80 0 0		
చదరం	,, 26 0 0		29 0 0
రవుండు	,, 25 0 0		29 0 0

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం యా	,,	8 14 0
నెం 6 బెన్ని ధర	,,	8 14 0
నెం 24 ,, లాకి	,,	6 0 0
నెం 60 ,, కారం బెన్ని	,,	9 0 0
నెం 40 ,,	,,	10 0 0
నెం 44 ,,	,,	5 8 0
నెం 20 1/2 న్యూకాటెక్	,,	6 4 0
నెం 12 1/2 చాక్	,,	5 8 0
నెం 16 1/2 ,,	,,	5 12 0
నెం 20 1/2 కాపురబీ	,,	6 8 0
నెం 40 జమ్మరు	,,	3 14 0
నెం 44 సాండో	,,	5 0 0
నెం 4 బెన్ని	,,	8 10 0

7. దూది.

బోండావెస్తు బాదన 1-కి	రు 300 0 0		
పల్నాడుదూది ,,	,, 145 0 0		

8. లోహములు.

వెండి 100 తులంగు	,, 60 4 0		రు 60 6 0
బంగారు, తులము 1-కి	,, 21 0 0		21 2 0
సవరము 1-కి			18 10 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 285 0 0		240
రాగి బా 1-కి	,, 257 0 0		260

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూరముతో పండ్లమోములవలన చిగుళ్లు గట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటనువల్లంబు లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనంబో, బొంబాయి - మదరాసు

తిరుత్తని తాలూకావార్తలు.

(స్వకీయ విలేఖరి)

అగ్నిప్రమాదములు

జూన్ 7:- ఈ తిరుత్తని తాలూకాలో ప్రతిదిన మే మోయొక గ్రామము తగులబడిపోయినట్లు వార్తలు వివరములు చేయవచ్చువి. ఈమందు వేసవిలో, వర్షాభావముచే పాళిపంటలు లేని యాదుర్నిత్యపుకాలములో, కొంపలతగులబడిపోయి, యీ తాలూకాలో అనేక గ్రామాదులవా రల్లాడుచున్నారు. సుమా కొండకుముడినములక్రితము మంగలము మజరా వేంకటపతి వ గ్రామంబు ఖండగ్రయగుగ్రామముపూర్తిగాదగ్గమై వేలకొలదిగ చచ్చియును కలిగించియుండెను. మొన్నను శ్రీరామాపురము, లోండరామపురామును రెండుగ్రామములు తగులబడి భస్మమై కైతొంగమునకు అపరిమితముగ నష్టమునకలిగించుటయ గాక, యాయెండలలో నీలువనీడలేకజేసి చైచినది. నిప్పుబెట్టకనే, ఓండచెట్లకే గ్రామములు తగులబడునట్లు సూర్యభగవానుడు మండుచున్నాడు. ఈ దుర్మర కష్టములను మాలిరుత్తని తాలూకా ప్రాప్తయింతులవారగు తిరుపతి మహాంతువారు గమనించి, రైతులయందభిమాన ముంచి, భారతీయలబాధచే క్రుంగిపో ప్రచుండువారి వ్యసనములచిత్రించి యీ జూన్ మాసపు తీర్థ వహుళ్లను రిమిషన్ యిప్పించియు కాలిపోయిన గ్రామాదుల చారికి కలపసామగ్రుల నిచ్చియు రక్షించు బాధ్యత వహించవల యునని ప్రార్థన.

వసంతోత్సవము

తిరుత్తని శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యస్వామివారికి గత సంవత్సర ములవలె నీవారును, గతవారమున వసంతోత్సవము లతి జైద్రముగా జరిగినవి.

నాటక ప్రదర్శనము

చిత్తూరు శ్రీరామవిలాసభవనం గతవారమున తిరు త్తనియందలి గోరీధియేటరునకు "రామదాసు" అను నాటక మును మిగుల రసవంతముగ నాంధ్రభాషను బ్రదర్శించిరి. నాట కమండలి పాత్రధారులందరును ఔచిత్యభంగమున నది లేక తమ తమ పాత్రములను చక్కగపోషించి గౌరవమును బొంది యుపాదిరి.

తాలూకా బోర్డు

ఈ యూరియందుగల కార్యేటిసగరం తాలూకాబోర్డు పరిపాలనను ప్రజానుకూలముగ మంచిపద్ధతులపై తృప్తిరముగ పొందింపబడుచున్నదిగాని, బోర్డునకు నామినేషన్ సభ్యులను మాత్రము నియోగించి జనరల్ ఎలక్షను జరుగక కాలవిలంబన ముండుచున్నదిగాన బోర్డు అధ్యక్షులీవిషయమును గమనించి త్వర గా ఎన్నికలుజరిపిన యుత్తముగానుండును.

హిందీప్రచారము - బెజవాడ.

ఈపురమున 9-6-27 లేది నుండి యీ క్రిందవివరించిన ప్రకారం ఆయాస్థలములలో నాయా సమయములందును హిం దీ ఎల్లరకు ప్రారంభమునుండి యుచితముగ నేర్పబడును. కావు న అభిమానులెల్లరు అచ్చటికివచ్చేసి భావనభ్యసించునను. ఆసమ యములలో నటకు రాజాలనివారలు గవర్నరుపేటలో ఈదుపు కంటి వెంకటప్పయ్యగారి మేడపల్ల దాబాలోనుండు ఆంధ్ర హిందీప్రచార కార్యాలయమునకు విసమయమునందైననువచ్చి నేర్చుకొనవచ్చును.

ఉపయం 7-30 నుండి 9 వరకు

రామమోహన రైబరీ గవర్నరుపేట.

మధ్యాహ్నం 12½ నుండి 2 వరకు

ఖాదీభాండార్ బజారుపేటి గవర్నరుపేట.

ఉయంతం ౪½ నుండి 7 వరకు

శ్రీ భువరాంబా మల్లేశ్వరాంధ్ర గ్రంథాలయము టవుక

(హిందీ ప్రచారకుడు.)

పాండురంగప్రతిష్ఠ - తుని

నిపురమున తాండవనదితీరమున శ్రీపాండురంగ స్వామివారివేల గూపాలాట ఖర్చుతో శ్రీలేటు తూము తూర్పు రామస్వామివెట్టిగా రాలయప్రతిష్ఠ నేర్పాటుచేసి స్వస్థులగుకాగా వారిభార్యయగు లక్ష్మీవరసమ్మగారు దానిని లాత్రి చేసి ఆలయప్రతిష్ఠ 19-6-27 న ఉపయం 11 గం|| కు జరుపుటకు ఏర్పాటుచేసినారు. అందుకు సహాయము చేయు నుద్దేశించువారు శ్రీ పాండురంగ దేవస్థానం కమిటీవా రైక తెలియజేసినయెడల వారు దానిని స్వామికి సమర్పింతురు. గుంటూరు శీతారామదీక్షితులు.

కదిరి

(స్వకీయవిలేఖరి)

పోస్టల్ టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు ఆవశ్యకత.

జూన్ 7:- మా గ్రామము తాలూకా పట్టణము. కొంచె మిరుమిరుగు మునిసిపాలిటీ కాదగినంత జనసంఖ్య గలదు. సర్వవిషయములందును రానురాను దినదినాభివృద్ధి జెందుచున్నది. టవున్ క్వటర్లలోనే మునిసిపాలిటీ కాగలదను నాశయముగలదు. తాలూకానగరమున కుండవలసిన ఆఫీసు లును, బిక్కు మునిసిఫికోర్టుతప్ప నితర డిపార్టుమెంటులకు సంబంధించిన ఆఫీసు లు ను గలవు. స్వదేశ, విదేశ కంపె నీయను ఫ్యాక్టరీలును చాలినన్ని గలవు. వర్తక వాణిజ్యములకు ప్రసిద్ధి కెక్కినది. గొప్పవ్యాపారస్థలము. పురాణచారిత్రకసు ప్రసిద్ధదేవాలయముండుటచే యాత్రాస్థలముగనున్నది. జిల్లాకోర్టు తో నేమి, వ్యాపారాది యితర విధముల రాజధానుల ముఖ్య పట్టణములతోనేమి, అనుదినము ఎంతయో వ్యవహారసంబంధ ము ప్రజలకుగలదు. రైల్వే స్టేషన్ టవున్ కు సమీపముననే యున్నను, పోస్టులు సౌకర్యమున్నను టెలిగ్రాములు మాత్రము పంపుటకు బొత్తుగ సౌకర్యము లేదు. రైల్వే టెలిగ్రాముతో పని జరుపుకొనట దుస్సరముగ నున్నది. రైల్వేవారిపిలువబట్టి వారి దయాదాక్షిణ్యములకు లోను గావలసియుండును. టెలి గ్రాములు పంపుటలో నేమి, బదులువచ్చుటలోనేమి, కొన్ని సమయములందు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకంటె ఆలస్యము జరు గుటకూడ గలదు. అదియుగాక వార్తపై ఆధారపడి ఆక్రయించి అభిమానము సంపాదించవలసినవచ్చును. పోస్టులు టెలిగ్రాఫ్ అధి కారులతో, యిందునుగూర్చి, నిర్మించవలసినదిగ ప్రయత్నము లుగూడ జరిగినవి. త్వరలో తంత్రికార్యాలయము నిర్మించు యేర్పాట్లుచేయబడునట్లును వుత్తరువుయిచ్చునట్లును తెలుపబడి నట్లు తెలియుచున్నది. కాని, యంతవరకు ఎట్టి ప్రయత్న పర్యవసానముగాని యున్నట్లు తోచుటలేదు. ప్రత్యేకముగ టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసులేనిది ప్రజలకు ఎంతయిబ్బందయో వ్రాయ నవసరములేదు. తదధికారులే యూహించవచ్చును. టవున్ లో నే ప్రస్తుతము పోస్టాఫీసునందే యుండుటకును, నిర్మించుటకు దూరముగను, వ్యయకరముగ నుండుటయేకాక సంవత్సరమున కొకతూరి రిఫోర్మేషన్ సమయమునందు టెలిగ్రాఫ్ పోస్టులు తీసి వేయవలసినవచ్చును. లేదా భూమిలోనుండినిర్మించుటవలన వ్యయ కరముగ నుండును. ఇదియే యంతవరకు ఏర్పాటు చేయబడకుం డుటకు కారణముగ నుండియుండవచ్చును. టవున్ కును రైల్వే స్టేషన్ కును మధ్య ఈరికిసమీపముగనే పోస్టాఫీసుమార్చిచ్చు టనే టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసునుంచిన నెంతయోగ్రామ తాలూకా ప్రజలకు సౌకర్యముగను మేలగును నుండును. ప్రభుత్వకోశము నకు నష్టముగాని దుబారావ్యయముగాని అగుటలేదు. ప్రజలకు గల ప్రస్తుత యిబ్బంది తొలగి సౌకర్యముయేర్పడి సహాయ కారిగ నుండగలదు. ఇందునుగూర్చి పోస్టులు అధికారులను టెలిగ్రాఫ్ జనరల్ నూపరిండెంటుగారును ప్రజలయిబ్బందిని గమనించి క్రోధపించి సాధ్యమైనంత శీఘ్రములో టెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు నిర్మించువుత్తరువునయచేసి తాలూకా ప్రజలకృతజ్ఞతా మన్ననలకు పాత్రులుక గలందులకు సవిషయముగ అధికారులను వేడుచున్నాను.

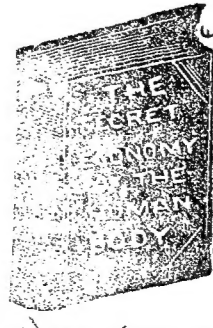
ఇప్పుడే నాల్గవకూర్పు తయారైనది! త్వరపడుడు!!

అనేకవివరములైన క్రొత్తక్రొత్త చిత్రములు ఈ కూర్పులో చేర్చబడియున్నవి. త్వరపడుడు!!

శరీర మర్మ శాస్త్రము

చదువ చదువ సంతోషించెదరు! నీకు కావలసినదియు నీవు చూడవలసినదియు చాలరోజులు వెదకిన శాస్త్రమిదియే!!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తిహస్త్య శాస్త్రము ఇదివరకు ఎవరివల్లన బహిరంగముగా ప్రచురింపబడలేదు. దీని లో శ్రీ, పురుషలక్షణములు, నారి యొక్క అవయవముల విలక్షణములు, శృంగార రహస్యములును, మొగ, అడ అను శకు ఉత్పత్తి వివరములు ను, పూర్వము మహాముఖులు మర్మ ముగా వ్రాసివెట్టిన పుస్తకమును చక్కగా ఈ ముద్రాశాలములతో ముద్రించి యున్నాము. ఈ పుస్తకము ధ. వి. ఖర్చు 7 అణాలు. 2289 1287 ఎం. ఎస్. నరసరావు అందు కంపెనీ, ఇం. కె. లి. ముద్రాశాల, పానాలూరుపేట పోస్టు ముద్రాన.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

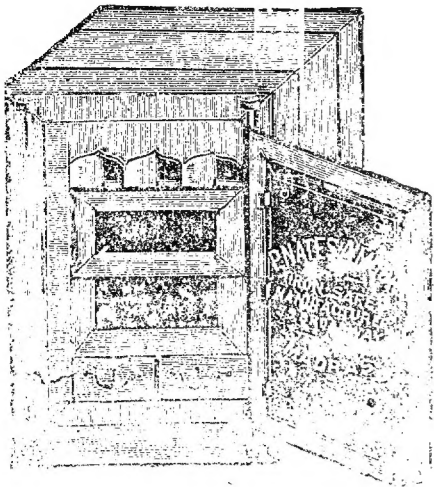
(10-6-27)

నీమజవుళి దినుసులు
ఇరువది గజములు పీస్ ధరలు ర. అ. పై
కారికమ్ములు 22 X 22 ముంగిసమార్పు (బి) 8-10 8-9-0
" సరాసరిరకము 7-7, 7-9-0
కారికమ్ములు 22 X 22 "మోటారు సైకిలు" (బి) రు 8-0-0
" సరాసరిరకము (20 X 20) రు 7-0-0
కారికమ్ములు 22 X 22 వేరురకములు (బి) రు 8-0-0
" సరాసరిరకములు రు 7-0-0
తెలుపు మల్లు 1708 (సెట్) రు 12-0-0 గ్లాస్ గో 9000 (సెట్) రు 12-4-0; 1702 రు 10-3-0 ఎత్. ఎత్.
78, 8-0-0 ఇ. సి. 78 రు 8-2-0; 88/888 రు 18-8-0; 8978 రు 7-14-0; 880 రు 8-2-0 Z. Z. రు 8; Z. 78 రు 10-8; జి. జి. 78 రు 7-14; 7668 రు 7-12; 78078 రు 7-14; జి. ఎ. 88 రు 6-14-0.
తెలుపు వర్టింగ్స్—H.K. 62 రు 16-4; C. 40000 రు 21-14; బి. బి. బి. రు 15-0-0.
టివ్లో స్ప 100,000—గజము 1-కి రు 0-9-6;
నూలు
40 నెంబరు సీమ (రె పా కట్టులు)—ట్రాక్రి రు 5-2-0 చలువ (కొంగ) రు 7-0-0; చలువ ("ఎనిటి క్లెయిన్") రు 6-4-0; చలువ (నాగకన్యక) రు 6-6-0. చలువ (గుప్తి) రు 6-10-0; చలువ (గడ్డజండా) పచ్చగుర్రము (ఎర్ర) రు 8-5; పడవ (ఎర్ర) రు 7-8; నూలువ్యాపారి రు 7-0; పచ్చపాము రు 7-12.
40 జపాక్ (పదిపానులకట్టు) నత్తత్రము రు 10-7-0;
60 సీమ (రె పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 15-0, నెవలి రు 15-12; "డంబుల్ స్ప" (ఎర్ర) 15-4-0 రాట్టుము (ఎర్ర) రు 14-12; కలసము (ఎర్ర) రు 12-0; రుదుకారము రు 8-4-0; గడ్డిబండి—రు 8-4-0 ఎద్దు గడియారము రు 8-1-0; పెన్ సెట్ 7-14-0.
60 నెంబరు జపాక్ (10 పానులకట్టులు) నీలంచేప రు 15-14-0; లోహములు "బారునధరలు"—
ఇత్తడిరేకులు—(డిట్ మేక్) రు 287 (కృషియర్) రు 284; రాగిరేకు రు 256, 258.
సిమెంట్ పీపా వెల:—
గిల్ గో హేమ్ ("చెయ్య") రు 11-4; జర్మన్ "నెహ" రు 10-0-0 జర్మన్ "లేడి" రు 9-4-0.
చక్కెర మూటయొక్క ధర—
జావా "రెడి" రు 30-0-0. జూన్ రు 30-0.
జాలయ రు 30-0-0.
వేరు సెనగనూనె
"ఇంగ్లీషు బారునధరలు"—గానుగ రు 127, "లెస్" రు 124;
అముదము
(మిల్ డెలివరీ) రు 116.
పదును వేసినతోలు రతి 1-కి ధరలు
అవుతోలు (7½ టు 8) "అవ్ కంట్రీస్" రు 0-15-8; 0-15-9
" (8½ టు 9) " రు 0-14-6 టు 0-15-8
" (తేలిక) " రు 1-1-6 టు 1-2-0
" (8½ టు 9) బెంగళూరు రు 0-15-0 టు 0-15-9
" (7 టు 7½) " రు 1-0-0 టు 1-0-9
" (తేలిక) " రు 1-2-0 టు 1-2-6
" (8 టు 8½) బెజవాడ రు 0-15-0 టు 0-15-6
" (6½ టు 7) " రు 1-0-0 టు 1-0-3
" (7 టు 7½) విజయనగరము రు 0-15-8 టు 1-0-6
" (6½ టు 6½) " రు 1-0-6 టు 1-0-3
" (7 టు 7½) ఏలూరు రు 1-0-0 టు 1-0-6
" (6 టు 6½) " రు 1-0-9 టు 1-1-0
గేదతోలు రు 0-10-8 టు 0-10-9
గేదమాడతోలు రు 0-15-2 టు 0-15-0
అవుదాడతోలు రు 1-14-6 టు 2-0-0
పదునుచేసిన మేకడి రు 2-0-0 టు 2-13-0
పదునుచేసిన గొర్రెడి రు 2-8-0 టు 2-10-0

సరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటివేల ప్రకారము జాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

జరన్ అందు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయితే ఎంజినీరులు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైలుమార్గమున కౌన్సిలర్లను

సిలిండర్లు, స్పాష్టింగు పట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శ్రేణిధి, పెద్దనాయక్ పేట బుద్రాను. మెషిన్లును సంబంధించిన భాగము లన్నియు ప్రార్థించుచున్నతయగుచేసియివ్వబడును. ఈ తీరములు వ్రాసిన బదులులు వ్రాయబడును.

ఏల ఉపయోగింపరాదు.

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అద్భుతమైన ఔషధములను పుష్కలముగా ఉపయోగింపుడు.

నేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను

ఉపయోగింపుడు.

తామరకు - "కురెయిన్"ను

"

శ్వాసకాసరొగములకు - "ఆస్టాక్యూర్"ను

"

బలమునకు - { "స్ట్రెస్సు ఎమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను

"

టానిక్ లకు -

"నెర్వైస్ టానిక్ మాత్ర"ను

"

"పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను

"

"ఈస్ట్ స్క్వి సిరప్"ను

"

"సిరప్ వైఫ్ ఫాస్ఫేట్స్ ఆఫ్ లైము"ను

"

గనేరియాకు -

"జిన్"ను

"

"లికర్ శాంటల్ ప్లావ"ను

"

సి. కొవ్వొత్తాకం బుచ్చ"ను

"

3421

మా ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి.

గనుక చాలా నవీనమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

N. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

నైకలును తయారు చేయుటయందొక నూతనపద్ధతి.

వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి మిక్కిలి ప్రేమమైనది

హార్ కూల్స్ నైకిల్స్ పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

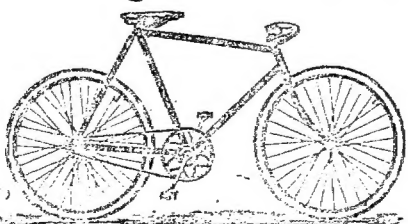
(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే

చౌకగా విక్రయించుటకు ఏలైనది)

611

వేరునందు

హార్ కూల్స్

బలమునందు

హార్ కూల్స్

1-కి ధర రూ 83 లు మాత్రమే

పెంపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊటా అన్ని రంగులు కలిపిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.

Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras

Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVECTA CYCLES.

AMRUTANJAN

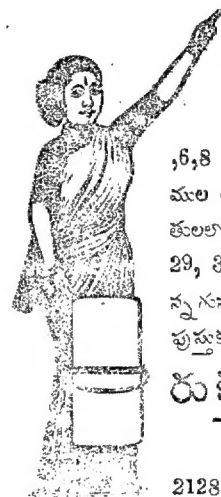
BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

తక్కువ శ్రమ

ప్రఖ్యాతిగన్న యీ బిక్కిరు తక్కువ యొక్క ముఖ్య విశేషము తక్కువ శ్రమచే. ఏకైక శ్రమకు చాలావనిలేదు. ఏకైక

,6,8 మంది వచుద్యులకు సరిపడు చువాన్ముల తయారుచేసుకొనుటకు తగినది ఏ తర్రు తలలో నుండును. వెలలు రు, 18, 19, 22, 29, 38 లలో నుండును. రైలుచార్జీలు మాన్యగనవి ప్రత్యేకము. వివరములను తెలుపు పుస్తకము ఉచితము.

రుక్తణి కుక్కర్ కంపెనీ

నం. 19 మాదానుడిపిధి,

2128

రాయపురము, మద్రాసు

గణపతి బ్రాండే

మేలురకపు కాఫీవిత్తులు

ఒకపాండుకు చాలా పోషకగును. మంచి రుచి

సనగలిగి యుండును.

7 పానుల నంచి 1-కి రు 7-2-0

25 " " 25-8-0

రైలుచార్జీలు, తిహాలచార్జీ ప్రత్యేకము

వీలైల తక్కువగూడబిల్లరగ నియ్యబడును

డిపోలు:—(1) 12 బి, బందరుపిధి, మద్రాసు.

(2) యస్.ఆర్. కత్రి, 10 బజారురోడ్డు

మైలాపూరు, మద్రాసు.

(3) సావర్ అండుకంపెనీ

3560

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

మాన సోల్లా సిని మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (నది అణాలు)

వెలకులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముగలము

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి ప్రత్యేకకాతవి

కిమాత్రము దివ్యామృతము. అశీర్వము, అరుచి, అపులింతులు

అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల

యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్శ్వములు, బెర్రు

ప్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులు

బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును

ఈమాత్రము మేహవాతనొప్పులను వెంటనేమారు

ఇందు ఆనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ

మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును

ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పోస్టు నిమిషాలు, ఎలక్టురు, కృష్ణాజిల్లా